Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (1407) 1977 SAUSIS - JANUARY 27 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Nedingo pilyse

Praktiniame išeivijos gyvenime, tarp kitų, ryškios yra dvi linkmės — veiklioji ir uždaroji. Kiekviena jų turi savo šalininkus ir savo filosofiją. Pirmoje telkiasi visuomeninio nusiteikimo žmonės, antroje — uždaro stiliaus tautiečiai. Tos linkmės pradėjo reikštis nuo naujosios ateivijos kūrimosi metų ir išryškėjo per pastaruosius du dešimtmečius. Ieškoti pastogės reikėjo visiems be jokios išimties. Vieni ją susirado greičiau, kiti lėčiau, bet visi žmoniškai įsikūrė. Vieni pasitenkino kukliais namais, kiti įsigijo šaunesnius, o treti sugebėjo įsikurti erdviose, puošniose rezidencijose. To neužteko — buvę benamiai ir beteisiai elgetos, atvykę Š. Amerikon iš karo pabėgėlių stovyklų Europoje, pajutę žemę po kojom, ėmė pirkti po antrą ir trečią namą. Daugelis įsigijo vasarnamius prie Kanados ir JAV ežerų bei jūrų. Žinoma, tai nebuvo lengvai pasiekiami dalykai, tačiau išvargusių ir savų namų pasiilgusių žmonių darbštumas bei energija nugalėjo visas kliūtis. Šiandieną retas kuris tos kartos ateivis yra likęs be savos pastogės. Tuo galima tik džiaugtis, nes mūsų tautiečiai per palyginti trumpą laiką iš elgetu kategorijos pakilo į pasiturinčių savininkų grupę ir gali jau padėti kitiems. Džiaugsmas betgi sumažėja, kai lietuviškose pilyse pamatai lietuviškam gyvenimui dingusį tautietį. Kadaise veiklus žmogus, gyvai reiškęsis organizacijose ir kultūriniame gyvenime, užsidarė savo pilyje ir atsiribojo nuo lietuviškojo gyvenimo.

* * *

Tokių "be žinios" dingusių tautiečių savo pilyse yra jau gana daug. Žiemą jie gyvena miestuose, pasitenkindami savo šeimos bei artimų draugų rateliu, o vasarą išvyksta į savo vasarnamius. Iš visuomeninio gyvenimo jie yra pasitraukę, susikūrę savo pasaulėlį — siaurą, bet ištaigų, patogų, malonų. Visa jų filosofija — džiaugtis gyvenimu, vengti rūpesčių, problemų, į viską žiūrėti lengvomis, pramoginėmis akimis. Tai praktiškas, populiarus požiūris, bet labai seklus, neturiningas, egoistinis, nejaučiąs visuomeninės atsakomybės. Jeigu taip galvotų visi mūsų ateiviai, netu rėtume jokio visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo. Lietuvos laisvinimu niekas nesirūpintų, nors šauktų pagalbos milijonai pavergtųjų. Tai būtų viena didžiausių tautos nelaimių, ateinančių iš uždarų lietuvių pilių išeivijoje. Laimei, nevisos tos pilys yra uždaros. Yra daugybė ir tokių, kuriose rusena gaji lietuviška dvasia, besireiškianti visuomenine ir kultūrine veikla. Labai dažnais atvejais tos pilys nėra labai puošnios, bet mielos, jose lietuviška šilima. Jose gyvenama visais tautos rūpesčiais, džiaugsmais, laimėjimais ir pralaimėjimais. Iš jų sklinda veikli, kūrybiška iniciatyva įvairiose srityse. Jose planuojami renginiai, susirinkimai, sueigos, paskaitos, parodos, minėjimai, kongresai, šventės, politiniai žygiai, rašomi straipsniai laikraščiams, skaitoma savoji spauda ir t.t. Tuo būdu privačios pilys tampa lietuviškomis tvirtovėmis, į kurias atsiremia visa mūsų išeiviškoji veikla.

* * *

Jei tenka liūdėti dėl uždarosios linkmės tautiečių dingimo, tai reikia džiaugtis visuomeninės linkmės žmonėmis, ypač tais, kurie imasi atsakomybės lietuviškoje veikloje. Juk tiktai jų dėka rieda lietuviškasis vežimas. Atimki tuos, kurie šiandieną dirba organizacijų valdybose, vadovybėse, tarybose, komisijose, ir visa mūsų veikla sustos. O be jos išeivinis gyvenimas būtų pasmerktas sunykti, ištirpti be pėdsakų kitataučių jūroje. Toks išnykimas būtų didžioji mūsų kaltė. Juk esame pašaukti kaip lietuviai gyventi savo tautos gyvenimą, atlikti tautos išlikimo procese nepamainomą uždavinį. Vienas milijonas tautos žmonių už savos tėvynės ribų yra ta jėga, kuri turi atsverti pavergtąją dalį padidintu sąmoningumu ir visuomeniniu rūpesčiu. To milijono dalimi esame mes visi. Ir jeigu tas milijonas tautiečių dingtų savo tėvynei Lietuvai svetur įsigytose pilyse, nedaug tepadėtų ir sutelktas milijonas dolerių. Visuomeninės linkmės tautiečiai yra tie lietuviškojo gyvenimo judintojai, kurie atlieka labai prozišką, kartais įkyrų darbą, bet didžiai reikšmingą. Dažnas nedėkingumas jų adresu tik pabrėžia jų veiklos svarbumą. Apie nereikšmingą dalyką niekas juk nekalba — nei dėkingai, nei nedėkingai. Derėtų tik linkėti, kad visuomeninio nusiteikimo žmonės, kurie nedingo įsigytose pilyse, savo aktyvumu išjudintų ir tuos, kurie yra jau užsidarę, nes kiekviena pajėga mūsų gyvenime yra reikšminga. Atidaryti visų pilių duris visuomeninei veiklai reiškia užtikrinti lietuvių išlikimą ir šiapus Atlanto.

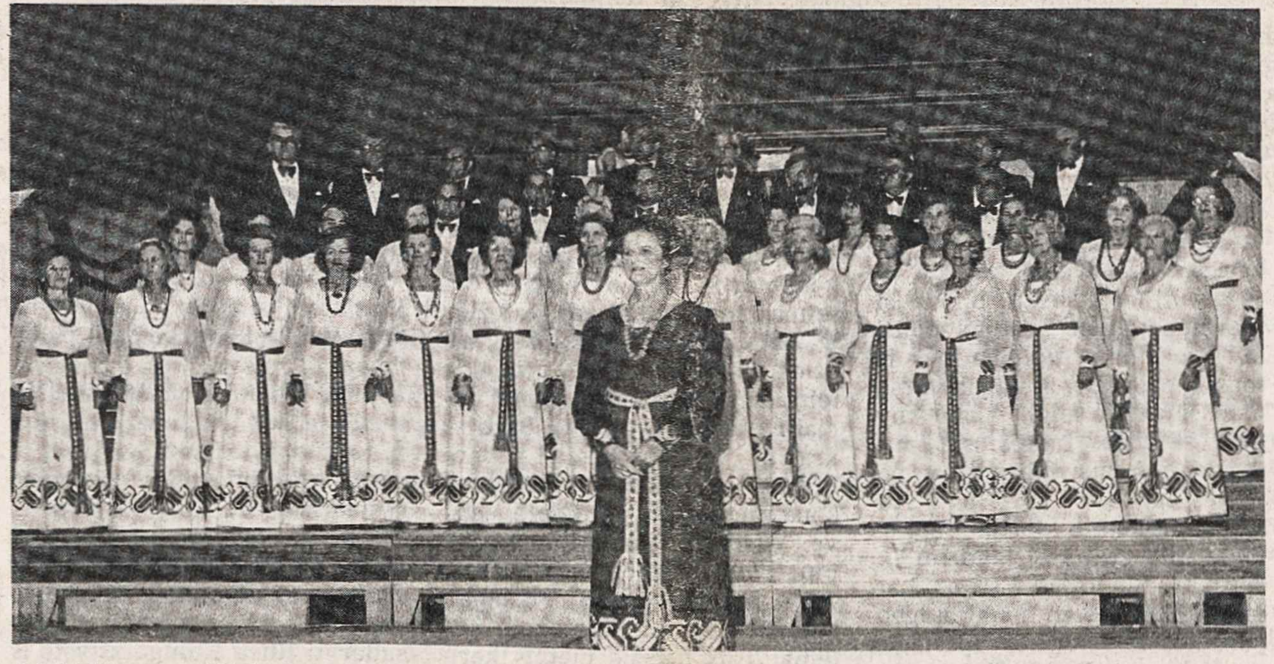

Adelaidės, Australijoje, lietuvių choras "Lituania", dalyvavęs Australijos Lietuvių Dienose bei dainų šventėje. Viduryje — choro dirigentė G. Vasiliauskienė Nuotr. Photo House

Australijos Lietuvių Dienos

Melburno vyskupo žodis • Parlamento pirmininko sveikinimas • Dainų šventė • "Gyvataro" koncertas • Literatūros vakaras • Sporto šventė • Suvažiavimas • ALB pirm. prof. A. Kabaila

J. VASILIAUSKAS

Australijos Lietuvių Dienos, rengiamos kas antri metai, 1976 m. įvyko Melburne gruodžio 26 — 1977 m. sausio 2 d. d. LD programą būtų galima suskirstyti į dvi pagrindines dalis, būtent, įvairius suvažiavimus ir kultūrinis renginius. Apie juos kiek daugiau pakalbėsime vėliau.

Lietuvių Dienos buvo pradėtos iškilmingomis pamaldomis Šv. Patriko katedroje. Jas celebravo kun. dr. P. Bačinskas, koncelebruojant 6 lietuviam kunigam. Pamokslą pasakė kun. P. Butkus. Pamaldų pabaigoje Melburno arkiv. F. Little pasakė sveikinimo žodį.

Įžanginė dalis

Po pamaldų įvyko LD atidarymas Dallas Brooks salėje. Dalyvavo daug garbingų svečių: Australijos parlamento pirm. Bill Snedden, Viktorijos valstybės premjeras R. J. Hamer, Melburno miesto burmistras, imigracijos min. Walter Jonas, Melburno arkivyskupas ir kiti.

LD rengti komiteto pirm. K. Lynikas pasveikino trumpu žodžiu svečius, LD dalyvius, o sol. N. Linkevičiūtė perskaitė PLB pirm. Br. Nainio sveikinimą.

Pagrindinę LD atidarymo kalbą pasakė Australijos parlamento pirm. B. Snedden. Jo kalba buvo nuostabiai graži ir nuoširdi. Vargu ar kur nors kitur pasaulyje toks augštas valdžios pareigūnas taip šiltai būtų sveikinęs imigrantus lietuvius. Savo kalboje jis išreiškė didelį pasigėrėjimą ir dėkingumą Australijos lietuviams už jų kultūrinį įnašą į Australijos gyvenimą.

"Lithuanians, we have never enough of you", — kalbėjo B. Snedden. Esą, jeigu lietuvių skaičius padidėtų šiame krašte dešimt kartų, vistiek Australijai būtų per maža. Jis kvietė visus užjūrio svečius lietuvius iš Kanados, iš Amerikos ir Lietuvos pasilikti Australijoje. Pabrėžė nenorįs mūsų asimiliacijos, nes prarastume savo nuostabią kultūrą ir papročius. Jis taipgi nenorįs prarasti savo skotiškos kultūros. Užtat jis kvietė ne asimiliuotis, o tik įsijungti į šio krašto gyvenimą ir leisti Australijai pasidžiaugti mūsų kultūra. B. Snedden kalba buvo palydėta didelėm ovacijom, visiem sustojus.

Sveikino ir imigracijos min. Walter Jonas, kuris, paminėjęs didžiuosius mūsų istorijos įvykius, nepagailėjo šiltų žodžių lietuviams. ALB krašto valdybos pirm. inž. A. Šimkus sveikino LD dalyvius bei svečius ir iškėlė LD reikšmę.

Po to sekė antroji programos dalis. Melburno "Dainos sambūris", vadovaujamas Danutės Levickienės, atliko Broniaus Budriūno kantatą "Tu Vilniuj pasilik, valdove". Talkino sol. J. Rubas ir deklamatorius V. Alekna. Kantata buvo palydėta vargonų ir pianino muzika. Melburno tautinių šokių grupė "Klumpakojis" ir Hamiltono "Gyvataras" pašoko porą šokių, o solistai iš Čikagos — N. Linkevičiūtė ir B. Prapuolenis padainavo keletą dainų.

ALB t a r y b o s suvažiavimas truko 3 dienas. Posėdžiai vyko prieš pietus ir po pietų. Buvo svarstomi aktualūs Australijos lietuvių reikalai: lietuvybės išlaikymas, Lietuvių Fondas, savaitgalio mokyklos, ALB laikraščio "Mūsų Pastogė" leidimas ir t. t. Išskirtinai reikia paminėti P. Sungailos paskaitą apie lietuvybės išlaikymą Australijoje. Ši paskaita sukėlė daug diskusijų, kuriose aktyviai dalyvavo ir jaunimo atstovai.

Išrinkta nauja krašto valdyba, kurios būstinė per sekančius dvejus metus bus Sydnėjus. Naujuoju krašto valdybos pirmininku bus prof. A. Kabaila.

Kultūriniai renginiai

Iš kultūrinių renginių reikia paminėti literatūros bei dainos vakarą, kur, be vietinių rašytojų bei poetų, programoje dalyvavo ir savo kūrybą skaitė A. Mironas ir aktorė Mironienė iš Kalifornijos. Programą dar paįvairino svečiai solistai iš Amerikos — N. Linkevičiūtė ir B. Prapuolenis. Tai lengvo žanro dainininkai, sugebą ne tik dainuoti, bet ir vaidinti. Jų programa publikai patiko, tik gaila, kad į savo programą įjungė ir keletą vokiškų dainų, kurios nelabai derinosi su LD dvasia.

Dainų šventė įvyko gruodžio 30 d. didžiulėje Dallas Brooks salėje, dalyvaujant daugeliui kviestinių svečių ir nemažai lietuvių auditorijai, kurią sudarė iš visų Australijos kampų suvažiavę tautiečiai. Ši dainų šventė buvo blankesnė. Tai įvyko dėl perkrautos programos, j u o b a, kad toje pačioje salėje iš vakaro buvo didelis "Gyvataro" koncertas, patraukęs visų dėmesį. Dėl programos sugrūdimo nebuvo laiko ir vietos chorams tinkamai pasiruošti. Tai atsiliepė į dainų šventės pasisekimą. Šis faktas aiškiai parodė, kad buvo perdaug renginių.

Dainų šventės programą atliko Adelaidės, Melburno, Gelongo ir Sydnėjaus chorai su savo atskirom programom, o iš jų sudarytas jungtinis choras atliko keletą harmonizuotų liaudies dainų. Chorams dirigavo jų vadovai: G. Vasiliauskienė iš Adelaidės, Kymantas iš Geelongo, A. Čelna ir D. Levickienė iš Melburno, S. Žukas iš New Castle ir Sydnėjaus.

Neįmanoma čia smulkiai viską aprašyti dėl vietos stokos, bet, kaip ir anksčiau, dainų šventė buvo vienas svarbiausių renginių. Iš kitų kultūrinių renginių bene įspūdingiausias buvo "Gyvataro" koncertas, kuris sutraukė rekordinį žiūrovų skaičių — apie 2000 asmenų talpinanti salė buvo pilna.

Be čia suminėtų kultūrinių renginių LD-se dar buvo visa eilė kitų, būtent, Australijos lietuvių taut. šokių koncertas, kuriame dalyvavo visos Australijos taut. šokių grupės, M. K. Čiurlionio koncertas, jaunimo koncertas, N. Linkevičiūtės ir B. Prapuolenio dainų koncertas.

Kiti minėtini renginiai: Lietuvos pašto ženklų paroda (p. Biveinio), meno ir tautodailės paroda, jaunimo teismas.

Įvyko ir visa eilė suvažiavimų. Be jau minėto ALB tarybos suvažiavimo, įvyko dar šie: jaunimo sąjungos suvažiavimas, studentų, inžinierių bei architektų, ramovėnų, kunigų.

Išskirtinai tenka paminėti Australijos lietuvių sporto šven-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Gyvatariečiai pamaldose prieš išvyką į Australiją Nuotr. M. Borusienės

Pasaulio įvykiai

NAUJOJO JAV PREZ. J. CARTERIO PRIESAIKĄ PRIE KONGRESO RŪMŲ stebėjo apie 100.000 diplomatų, politikų ir eilinių piliečių. Tradicinėje kalboje prez. J. Carteriui trūko tragiškai žuvusio prez. J. F. Kennedžio gilesnės vizijos, išjudinusios amerikiečių tautą. Pagrindine tema jis buvo pasirinkęs vienybės klausimą: "Kartu mokykimės, kartu juokimės, dirbkime ir melskimės kartu. Mes vėl turime atgauti pasitikėjimą savo šalimi bei vienas kitu . . ." Po priesaikos ir parado, kuriame buvo atstovaujama visoms valstijoms, prez. J. Carteris su žmona Rosalynn Pensilvanijos gatve pėsčiom nužygiavo į Baltuosius Rūmus, plojimais bei ovacijomis sutinkamas didžiulės minios žiūrovų. J. Carteris, 39-tasis JAV prezidentas, yra pirmasis iš pietinių valstijų po Z. Tayloro, prezidentu išrinkto 1848 m. Dėl šios netikėtos pergalės žurnalas "Time" jį paskelbė žymiausiu 1976 m. vyru, nors iš tikrųjų nieko daugiau jis nėra nuveikęs, o jo tikroji vertė tepaaiškės ateityje. Laikydamasis rinkiminio vajaus pažado, prez. J. Carteris paskelbė pilną ir besąlyginį kalčių dovanojimą visiems karinės prievolės vengėjams, kurie nėra p a ž e i d ę įstatymų smurto veiksmais. Tokių bėglių vien tik Kanadoje yra apie 20.-000. Jų vadovai nepatenkinti, kad amnestija nebuvo paskelbta ir k a r i u o menės dezertyrams. Prez. J. Carterio sprendimą kaip karčią piliulę sutiko amerikiečiai karo veteranai ir, žinoma, tos šeimos, kurių sūnūs krito Vietnamo kare. Sovietų kompartijos oficiozas "Pravda" tuojau pat padarė išvadą, kad prez. J. Carteris Vietnamo karą pripažino nelegaliu JAV kišimusi į kitos valstybės reikalus. Esą, priešingu atveju jis nebūtų paskelbęs amnestijos karo prievolės vengėjams. Nuolaidų šia kryptimi padarė ir pasitraukiantis prez. G. Fordas, įsakęs suteikti garbingą atleidimą iš kariuomenės tiems jos dezertyrams, kurie buvo sužeisti Vietnamo kare ar yra gavę medalių už pasižymėjimą kautynėse. Spėjama, kad šis potvarkis palies apie 500 dezertyrų. Jis taipgi suteikė pilną kalčių dovanojimą Tokijo Rožei, Amerikoje gimusiai japonei I. T. D'Aquinai, kuri II D. karo metais skleidė antiamerikinę p r o p a g a n d ą per Tokijo radiją. Už paslaugas priešui ji 1949 m. buvo gavusi pusseptintų metų kalėjimo. Prez. G. Fordo potvarkis dabar jai grąžino visas pilietines teises.

MEDALIS KISSINGERIUI

Savo užsienio politikos vairuotojui H. Kissingeriui prez. G. Fordas įteikė "Laisvės medalį", pabrėždamas, kad šis asmuo yra tapęs žymiausiu valstybės sekretoriumi JAV istorijoje. Vašingtono Georgetown universitetas su H. Kissingeriu pasirašė šešių mėnesių sutartį, kurios dėka jam bus parūpinta speciali raštinė universiteto strateginių bei tarptautinių studijų centre ir du apmokami asistentai. Čia jis galės ruošti spaudai knygą ir retkarčiais skaityti diplomatijos paskaitas. JAV kongresas specialiu įsaku H. Kissingeriui šešiems mėnesiams parūpino du saugumiečius. Tai buvo padaryta dėl laikraštyje "New York Daily News" paskelbto pranešimo, kad dešiniųjų žydų organizacija Izraelyje yra paskirusi $150.000 asmeniui, kuris nužudys H. Kissingerį. Pasak Izraelio vyriausybės, šis pranešimas nėra paremtas faktais. Jokia Izraelio grupė nesiruošia nužudyti H. Kissingerio.

RIAUŠĖS EGIPTE

Prez. A. Sadato vyriausybės paskelbtas maisto gaminių pabranginimas, atšaukiantis finansinę valdžios paramą kainoms sumažinti, sukėlė karštas riaušes Aleksandrijoje, Kaire, Suese ir Asvane. Riaušėse daugiausia dalyvavo darbininkai ir studentai. Susikirtimuose su policija ir kariuomene žuvo beveik 70 egiptiečių, apie 800 buvo sužeista. Gaminių pabranginimą padiktavo numatomas $2,3 bilijono biudžeto deficitas. Prez. A. Sadatas stengiasi gauti apie $10 bilijonų finansinę paramą iš arabų šalių per sekančius penkerius metus, tačiau lig šiol tebuvo pasiūlyti $2 bilijonai. Dėl riaušių jam teko atšaukti maisto gaminių pabranginimą. Parlamentinis komitetas dabar prašo turtingąsias pasaulio valstybes finansinės paramos. Egipto vyriausybė riaušių kaltininkais laiko komunistus bei jų rėmėjus. Tarp suimtų 900 riaušininkų daug yra slaptai veikiančios komunistinės darbininkų partijos narių. Šį kaltinimą skeptiškai sutiko Maskva, pagrindinę kaltę suversdama pačiam Egiptui bei jo suartėjimui su Vakarų pasauliu, neparūpinančiu pakankamų investacijų ekonominiam gyvenimui.

RINKIMAI INDIJOJE

Premjerė I. Gandhi, 19 mėnesių su savo kongreso partija Indiją v a l d ž i u s i diktatūriniais principais, paskelbė parlamento rinkimus, įvyksiančius kovo mėnesį. Jų proga buvo įsakyta paleisti politinius kalinius, atšaukti cenzūrą spaudai, uždraustus piliečių susirinkimus. Premjerė I. Gandhi betgi vengia įsipareigojimo po rinkimų Indiją valdyti demokratiškai. Keturios pagrindinės opozicinės partijos sudarė bendrą liaudies frontą rinkimams, vadovaujamą iš kalėjimo paleisto opozicijos vado M. Desajaus, 80 metų amžiaus politiko.

POLITINIAI KALINIAI

Su užsieniečiais korespondentais Maskvoje susitiko po penkerių metų iš kalėjimo išleistas astronomas K. Liubarskis, nuteistas už pogrindžio literatūros platinimą. Jo pranešimu, politiniai kaliniai stovyklose ir kalėjimuose nuo 1974 m. pradėjo kovoti už specialų pripažinimą bado streikais, darbo sustabdymu. Politinių kalinių dieną jie dabar mini spalio 31 daugelį stovyklų paliečiančiu bado streiku. Kalintojai į šias pastangas reagavo mažesniu maisto daviniu, griežtesnėmis bausmėmis, papildomu darbu, tačiau buvo priversti skaitytis su politinių kalinių solidarumu. Vladimiro kalėjime K. Liuberskis gamino radijo dalis sovietų erdvių programai. Kai 1975 m. vasarą erdvėse susitiko amerikiečių astronautai su sovietų kosmonautais, jis ir kiti politiniai kaliniai paskelbė bado streiką. Tame kalėjime jau nuo 1975 m. pavasario atsisako valgyti ukrainietis darbininkas V. Fedorenka, suimtas už nesėkmingą bandymą pabėgti užsienin. Jis maitinamas priverstiniu būdu, gerokai pažeidusiu sveikatą. Maskvoje plačiai nuskambėjo požeminiame traukinyje sprogusi bomba, kurios aukų skaičius tebėra nepaskelbtas, nors paties fakto kompartijai nepavyko nuslėpti nuo užsieniečių. Labai galimas dalykas, kaltė bus suversta disidentams, kurie lig šiol vengė teroro veiksmų, reformų reikalaudami taikiomis priemonėmis. Bombos iniciatoriais gali būti ir kagebistai, griebęsi provokacinių metodų. Praėjusią savaitę iš Maskvos filosofijos instituto buvo atleistas prof. A. Zinovjevas, apkaltintas antisovietinio romano išleidimu Šveicarijoje. Iš tikrųjų tas jo romanas "Žiovaujančios augštumos" yra alegorinio pobūdžio, neatskleidžiantis veiksmo vietovės, neminintis Sovietų Sąjungos.

KANADOS ĮVYKIAI — Kelionė Izraelin

Ontario premjeras W. Davis devynias dienas viešėjo Izraelyje kaip oficialus žydų valstybės svečias. Tel Avivo aerodrome jį sutiko Kanados ambasadorius E. Lee ir Izraelio užsienio reikalų ministerijos Š. Amerikos skyriaus vadovas M. Raviv, vėliau surengęs specialų priėmimą. Pokalbiuos su M. Ravivu buvo paliesti prekybos gerinimo reikalai. 1976 m. Izraelis eksportavo Kanadon $30 milijonų vertės savo gaminių, daugiausia deimantų. Eksportą tikisi padidinti tekstilės gaminiais, atpigusiais dėl Izraelio svaro nuvertinimo. Kanados 1976 m. eksportas Izraelin siekė $65 milijonus. Premjeras W. Davis taipgi buvo susitikęs su Izraelio premjero pareigas einančiu Y. Rabinu ir užsienio reikalų ministeriu Y. Allonu. Jeruzalėje W. Davis padėjo gėlių vainiką prie paminklo nacių nužudytiems žydams. Viešnagės metu taipgi aplankė šventąsias šios šalies vietas. Toronto spaudoje pasirodė spėliojimų, kad premjeras W. Davis šį pavasarį paskelbs naujo parlamento rinkimus, norėdamas susigrąžinti atstovų daugumą. Viešosios nuomonės tyrimo duomenys liudija padidėjusį konservatorių populiarumą. Labai galimas dalykas, premjero W. Davis vizitas Izraeliui yra susietas su numatomais rinkimais — noras užsitikrinti žydų kilmės Ontario gyventojų balsus. 1975 m. W. Davis išardė Toronte turėjusią įvykti Jungtinių Tautų konferenciją teisėtvarkos klausimais, nesutikdamas jon įsileisti arabų palestiniečių PLO organizacijos atstovų. Jungtinės Tautos konferenciją perkėlė Ženevon, o W. Davis gavo medalį iš Izraelio.

Kvebeko premjero R. Levesque vyriausybė panaikino atlyginimų kontrolę provincinės valdžios tarnautojams, kurių yra 580.000. Jų atlyginimus prižiūrėjo Kvebeko infliacinės kontrolės komisija. Pasak kontrolės atšaukimą paskelbusio finansų ministerio J. Parizeau, komisijai dabar paliekamas tik patariamasis vaidmuo. Visų ki-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672
Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $10.00, pusmetinė—$6.00. Rėmėjo prenumerata $15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $10.00 per year, $6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Jehovos liudininkai

K. J. GUTAS

Tai sekta tarp kitų sektų, kurių nariai tiki į greitą pasaulio pabaigą ir Kristaus pasirodymą žemėje. Jie taip pat tiki, kad atėjęs Kristus įsteigsiąs žemėje visokios žemiškos laimės karalystę — millenium, kuri truks tūkstantį metų. Visas tokio pobūdžio sektas galima pavadinti adventistais (nuo lotyniško žodžio advenire — ateiti).

Jų pradžia

Jehovos liudininkų pradžia nevienodai nurodoma, būtent, 1872, 1874 ir 1876 metai. Vieta — Pittsburgh, Pa. Apie tą laiką 16 m. jaunuolis Charles T. Russel, mažos savo tėvo krautuvėlės tarnautojas, pradėjo savotišku būdu tirti Šv. Raštą ir priėjo išvadą, kad jo presbiterininkiškas tikėjimas nėra tikras. Vieną dieną jis užsuko į adventistų koplyčią ir išgirdo pamokslą apie pasaulio pabaigą. Šis pamokslas jį labai paveikė ir davė naują kryptį Šv. Rašto aiškinimui. Netrukus jis priėjo labai keistą išvadą, būtent, kad jis, Charles T. Russel, yra ne kas kitas, kaip septintasis angelas, apie kurį kalba šv. Jonas savo Apreiškime, angelas, išliejąs septintąją Dievo rūstybės taurę.

Kad žmonės tikėtų, jog jis yra 7-sis Apreiškimo angelas, Ch. T. Russel paskelbė ir kitų "angelų", jo pirmtakūnų, vardus. Du angelus jis ypatingai vertino. Pirmasis esąs Arius, nepripažinęs Kristaus dieviškumo. Jį pasmerkė pirmasis visuotinasis krikščionių Bendrijos susirinkimas 325 m. Nikėjoje. Antrasis angelas — Petras Valdo iš Lijono miesto Prancūzijoje, gyvenęs XII šimtmetyje. Jis skelbė, kad ne Kristus įsteigė savo Bendriją, bet imperatorius Konstantinas. Tikėjo senomis Rytų sektų klaidomis, jų tarpe ir manichėjų, kurie tvirtino, kad pasaulyje yra du pagrindiniai pradai — gėrio (Dievas) ir blogio (velnias). Russelio ir jo sekėjų idėjos yra Arijaus, Valdo, manichėjų ir kitų sektų mišinys.

Koks angelas buvo Russelis?

Jis laiko save lygiu su kitais jo vadinamaisiais "angelais", būtent, šv. Pauliumi ir šv. Jonu Evangelistu. Privačiame savo gyvenime Russelis toli gražu nebuvo angeliškas. Teismas jį rado kaltu santuokos neištikimybe ir pabrėžė, kad jis esąs egoistas, save be galo augštinąs ir dėlto bendras gyvenimas su juo kiekvienai protingai moteriai būtų nepakeliamas. Ponia Russelienė gavo ištuoką. Tai nebuvo jaunystės kvailybė. Po 25 metų "evangeliškojo" darbo Russelis vėl turėjo pasirodyti teisme kaip ūkininkų apgaudinėtojas, kuriems pardavė tariamai stebuklingų kviečių, imdamas $60 už bušelį. Teismas jį pasmerkė ir įsakė grąžinti pinigus.

Septintasis "angelas" mirė 1916 m., grįždamas iš Los Angeles traukiniu į Brooklyną. Paskutiniai žodžiai, tarti savo palydovui, buvo šie: "Padaryk man romėnišką togą".

Šiaipjau Russelis buvo gabus organizatorius, g u d r u s verslininkas. Jis įsteigė 1879 m. dvisavaitinį laikraštį "Wachtower" ir išleido daugelį kitų leidinių. Jis inkorporavo savo draugiją įvairiais vardais Pensilvanijos ir Niujorko valstijose, o 1914 m. Anglijoje. Per šias teisines korporacijas draugija gauna didelius pinigus.

Ateina naujas vadas

Russelio romėniškoji toga atiteko jo teisiniam patarėjui Joseph F. Rutherfordui, labai apsukriam žmogui. 1918 m. jis ir daug jo padėjėjų buvo nuteisti po 20 m. sunkiųjų darbų kalėjimo už šnipinėjimą. Kalėjime tačiau neteko ilgai būti, nes jie ir jų šalininkai ėmė šaukti, kad tai religijos persekiojimas. Rutherfordas pasivadino teisėju, nors niekad juo nebuvo.

Visas Russelio šnekas apie septintą angelą jis ignoravo. Jei nėra vietos Apreiškime aštuntajam angelui, kam tada reikia aštunto? Save laikė įsikūnijusiu arkangelu Mykolu. Jis savaip susitvarkė ir su Russelio nustatytomis pasaulio pabaigos datomis. Russelis tvirtino, kad vadinamoji Armagedono diena (paskutinė žemės karalių kova prieš Viešpatį, prisiartinus pasaulio pabaigai) įvyks 1874 m. Tais metais nieko neatsitikus, jis nurodė kitas datas, būtent, 1876, 1914 ir galutinai 1916 metus. Ir tais metais pranašystei neįvykus, pasaulio pabaigą nukėlė į 1918 m. Rutherfordas jautė, kad toks pranašysčių neišsipildymas kenkia sektos vadų autoritetui. 1920 m. jis metė bendrą šūkį: "Milijonai gyvenančių emėje nebemirs", atseit, sulauks pasaulio pabaigos. 1935 m. jis padarė dar vieną žingsnį — įvairiais vardais besivadinančius savo sekėjus pavadino Jehovos liudininkais.

Rutherfordas mirė 1942 m. sausio mėnesį. Beveik per 26 m. jis buvo absoliutus šios sektos valdytojas. Nepakentė kitų nuomonės ar kritikos. Jo sekėjams atrodo, kad ką tik Rutherfordas parašė yra šventa, tarytum tai būtų paties Dievo žodis. Rutherfordo įpėdinis buvo Nathan H. Knorr. Jį išrinko visų trijų draugijos korporacijų pirmininku.

Visame pasauly Jehovos liudininkų esama apie 500.000. Kanadoje — apie 50.000.

Ką jie tiki?

Pagal jų tikėjimą, pasaulyje yra trys velnio instrumentai, būtent, religija (išskyrus jų pačių), turtas ir valstybės valdžia. Tais instrumentais šėtonas kovojąs prieš Jehovą — Dievą. Jehovininkai nedalyvauja rinkimuose, atsisako balsuoti, renkant parlamentą. Jie tai darą iš didelės pagarbos valstybei, nors iš tikrųjų yra valstybės priešai. Kiekviena k i t a krikščioniška Bendrija yra lygiai nekenčiama. Už Jehovos liudininkų draugijos ir jų organizacijos tėra piktosios dvasios karalystė ir jos darbai. Nors turtą laiko velnio įrankiu, bet pinigų nesikrato. Jehovininkai yra viena turtingiausių sektų. Jos nariai moka 10% pajamų sektos reikalams.

Kas yra Dievas? Jis gyvenąs Plejadų žvaigždyne. Jie nepripažįstą Švč. Trejybės. Kristus esąs tik pirmasis kūrinys, angelas tarp kitų angelų.

Kas yra žmogus? Tai gyvulys kaip ir kiti gyvūnai, neturįs sielos. Religininkų tvirtinimas, kad žmogus turi nemirtingą sielą, skirtingą nuo gyvulių, nesąs paremtas Šv. Raštu. Pastarojo tekstus, kurie prieštarauja jų nuomonei, jie atmeta. Šv. Raštą aiškina taip, kaip jį moką suprasti Russelis ir Rutherfordas.

Jehovininkai labai uoliai platina savo laikraštį ir kitus leidinius, veržte veržiasi į namus, neaplenkia nė klebonijų. Jie atmeta Kalėdas, Velykas, sakramentus, kryžių. Jeigu jie įsigalėtų, pradėtų persekioti kitaip tikinčius ir griautų dabartinę valstybių santvarką. Geriausia su jų agentais nesileisti į jokias kalbas ir nepriimti į namus.

Mūsų kredito unijos narei
a†a Lydijai Šuščevičienei
mirus, jos dukrai MARIJAI ELLIOTT ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Dabartinė JAV Lietuvių Bendruomenės valdyba. Iš kairės pirmoje eilėje: vykd. vicepirm. B. Raugas, pirm. A. S. Gečys, visuomeninių reikalų tarybos pirm. A. Mačiulaitytė-Zerr, švietimo tarybos pirm. Br. Juodelis, kultūros tarybos pirm. J. Gaila; antroje eilėje kiti pareigūnai: F. Andriūnas, A. Gailiušis, dr. A. Budreckis, R. Česonis, M. Jakaitis, Br. Vaškaitis. Trūksta — J. Čingos, D. Muraškaitės, dr. A. Navasaičio Nuotr. K. Čikoto

Baltijos tautų vienybė ir laisvė

Prof. Br. Kaslo veikalas apie Baltijos valstybes ir jų likimą

P. ŠTUOPIS

Po Baltijos valstybių okupavimo paskutiniame kare mes vis dar save klausiame, ar taip turėjo būtinai atsitikti. Šį klausimą nuodugniai svarsto politinių mokslų ir diplomatinės istorijos prof. Br. J. Kaslas neseniai išėjusioje anglų kalba knygoje "Baltijos tautos: siekimas regijoninio susivienijimo ir politinės laisvės" (1976 m.). Autorius užsimojo plačiai: apima plotą nuo arktikos vandenų iki Karpatų. Suomijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos geopolitines ir istorines apžvalgas pradeda nuo XII š. Tai jo įvadinės informacijos, apimančios daugiau kaip trečdalį knygos.

Įvadinė informacija

Negali sakyti, kad ši panbaltiška informacija angliškai skaitančiam politikui, diplomatui, žurnalistui, akademikui ar reporteriui nebūtų naudinga! Tačiau lietuviai, latviai, estai ir suomiai tautinės politinės laisvės sąmoningai ėmė siekti tik XIX š. su tautiniu atgimimu (lenkai anksčiau), o regijoninio kuriamų valstybių vienijimo — tiktai 1917 - 1939 m.

Minėtoje informacijoje pasitaiko vienas kitas netikslumas. Pvz. Prūsija buvusi vokiečių užkariauta XII š. (p. 2, 13, 53), o ji buvo užkariauta XIII š., kaip autorius kitose vietose rašo teisingai.

Prūsijos nevertėtų vadinti senu lotynišku terminu "Borussia" (p. 52, 86, 119) arba pietų vakarų Lietuva (p. 63). Kunigaikštis Konradas, kuris pasikvietė vokiečių ordiną kovai prieš prūsus, nebuvo visos Lenkijos valdovas (p. 86), o tik Mozūrijos ir Kujavijos kunigaikštis. Esą, lietuviai ir latviai dar prieš XII š. pasiekė vienybę (p. 119). Tiesa, jie buvo laisvi, bet dar nesusivieniję nei viduje, nei tauta su tauta. Tik XIII š. kartais susiburdavo žygiuose prieš vokiečių ordiną. Vienoj vietoj rašoma, kad Albertas Bremenietis su vokiečiais atvykęs į Latviją 1100 m. (p. 43), o kitoj vietoj, kad 1200 m. (p. 44). Išsireiškimas "latviai ir žiemgaliai" nėra tikslus, nes šie pastarieji buvo tik viena latvių šaka. Nyštato taika 1721 m. rusai užėmę "Kuršą (dabartinę Estiją) ir Livoniją (dabartinę Latviją)". Iš tikrųjų jie užėmė Estiją ir Livoniją, o Kuršas teko Lietuvai ir buvo jos iki 1795 m. padalinimo.

O štai kaikas iš Lietuvos istorijos. Gediminas esą žuvęs kovoje prie Veliuonos 1341 m. ir buvęs iškilmingai sudegintas (p. 56). Bet šių laikų istorikų tyrinėjimais, jis miręs sava mirtimi 1341/42 m. žiemą. Pasak autoriaus, pirmutinis didysis Lietuvos kunigaikštis ir jos federacijos įkūrėjas (grand duke, Index, p. 317) buvęs Ringaudas (p. 55). Bet šių laikų kritiškos istorijos studijos jo net nemini (pvz. V. Pašuta, Lietuvos valstybės susidarymas, Vilnius, 1971). Visų istorikų sutarimu, Lietuvos valstybės kūrėjas - vienytojas buvo Mindaugas. Autorius vienoje vietoje sako "normanai ir vikingai", lyg jie būtų buvę ne tas pats: vakaruose juos vadino normanais arba vikingais, o rytuose — variagais (autorius kaikur be reikalo sako "varangians" (p. 34). Suomiai juos vadino "rus" (irkluotojai). Iš to susidarė "rusų" vardas rytų slavams.

Valdymosi sistemos

Baltijos valstybių konstitucinės sistemos autoriaus aprašomos (p. 100-117) čia ne be reikalo. Po tiek nelaisvės metų Baltijos valstybės, pagautos laisvės entuziazmo, kovodamos prieš griaunamąją sovietų propagandą ir siekdamos pačios tobuliausios konstitucinės sistemos, nors ir neturėdamos patyrimo, pasirinko laisviausią parlamentarinę demokratiją. Joje seimas turi daugiausia valdžios ir subordinuoja kitas dvi valdžios funkcijas — vykdomąją ir teisiamąją, neatsižvelgiant į socialinį tautos lygį. Čia Baltijos kraštų valstybininkai padarė klaidą (p. 102), suteikdami konstitucijomis perdidelę laisvę. Atsirado anarchijos reiškinių. Kilo reakcija. Lietuvoje 1926 m. perversmu prasidėjo autoritetinė (A. Smetonos) sistema. Tais pačiais metais kariniu perversmu J. Pilsudskis įvedė pusiau diktatūrą Lenkijoje. 1934 m. taip padarė ir K. Ulmanis Latvijoje, o 1936 m. prez. K. Paets Estijoje. Tiktai Suomija išvengė šitokio savo valdžios suautoritetinimo.

To meto Vokietijos ir Rusijos susmukimas sukėlė iš pradžių Europoje ir Baltijos srityje laisvės bangą, Rusijoje — reakcinę diktatūrą su tendencija pavergti susmukusią Europą, Vokietijoje — pasipriešinimą rusiškajam imperializmui — H i t l e r i o nacionalsocializmą. Dėlto ir Baltijos valstybės tokioj savo pavojingoj erdvėj neišvengiamai drausmino savo santvarką, piliečius, rūpinosi savisaugos idėjomis ir sąjungomis.

Saugumo rūpesčiai

Rūpestis valstybių saugumu Baltijos srityje prasidėjo dar prieš jų atstatymą. Žymūs baltiečiai ėmė skleisti jų vienijimo mintį: dr. J. Šliūpas, St. Šalkauskis, Latvijoje K. Valdemars, Z. Meierovics, H. Vitols, Estijoje K. Pusta ir kt. Valstybėms kuriantis, bolševikų slinkimą į Pabaltiją teko atremti ginklu. Tai ypač suaktualino vienybės klausimą. Prasidėjo eilė mėginimų tokią platesnę ar siauresnę sąjungą sukurti: 1918 m. Paryžiuje, 1920 m. Helsinkyje ir Rygoje, 1922 m. Varšuvoje, 1924 Kaune (p. 123-161). Bet vis be rezultatų. Kodėl? Pasirodė, kad geopolitiškai Baltijos baseinas ir aplink jį gyvenančios tautos nesudaro labai glaudaus vieneto.

Baltijos sritys Europoje yra gerokai nuošalyje. Tautos čia vėliau ėmė organizuotis. Pirmiausia čia vyravo normanai (skandinavai), vėliau vokiečiai, švedai ir rusai, pavergdami mažesnes pajūrių tautas ("kova už Baltiją"). Vokiečiams tai buvo kelias į rytus, o rusams — į vakarus. Taigi čia nebuvo saugu. Kiek saugiau buvo švedams ir norvegams kalnuose anapus Baltijos, toliau nuo imperialistinės Rusijos. Jie ten gali likti neutralūs ir nejaučia reikalo jungtis su valstybėmis rytiniame Baltijos pakraštyje, rusų pašonėje. Tad didelė šiaurės sąjunga su Skandinavija atkrito.

Suomija, šimtmečius gyvenusi po švedų sparnu ir ištisą šimtmetį rusų carų valdžioje, 1917 m. sudarė tautinę savo valstybę; vokiečių padedama, atmušė rusus bolševikus, o 1920 m. padarė taiką su Rusija. Švedijos pašonėje, savo miškuose, uolynuose ir ežerynuose jausdamasi šiek tiek saugesnė, Suomija jieškojo saugumo Skandinavijos neutralume, bet ne sąjungose pietuose už Suomių įlankos. Taip ir ji atkrito kaip autoriaus kandidatė į Baltijos sąjungą.

Ir Lenkija buvo menka kandidatė į šią sąjungą — ji siekė hegemonijos.

Lenkijos laikysena

Lenkija buvo Versalio, ypač prancūzų, favoritas: ji turėjusi sudaryti vadinamąjį "cordon sanitaire" — užtvarą prieš bolševizmą. Tai sutapo ir su pačios Lenkijos apetitais: keldamasi iš karo griuvėsių, ji stropiai rankiojo kaimynų žemes ne tiek geruoju, kiek piktuoju ir senosios "žečpospolitos" pavyzdžiu steigė didelę valstybę. J. Pilsudskis, sumušęs bolševikus prie Varšuvos, prancūzų padedamas, planavo juos dar kartą ir dar labiau sumušti pačioje Rusijoje, kol jie buvo dar silpni, ir sudaryti lenkų, lietuvių ir rusų (ukrainiečių) federacinę respubliką nuo jūrų iki jūrų.

Čia jis turbūt turėjo prieš akis 1658 m. Hadziažo taikos sutartį su kazokais ukrainiečiais, kur šie pastarieji turėjo sudaryti Rusų Kunigaikštystę iš Kievo, Braclavo ir Černigovo vaivadijų greta D. Lietuvos Kunigaikštystės ir Lenkijos karalystės su bendrai renkamu monarchu, bendru seimu, bendra užsienio politika ir lygiomis teisėmis. Bet tada toji idėja buvusi pavėluota, Rusija buvusi jau perstipri, be to, ir Ukraina jėga teko jai. Kitu atveju, pasak lenkų politikų, ne tik Respublikos ir Ukrainos, bet ir visos Europos likimas būtų buvęs kitoks (žiūr. B. Miedzinski, Zeszyty Historyczne, 31, 1975, Paryž, Polityka wschodnia Pilsudskiego, p. 22).

Taip, tokios didelės trilypės respublikos Pilsudskis norėjo, bet, atrodo, ne geruoju, o prievarta. Tai rodo jo imperializmas ir paties gyrimasis: "Mano įvykdytų faktų taktika rytuose pasirodė sėkminga — dabar mes tvirtai stovime Vilniuje ir Lvove . . . to nebūtų, jei būtume laukę Paryžiaus, Londono ar Vašingtono leidimo . . . O tai pavyko, kai šalia teisės pavartojome jėgą" (ib. p. 44).

Lenkai vartojo jėgą ir prieš ukrainiečius, ir prieš Lietuvą. Turbūt galvojo ir apie savo hegemoniją didelėje valstybių sąjungoje, atsiminę, kad kadaise 1582-1625 m. jie ir lietuviai valdė visą Latviją ir daugiau kaip pusę Estijos (B. Dundulis, Lietuvos užsienių politika XVI a, 1971, Vilnius p. 184-195). Lenkų netolerancija gausioms mažumoms buvo plačiai žinoma.

Nepriklausomos Lietuvos atsiradimu lenkai buvo labai nepatenkinti. Jie visaip stengėsi Lietuvą inkorporuoti: Lietuvoje ruošė POW perversmą, smurtu ir klasta okupavo Vilnių bei jo sritį, stengėsi ją okupuoti Klaipėdos krizės metu, skundė Vakarų valstybėms ir t.t.

Vilniaus problemą ir lietuvių ir lenkų santykius prof. Br. Kaslas aprašo smulkiai ir objektyviai — istoriškai ir teisiškai (p. 70-78). Kai lenkai neteisėtai pasigrobė Vilnių, tai lietuviai nutraukė su jais visokius santykius. Lietuva pasiliko politiškai izoliuota. Vakarai bendradarbiavo su Lenkija, bet nutolo nuo Lietuvos. Net ir kaimynai latviai su estais daugiau paisė Lenkijos, o ne Lietuvos. O tai ir buvo didžiausia kliūtis sudaryti didesnę ar mažesnę Baltijos valstybių sąjungą bei reikšmingą užtvarą tarp bolševikinės Rusijos ir nacinės Vokietijos.

(Bus daugiau)

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. L u b y s. Tel. 922-7981, 245-1617

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

PADĖKA

1976 m. gruodžio 17 d. Toronte mirė

a†a Kazimieras Zaras

Nuoširdžią padėką reiškiame: Tėvams pranciškonams už maldas laidotuvių namuose ir už atnašautas gedulo šv. Mišias Prisikėlimo parapijos šventovėje; sol. Vaclovui Verikaičiui už gražų giedojimą; visiems gausiai lankiusiems velionį laidotuvių namuose, užprašiusiems už jo vėlę šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, šešiems karsto nešėjams, visiems gausiai palydėjusiems velionį į amžiną poilsio vietą — Šv. Jono lietuvių kapines ir visiems dalyvavusiems, mirusiojo pageidavimu, paskutiniuose po laidotuvių pietuose.

Š. m. vasario 10, ketvirtadienį, 9 val. ryto, velionies Kazimiero Zaro 64-to gimtadienio dieną už jo vėlę bus atnašaujamos šv. Mišios Prisikėlimo parapijos šventovėje. Artimieji ir pažįstami prašomi mirusį prisiminti maldose.

Testamento vykdytojai

A†A
mylimas vyras ir tėvas
Juozas Petruškevičius

po ilgos ir sunkios ligos iškeliavo amžinybėn 1976 m. lapkričio 21 d. Palaidotas lapkričio 26 d. Lethbridge, Alberta. Paliko nuliūdusią žmoną Veroniką, dukteris — Millie ir Alice, žentus, 7 anūkus, 4 brolius, 3 seseris Lenkijoje.

Brangus Juozai, tebūnie Tau lengva Kanados žemelė. Nepamiršime mes Tavęs, kol gyvensime. Ilsėkis ramybėje!

Veronika Petruškevičienė
734-4 St.
Lethbridge, Alberta

A†A

Jadvygai Grigaliūnienei

mirus, reiškiame gilią užuojautą dukroms — LIUCIJAI LAZAUSKIENEI, TERESEI ZALESKIENEI, sūnui ALOYZUI ir jų šeimoms bei artimiesiems —

A. ir Pr. Kerberiai *E. Musteikytė-Rimkuvienė*
F. ir A. Klimai *S. ir Br. Marijošiai*
A. ir Pr. Kvedarai *S. Remeikaitė*
B. ir dr. A. Šalkai

Mylimai Motinai

a.a. Jadvygai Grigaliūnienei

amžinybėn iškeliavus,

mielą Būrelio narę T. ZALESKIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

LN Moterų Būrelis

Mylimai Mamytei

A†A

Jadvygai Grigaliūnienei

mirus, jos dukrą TUSĘ ir žentą ZIGMĄ ZALESKIUS, anūkus — ILONĄ ir ANDRIŲ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

E. J. Benečiai *A. A. Juciai*

A†A

mylimai MAMYTEI mirus,

dukrą TUSĘ ir jos vyrą ZIGMĄ ZALESKIUS bei jų šeimą giliai užjaučiame —

A. A. Jagėlos *P. R. Tumpos*

Mohawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

* Elektros reikmenys
* Televizijos aparatai
* Skalbimo mašinos
* Vaikų baldai
* Įvairūs kilimai
* Šaldytuvai
* Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
* Siuvamos mašinos
* Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Jungtinis Australijos lietuvių choras, atlikęs programą dainų šventėje. Dirigentai: M. Kymantas, D. Levickienė, A. Čelna, G. Vasiliauskienė, S. Žukas

Neprašytas atsiliepimas į rašytojo žodį

Antanas Musteikis

1

Gražiai rašo bičiulis Juozas Kralikauskas; "Meskim šalin karo kirvius!" (Tėviškės Žiburiai, 1976. XII. 9-16). Taip ir tinka rašytojui. Gyvais žodžiais kreipiasi jis į lietuviškas širdis Vilniuje, ypač į viršūnes ir rašytojus, tad man, nepriklausančiam prie adresuojamųjų, netiktų nė atsiliepti. Visdėlto norėčiau ir aš šį tą pridėti prie autoriaus iškeltų skaudžių pergyvenimų bei skundų. Skaitytojas tesprendžia, ar verta.

Rašytojas skelbia tikrus faktus, rodo nuoširdų rūpestį svarbiu reikalu, atkreipia dėmesį į karštą problemą, stengiasi būti objektyvus, liečia dalykus itin opius, rašo tiesą atvirai, kaip sako jo sąžinė. Ir darosi graudu, kad išeivis, leistas aplankyti savo tėvynę varganas penkias dienas, biurokratinės netvarkos, o gal specialiai išdirbtos tvarkos sąlygojamas, gali Lietuvoj išbūti vos tris dienas (pinigai, žinoma, iš anksto sumokėti ir neatgaunami), draudžiamas aplankyti savo tėviškę ar kapinėse pasižerti bent saujelę smėlio nuo savo motinos kauburėlio. Dar blogiau: ten jį pravardžiuoja buržuaziniu rašytoju, nors jo sutiktieji ten nematė, neskaitė jo romanų, nors jo tėvai turėjo septynis hektarus žemės . . .

Tai liūdna tiesa, daugelio mūsų seniai žinoma it negyjanti opa. Bet man ypatingai gaila rašytojo, kad jo laiškas, man rodos, pasiųstas netiksliu adresu. **Argi tikroviška kreiptis į širdis, viršūnes ir rašytojus? Ar netiksliau būtų belstis į storiausią pasaulyje sieną ir į moderniausią robotą, kurie atstovauja aplinkai ir žmonėms anapus mūsų tėvynės ribų?** Aš bijau tik, kad skaitytojai nepaskubėtų ir nepasmerktų manęs už šiuos šmaikščius žodžius, nes jie iš tikrųjų yra ne tiek šmaikštūs, įmantrūs, kiek tikroviški.

Visi mes pažįstame dvejopas plotmes — tikrovinę ir išmoninę (fikcinę). Be pirmosios žinojimo nemokėtume išnaudoti gamtos išteklių ir vargiai jaustumės esą civilizuoti; be antrosios — stokotume atgaivos, meno, polėkių, dvasios. Vargas tik žmogui, kai jis neatskiria vienos plotmės nuo kitos. Bloga, kai jis savo sapnus ar vaizduotę sumaišo su tikrovės faktais taip, kad priėjęs kalnynų briauną manosi turįs sparnus ir bando skristi; įbridęs į vandenį, įsivaizduoja turįs pelėkus ir neria . . . Tokie praranda ryšius su realybe ir skendėja savo pačių sukurtoje vaizduotės karalystėje. Dažnas jų susidaro savotišką žodyną ir elgsenos formą, jam vienam prasmingą, ir jų laikosi kaip švento ritualo. Tokius mes kartais atpažįstame kaip šizofrenikus, pairusios, suskilusios asmenybės ligonius, bet jų nesmerkiame, nes jie nežino ką daro. Jie nėra atsakingi už savo veiksmų pasekmes. **Deja, deja, kiekvienas sovietinis pareigūnas įprastai kietai laikosi šizofreninių žodžių bei poelgių formos kaip švento ritualo, ir aš bijau, kad jis mažiau vertas gailesčio, nes . . . argi jis nežino ką daro, o visdėlto daro?**

Prieš kiek laiko vienas mano pažįstamas vasarą apsilankė Lietuvoje, kur buvo gimęs, bet vaiko amžiuje iš jos su tėvais pasitraukęs. Lietuva jam buvo mielas, bet miglotas kraštas. Sugrįžo jisai jau be miglų. Jam atsivėrė komunistinė pažiūra į gyvenimą ir žmogų. Savo gilų įspūdį jis išreiškė šiuo vaizdu. Girdi, trys asmenys — ateistas, krikščionis ir komunistas — sėdėjo Galvės ežero pakrantėje ir stebėjo tolėliau plaukiojantį vasarotoją. Staiga plaukiko galva pasinėrė, rankos ėmė skeryčiotis, ir buvo aišku, kad jį pagavo negalia. Ateistas ir krikščionis pašoko ir ėmė šaukt, kad žmogus skęsta. O komunistas roboto išraiška tarė, kad jis neskęsta ir kad jis nėra žmogus. Tik vėliau paaiškėjo, jog paskenduolis, pažįstamas ano komuinsto, nesekė partijos linijos, tad nebuvo žmogus. Mat, žmogus komunistinėj sistemoj yra savaip suvokiamas ir aptariamas. Panašiai jis suvokiamas ir šizofreninėje sistemoje.

3

Palaukit, palaukit! Aš dar nebaigiau. Ir nesakau, kad tie, į kuriuos rašytojas kreipiasi, neturi širdies, kad būtinai neskiria dvejopų plotmių. Nesakau, kad jiems lengva vaidinti programinto roboto vaidmenį. Deja, deja, yra faktas, kad jų daugumas vaidina. Žinoma, pasitaiko išimčiu, bet aplamai ten vaidina dideli ir maži, mokyti ir nemokyti, šimtai, tūkstančiai ir milijonai. Beje, galima tą žodį "vaidinti" pakeisti ir sakyti, kad jie laikosi savotiško žodyno bei formos ritualo . . . Argi ne šiuo būdu "draugas", "tėvas" (ir t.t.) Stalinas, kol nebuvo nustalintas, fotografavosi su maža mergyte, tiesiančia gėlę? Ar nesekė tuo ritualu jo įpėdinis Chruščiovas, lankydamasis Vakarų Europoje ir klausdamas: "Ar manot, kad mums lengva žudyti?" Žinoma, kiti truputį kitokie. Kaikas gal tiki, kad "išganytoja" Maskva eina tikruoju marksizmo keliu, ir nepastebi, kad laisvajame pasaulyje socialistai smerkia komunistus, tikrai ar tariamai išdavusius ar iškreipusius Marksą. Ak, žinia, yra toj partijoj ne tik oportunistų ("karjeristų"), kurie prisitaiko prie kiekvieno lovio (tokių anoj partijoj daugiausia), bet ir visiškai kitokių narių, savotiškų idealistų, kurie pasirenka vadinamą "mažesnį blogį". Šie įstoja į partiją ir vykdo bent minimumą įsakų, žinodami, kad jie savam kraštui padarys mažiau žalos nei atėjūnai iš Maskvos ar kitų svetimų kraštų. Dažnai, pakrapštęs komunistinio kolonisto odą, atrasi rusą, kuris šovinizmu nemažesnis už carinį.

Yra daugybė ir tokių, kurie nepriklauso partijai, dirba savo specialybėje ir kasdien dreba, kad budri "vyresniojo brolio" ar jo pagalbininko akis neįžiūrėtų "nuokrypų" ir kad neįskųstų jų už meilę savam, ne maskviniam kraštui. Jų tarpe yra išskirtinas rašytojas, nes jis labiausiai pažeidžiamas, ir jo dalis šiurpiausia. **Jis privalės apsispręsti, kokia melo kaina galės atsipirkti prieš cenzorius ir partiją, kad bent mažą dalelę tiesos galėtų išreikšti rašomajame kūrinyje,** idant išlaikytų kūną savame krašte, ne už Uralo, ir nuramintų savo sąžinę bendraminčių draugėje.

Tai į tokį rašytoją kreipiasi mano bičiulis Kralikauskas, tikėdamasis atsako. Bet argi mums neaišku, jog tasai, kaip ir milijonai žmonių už geležinės uždangos, neatvers savo širdies, viešai neprisipažins, kad ne savo noru maišė degutą su medum savo kūriny, t.y. vartojo melo ritualą, tik protarpiais atmieštą tiesa? Juk kreipiamasi į jį ne prie keturių akių, o viešai . . .

Šiuo atveju verčiau jau kreiptis tiesiog į storiausią pasauly sieną ir tobuliausią robotą. Pastarasis neturi širdies, tad niekas ir nesitiki iš jo nuoširdaus atsakymo. **Sovietiniai rašytojai ir viršūnės, nors ir turi širdį, ją laiko po užraktu, o į klausimus atsako taip, kaip negyva siena ir metalinis robotas atsako,** t.y. arba tyli, arba ne į temą ir išsisukinėjamai atsiliepia, palietus karštą problemą, itin opius dalykus. Tada mes įvertintume realybę tokią, kokia ji iš tikro yra, ir nenusiviltume: papūgos turi savo paskirtį, tik su jomis niekas rimtai nekalba.

4

Pamini bičiulis Kralikauskas, kad tėvai buvę mažažemiai, tad kaipgi jis patapęs "buržuaziniu"? . . . Tačiau anoje sistemoje argi turėtos žemės kiekis turi tikslią reikšmę? Atsakyčiau, kad ne, anaiptol. **Jeigu raudonoji armija, užplūdusi Lietuvą, tebūtų radusi visus ūkininkus, teturinčius nedaugiau kaip po du hektarus žemės, nebūtų buvę jokio skirtumo, ir partija be vargo būtų sukūrusi reikalingą skaičių "liaudies priešų", "išnaudotojų" ir kt.** Pavyzdžiui, ji būtų išleidusi ritualinį "ukazą", kad visi, turį žemės per vieną hektarą, esą buožės, buržujai. Ir nėra abejonės, kad tiek pat šimtų tūkstančių lietuvių būtų buvę tokiais pat gyvuliniais vagonais išsiųsti į rytus, į tremtį, į koncentracijos stovyklas, į mirtį. Komunistinė imperija negali apsieiti be tikrų ar išsigalvotų priešų, be tikrų ar dirbtinių klasių, be kovos prieš tuos, kurie nesutinka su jų ritualu.

Klausia bičiulis Kralikauskas: kuo gi savo tėviškėse Lietuvos bei liaudies mylėtojai galėtų būti pavojingi ir kenksmingi? Jei storoji siena galėtų prabilti, atsakytų, jog tokie turistai, kurie liaudį iš tikrųjų myli, yra patys pavojingiausi, nes ten į ją niekas nekreipia dėmesio, niekas neklausia jos norų ar poreikių. Mat, pagal sovietinį ritualą, tai nebūtų logiška — partiečiai patys skelbiasi atstovaują liaudžiai, tai jiems nereikia nė save atsiklausti, ko liaudis nori. Tai vienas ir tas pats dalykas . . . (Tik koks nors "liaudies priešas", turistas, neįsisavinęs ano ritualo, gali to nesuprasti.) Kitokios liaudies meilės ten, girdi, nėra, negali būti, ir niekam kitam nevalia apie tokią meilę kalbėti . . . Partija niekam neužleidžia patogių monopolinių teisių.

Kalba bičiulis Kralikauskas savo ir milijonų balsu: "ne savo noru aš emigrantas". Nežinau, ar jis pastebi, kad pirštu duria į partijos akis. Juk jeigu ne jis ir ne milijonai kitų yra kalti, kad jie tapo emigrantas, tai kas gi kaltas? Juk tai partijos akys! **O už dūrimą akių ten, žinoma, turėsime reikalą su pačiu įžymiausiu baudžiamojo kodekso paragrafu, kuris liečia kontrarevoliuciją, kaip ji yra apibūdinta sovietiniame rituale.** Dabar aš labai abejoju, ar bičiuliui Kralikauskui verta trečią kartą vykti į paliktą tėvynę ir rizikuoti akistata su anuo garsiausiu paragrafu.

5

Sovietinio žodžio ir poelgių formos ritualas yra toks svarbus dalykas, kad be jo vargiai pati imperija išsilaikytų. Jei skaitytojas dar abejoja, kas tai per paukštis, aš pateiksiu tik keletą iš daugybės pavyzdžių.

Įsivaizduokime, Sovietijoj įvyksta stebuklas: visi žmonės išdrįsta be bausmės grasos atverti širdis. Rašytojai klaustų: **kodėl partija aiškina socialinį realizmą atbulai? Juk reikėtų klabėti apie dabartį ir vaizduoti šiuolaikinę išnaudotojų bei valdančios klasės sistemą, ne aną, kuri padarė daug žalos devynioliktajame šimtmety, ir netušuoti, nelakuoti kasdienių nusikaltimų viršūnėse.**

Tada iš pačių partiečių lūpų išgirstume senai žinomą "viešą paslaptį", kad partiečiai yra virš įstatymo ribų (Kazlausko, Tamonio ir kitų nužudymai, sveikųjų grūdimai į psichiatrines ligonines, kankinimai ir kt.). Dažnas nemokša partinis sekretorius drebina kaimą ir miestą, ima dvigubą ar trigubą algą, kai vargšas liaudies žmogus, bandydamas ką nors privačiai susikombinuoti, "laimi" ilgus kalėjimo metus. Vienoj tarnyboj apsivogęs, partietis perkeliamas į kitą, kur pinigai dar neišvogti, o buvęs ūkininkas, prievartinio savanorio būdu atidavęs savo ūkį kolchozui, už porą šimtų gramų grūdų, kuriuos jis bandė atsiimti iš grobikės valdžios, kenčia penketą metų kalėjime.

Partiečių orgijos yra privatus dalykas, jei neeikvojamas liaudies turtas (o jis visada eikvojamas!). Specialios augštiesiem partiečiam skirtos krautuvės, kur liaudis nė nosies negali įkišti, yra, be abejonės, ryškiausios išnaudotojų klasės liudininkės. Visa tai ir daug kas kita sudaro ritualinio žodžio "pirminė organizacija" turinį ir formą.

Stebuklui tebesitęsiant, paprastais žodžiais partiečiai turėtų aprašyti, kas per "liaudis" nuvertė "kapitalistų valdžią" Lietuvoje. Žinia, tai buvo raudonoji armija, caristinės įpėdinė, ir tankai. Tada nebūtų daugiau slepiama, kaip visa lietuvių tauta sukilo prieš tironiją rusų - vokiečių karo pradžioje ir kaip toji tauta bei liaudis, nepaisydama aukų, tebesipriešina ligi šios dienos.

Viena raudonųjų totalistų piktvaldystė sekė kitą, bet kodėl ją reikėjo dangstyti ritualiniu šydu? Kodėl gi Stalino bei partijos žudynės bei tautžudystė, paliudyta jo įpėdinio Chruščiovo, vis tebevadinama miglotu "asmenybės kulto" padariniu? O ar neturėtų pati partija Chruščiovo sovietinį kukurūzų mokslą tapatinti su kito lygiai garsaus šarlatano Lysenkos genetikos mokslu? **Ir tada ar partija neprivalėtų atsakyti lietuvių kilmės kariams, kurie užkaltuose karstuose grįžo iš Čekoslovakijos į tėviškę, kokią "liaudį" jie išlaisvino nuo laisvės svetimame krašte svetimomis gyvybėmis?** Ir ar ne laikas būtų visiems žmonėms atsakyti, kokią "laisvę", "taiką", "koegzistenciją" ir kitus ritualinius dalykus komunistai, pasigrobę porą dešimčių kraštų, skelbia, kurstydami karą Korėjoj, Laose, Kambodijoj, Vietname, Libane, Angoloj ir kitur? Argi ne sovietinį atveji turėjo galvoje danų kūrėjas Andersenas, sekdamas pasaką apie stebuklingą siuvėją, kuris pasiuvo magišką apsiaustą ir juo papuošė komunistinį herojų? O dabar, pačiai partijai pradūrus pritvinkusį raudonojo muilo burbulą, visas pasaulis mato, kad tas herojus yra bjauriai nuogas . . .

Antra vertus, kol stebuklas įvyks, ritualas tebegalioja, ir partietis puikiai žino, kad bausmės už nusikaltimus prieš žmoniškumą yra taikomos ne tik vienam Hitleriui, bet ir jo partijai bei kolaborantams. Jis taip pat žino, kad, atėjus laiko pilnybei, bus teisiamas ne tik vyriausias Stalino įpėdinis, bet ir visi partiečiai bei kolaborantai. Ar tai nebus dar viena priežastis gyvam žmogui pavirsti tobulu robotu ar storiausia siena pasauly?

6

Deja, deja, metimas šalin karo kirvių nepadeda. Šiuo atveju tektų daug daugiau numesti ar prarasti, norint rasti bendrą kalbą su tais, kurie tariasi atstovauja Lietuvai. Čia yra "kultūrinio bendravimo" ir "ryšių su kraštu" drama. Paskaitykite sovietinę spaudą ar bent "Gimtąjį Kraštą", kur tie žodžiai yra vartojami. Ar neskamba jie keistai, makabriškai, jei ne šizofreniškai? Išgirstame — "kraštas", ir dažnas mūsų pasiduodame jausmams, nostalgijai. Bet pabandykime tą žodį kristalizuoti ir abstulbsime. Tad ką tas žodis ištikrųjų reiškia? Ar jis liečia gamtą? Jei taip, tai visi mėgsta gamtą ir grožį, ir niekas ryšių su gamta nenutraukia.

(Nukelta į 7-tą psl.)

Kai mokslą pavergia partija

Garsusis mokslo klastotojas iškeliavo nuvainikuotas ir pasmerktas

Maskvos "Izvestijos" trumpai pranešė, kad miręs Trofimas Lysenka. Jo vardas yra susietas su juokinga ir keista istorija. Vienas mokslininkas apie jį yra taip pasakęs: "Niekuomet moderniojo mokslo istorijoje šarlatanas nebuvo pasiekęs tokios garbės, pagarbos ir įvertinimo, kaip Trofimas D. Lysenka. Jis buvo savo laiku augščiausias autoritetas evoliucijos ir paveldėjimo mokslo Sovietų Sąjungoje. Kremlius ne tiktai jo klaidingas teorijas paskelbė dogmomis, bet ir jo priešininkus, kurie galvojo taip, kaip ir viso pasaulio mokslininkai, sistematiškai sunaikino. Vieni jų žuvo koncentracijos stovyklose, kiti dingo be žinios. Likusieji buvo priversti imtis kitokių mokslų ir palikti biologiją".

Lysenka, turbūt nė pats nežinodamas, buvo prancūzo Jean Lamarck sekėjas. Savo laiku Lamarckas buvo laikomas evoliucijos tėvu. Pagal jį biologinė evoliucija vyksta perduodant savybes, įgytas aplinkos įtakoje. Kadangi žirafos maitinasi medžių lapais, tai norėdamos juos pasiekti tiesė kaklus, kurie paveldėjimo keliu vis ilgėjo . . . Šiandien Lamarcko teorija yra visiškai pamiršta, o Darvino evoliucijos teorija yra žymiai pataisyta, pakeista. Mokslas pripažįsta, kad paveldėjimas yra perduodamas genų. Nors genai kaikada keičiasi, tačiau pasilieka pastovūs tie, kurie apsprendžia rūšį, ir tik tokie yra perduodami paveldėjimo keliu.

Vienos biologas socialistas Krammeris bandė pagrįsti Lamarcko teoriją visa eile laboratorinių bandymų. Taip jam išgarsėjus, 1925 m. buvo pasiūlyta Maskvos universitete profesoriaus vieta. Ten jis rado Lamarcko idėjas taikomas žemės ūkiui (Mičiurino). Netrukus paaiškėjo, kad Krammerio bandymai buvo apgaulė. Krammeriui neliko nieko kito, kaip tik paleisti šūvį į smilkinį. Su juo dingo svarbiausias Lamarcko gynėjas ir palaikytojas.

Tačiau ir po Krammerio mirties jo idėjas kompartijos teoretikai vis dar palaikė ir platino. Net buvo paruoštas filmas išgarbinti Krammeriui.

Tikrieji sovietų mokslininkai savo studijas tęsė visame pasaulyje priimtos Mendelio teorijos keliu, nors kompartija norėjo tokią liniją atmesti kaip buržuazinio idealizmo formą. Nobelio laureatas Muelleris, kuris dirbo Maskvos Genetikos Institute, sako: "1933 m. biologai Četverikovas, Ferry ir Efroimsonas buvo išsiųsti į koncentracijos lagerius Sibire, o Levickis — į šiaurės ašigalio priverčiamųjų darbų sritį. 1936 m. dingo biologas Agolis, apkaltintas menševikišku idealizmu genetikos srityje. Niekas nežino kokia mirtimi mirė žymieji rusų biologai: Karpečenka, Kolcovas, Serebrovskis ir minėtasis Levickis. Nuo 1936 m. visi genetikos studijozai gyveno nuolatinėje baimėje. Tie, kurie išvengė kalėjimo, ištrėmimo ar bendros duobės, pakeitė savo užsiėmimą. Likusieji laboratorijose turėjo savo studijas taip pakreipti, kad atrodytų, jog jie gina kompartijos liniją. Visi nukentėję politiškai buvo labai lojalūs režimui, kaikurie netgi buvo uolūs ir kovojantieji komunistai. Tai galiu drąsiai tvirtinti, nes juos pats pažinojau."

Vienas svarbiųjų rusų genetikos žinovų N. I. Vavilovas, žinomas ir Vakarų pasaulyje, buvo apkaltintas esąs anglų šnipas; mirė 1942 m. Sibiro konc. stovykloje. Tuo tarpu vis augo kaimiečio ir žemės ūkio darbininko, Lamarcko sekėjo Trofimo Lysenkos figūra. Čia būtų perilga dėstyti kokiomis priemonėmis jis iškilo į viršūnes, įsisuko į paprastai ignorantams neprieinamą lauką. Bet diktatūroje viskas galima.

Lysenka pasiekė galutinę pergalę sovietinės genetikos moksle 1948 m. biologijos konferencijoje. Ten jis skaitė 40 puslapių pranešimą apie savo laimėjimus. Vakarų genetikos mokslininkai buvo išvadinti reakcionieriais, fašistais, parsidavėliais Vakarų kapitalizmui, naciais ir sovietų liaudies priešais. Baigęs savo paskaitą, pabrėžė, kad ji yra aprobuota kompartijos centro komiteto. Tai pranešus, pagal "Pravdos" atpasakojimą, konferencijos dalyviai atsistojo, ir prasidėjo nesibaigiančios ovacijos "kompartijos centro komitetui, Stalinui ir didžiausiam mūsų laikų mokslininkui Lysenkai".

Nuo tos dienos sovietų biologai bijojo prasitarti apie Mendelio paveldėjimo teoriją. Vienas po kito žymesnieji mokslininkai turėjo skelbti atsiprašymo ir autokritikos laiškus spaudoje, dėkodami "kilniajai partijai" už vadovavimą mokslo srityje. Mokslų akademija išmetė didįjį rusų fiziologą Orbelį. Žymus morfogenezės mokslininkas Schmalhausenas ir dar laisvas biologas Dubininas susilaukė to paties likimo. O tuo tarpu Lysenka skynė laurus. Du kartu gavo Lenino premiją, buvo apdovanotas Lenino ordinu ir Sovietų Sąjungos didvyrio titulu.

Julian Huxley, gerai pažinęs Lysenką, taip jį apibūdina: "Man jis atrodė analfabetas. Su juo visiškai negalima diskutuoti moksliniais klausimais . . . Kartais atrodo, kad jis nežino elementariausių principų ir dėsniu, kuriuos visi pasaulyje žino. Kartais juos supranta kitaip, kartais viską apverčia augštyn kojom arba teigia tik savo nuomonę". Minėtasis J. H. Muelleris sako: "Teoriniai Lysenkos raštai neturi jokios vertės. Aišku, jis nesuprato ką reiškia moksliniai tyrinėjimai, nežino elementariausių genetikos dėsnių, kurių mokoma eilinėse mokyklose".

Prof. S. C. Harland taip pasakoja: "Sutikau Lysenką Odesoje 1933 m. Su juo besikalbėdamas pastebėjau, kad jis nežino paprasčiausių augalinės fiziologijos ir genetikos dėsnių. Buvo neįmanoma su juo kalbėti. Tai buvo lyg mokyti matematikos tą, kuris nežino daugybos lentelės. Jei pasakysiu, kad kaikurie jo asistentai laikė augalus vazonuose, kurie neturi apačioje vandeniui išbėgti skylės, tai, manau, būsiu pasakęs viską".

Huxley gana įdomiai aprašo kas yra tasai "augalinis marksizmas", kurį taip iškėlė Lysenka. Bet ir to, kas pasakyta, užteks Lysenkai paminėti. Jei norėsite apie jį pasiskaityti sovietinėse enciklopeidjos, nerasite jo pavardės. Kai 1956 m. Chruščiovas pasmerkė Staliną, nusileido ir Lysenkos saulė — buvo priverstas atsisakyti iš sovietų Žemės Ūkio Akademijos pirmininko pareigų. Po to gyveno iki mirties šešėlyje ir užmiršime.

J. V.

Kunigų vienybės veikla

1975 m. birželio 29—30 d. d., Šventųjų Metų proga, lietuviai kunigai, suvažiavę Romon, įsteigė Pasaulio Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybę ir pavedė JAV Kunigų Vienybės centro valdybai suredeguoti minėtos vienybės įstatus ir sukviesti pasaulio lietuvių kunigų suvažiavimą. Toks suvažiavimas įvyko 1976 m. tarptautinio eucharistinio kongreso proga Filadelfijoje rugpjūčio 4 d. Ten buvo galutinai priimtas įstatų pakeitimas.

Minėtas suvažiavimas įgaliojo JAV KV centro valdybą pasirūpinti, kad būtų išrinkta PLKKV centro valdyba. Tą įpareigojimą vykdydama, JAV KV centro valdyba kreipėsi į įvairiuose pasaulio kraštuose esančius organizuotus lietuvių kunigų vienetus ir prašė pasisakyti, kurio krašto lietuvių kunigų sambūris turėtų perimti PLKKV centro valdybos pareigas.

Gauti atsakymai iš JAV, Anglijos, Italijos, Vokietijos, P. Amerikos ir Kanados lietuvių kunigų organizuotų sambūrių. Visi pasisakė, išskyrus Kanadą, kad PLKKV centro valdyba bent šiuo metu turi būti Kanadoje. Prel. dr. Juozas Tadarauskas išrinktas pirmininku ir jam duota teisė pasirinkti bent tris narius.

Rinkimų duomenys pranešti Kanados Lietuvių Kunigų Vienybės pirm. prel. dr. Juozui Tadarauskui, prašant nedelsiant sudaryti PLKKV centro valdybą.

Kun. V. Pikturna,
JAV Kunigų Vienybės centro valdybos sekretorius

Rekolekcijos lietuviams kunigams

Praėjusiais metais JAV Lietuvių Kunigų Vienybės centro valdyba pirmą kartą suorganizavo lietuviams kunigams atskiras rekolekcijas birželio mėn. pas seseles Putnamo vienuolyne. Dalyvavo per 20 kunigų. Rekolekcijomis kunigai buvo labai patenkinti ir prašė taip pat 1977 m. tokias rekolekcijas suorganizuoti.

Kunigų Vienybės centro valdyba, vykdydama kunigų pageidavimą, šiais metais tokias rekolekcijas organizuoja birželio 6—10 d. d. Putname. Rekolekcijoms vadovaus kun. G. Kijauskas, SJ.

Metiniame Kunigų Vienybės seime spalio 6—7 d. d. Čikagoje kunigai pageidavo, kad lietuviams kunigams atskiros rekolekcijos būtų suorganizuotos ir Čikagos apylinkės kunigams. Seimas tuo reikalu rūpintis įgaliojo kun. Kęstutį Trimaką, kun. Joną Duobą, MIC, ir kun. Jurgį Šarauską.

JAV Kunigų Vienybės centro valdyba

Mergaičių choras "Aidas", garsėjantis Š. Amerikoje ir Europoje, rengiasi koncertų kelionei į P. Ameriką. Jis atliks meninę programą "Tėviškės Žiburių" spaudos vakare š.m. vasario 5, šeštadienį, Anapilio salėje. Chorui nuo jo įsteigimo pradžios sėkmingai vadovauja solistas ir muzikos mokytojas V. Verikaitis. Chorui akompanuoja muz. J. Govėdas. Su choru koncertuoja ir sol R. Strimaitis, sudarydamas duetą su sol. V Verikaičiu. Nuotraukoje — aidietės vieno koncerto metu Otavoje, National Centre salėje

Nuotr. B. Čeponkaus

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

DĖMESYS JAUNIMUI

Paskutiniame 1976 m. numeryje "Gimtasis Kraštas" paskelbė V. Baltrėno pasikalbėjimą su "Tėviškės" draugijos pirm. Pranu Petroniu. Iš šio pokalbio paaiškėja, kad "Tėviškė", įtraukta į sovietinės "Rodinos" rėmus, pagrindinį dėmesį žada skirti išeivijos lietuvių jaunimui. P. Petronis siūlo išeivijos lietuviams lankytis Lietuvoje, bet nežada pailginti tos juokingai trumpos ir brangios viešnagės. Išimtis numatoma tik jaunajai kartai: "Mokyklinio amžiaus jaunimui siūlome atostogų metu susiburti į grupes ir organizuotai aplankyti tėvų žemę. Tokioms grupėms visokeriopai padėsime pagilinti lietuvių kalbos žinias, susipažinti su Tarybų Lietuvos jaunimo gyvenimu. Studentams ir baigusiems studijas siūlome atvykti į 6 savaičių lituanistinius kursus prie Vilniaus universiteto. Čia jie galės pasitobulinti lietuviškai kalbėti, susipažins su lietuviška kultūra, mokslu ir menu. Jaunuoliams, stokojantiems lėšų studijuoti aukštosiose savo šalių mokyklose, siūlome stoti į Vilniaus Valstybinį universitetą. Čia jie bus aprūpinti stipendija, bendrabučiu..." Tiems, kurie negali atvykti, P. Petronis žada siuntinėti vis labiau sovietine propaganda persunktą "Gimtąjį Kraštą", parūpinti knygų, meno kūrinių reprodukcijų, kino filmų, nuotraukų ir plokštelių.

Vyresniąją mūsų kartą P. Petronis, atrodo, jau yra linkęs nurašyti kaip propagandinių dirvonų nuostolį, nes "reakciniai bei klierikaliniai išeivijos sluoksniai aršiai stoja prieš bet kokius jaunesniosios išeivių kartos kontaktus su lietuvių tauta, gyvenančia naują, socialistinį gyvenimą Tarybų Sąjungos tautų broliškoje šeimoje". Pasak P. Petronio, užmirštamas tautinės vaikų sąmonės ugdymas dėl neapykantos sovietinei santvarkai. Daugelio veikėjų vaikai jau nekalba lietuviškai. P. Petronis, būdamas patyręs politrukas, nutyli priešingus faktus: visose didesnėse lietuvių išeivių kolonijose veikiančias lituanistines savaitgalio mokyklas, ateitininkų, skautų organizacijas, reguliariai organizuojamus lituanistikos kursus ir net pasaulinius lietuvių jaunimo kongresus, chorus, tautinių šokių grupes bei šių pastarųjų šventes. Beveik visą tokią išeivijos veiklą ignoravo ir tebeignoruoja "Gimtasis Kraštas". O faktas visdėlto lieka faktu, kad jokia kita išeivijos lietuvių banga nėra tiek daug dėmesio ir pastangų skyrusi savo jaunimui, kaip pokarinė, išguita iš savo krašto sovietinės okupacijos atnešto stalininio teroro, skaudaus Lietuvos prievartavimo. Taip, nevisi šios išeivių bangos vaikai kalba lietuviškai, bet didelė jų dalis, duodanti naujų veikėjų, jau dabar tęsiančių tėvų darbus. O kaip su Maskvą garbinančiais "pažanguoliais"? Kur dingo lietuviškasis jų atžalynas? Atsakymas paprastas — nuskendo svetimųjų jūroje, komunizmui tarnaujančius tėvus palikdamas be pakaitų. Štai kodėl P. Petronis dabar stąiga susidomėjo mūsiškiu jaunimu, kaip gegutė svetimu lizdu, tikėdamasis jame susirasti bei išsiauginti talkininkų sovietiniam komunizmui.

UŽSIENIEČIAI STUDENTAI

Genovaitės Dovydaitytės ir Viktoro Kapočiaus reportažas "Toli nuo namų, Vilniuje . . . ", paskelbtas "Gimtojo Krašto" 1976 m. 52 nr., supažindina su užsienio lietuviais, studijuojančiais Vilniaus universitete. Minimos dvi studentės iš Punsko — II kurso lituanistė Danutė Komičiūtė ir germanistikos studijas šiemet baigsianti Onutė Šimelevičiūtė. Ji žadą dėstyti vokiečių kalbą Punsko lietuvių gimnazijoje. Medicinos fakultete yra penketas studentų iš V. Vokietijos. Pateikiamos betgi tik trys pavardės — Giunterio Andrijaičio iš Mendingo, Romi Piedaitės iš Huettenfeldo ir Aurelijos Krivickaitės, kuri taip pat, atrodo, yra iš Huettenfeldo. Universiteto rankraščių skyriuje medžiagą savo moksliniam darbui renka istorikė Virginija Gailevičiūtė-Bird iš amerikiečių Maryland universiteto Park kolegijos.

KAUNIEČIŲ IŠRADIMAS

Kauno politechnikos instituto specialistai išrado būdą bespalviu chemi'niu tirpalu dažyti dirbtinio šilko gijas. Jos kaip fotonegatyvas po kelių minučių tampa spalvotomis. Pamerkto šilko spalva priklauso nuo tirpalo koncentracijos ir mirkimo laiko. Tokiu būdu gaunamos labai gražios spalvos, nebijančios nei saulės spindulių, nei skalbimo. Pats dažymas taipgi yra gerokai pigesnis. Kauniečių išradimu jau pradeda naudotis ir Sovietų Sąjungos šilko gamyklos.

ENCIKLOPEDIJOS UŽDAVINYS

Jau esame rašę, kad buvo užbaigtas spausdinti "Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" I tomas ir kad šia proga Vilniuje įvyko specialus jo aptarimas. "Komjaunimo Tiesa" 1976 m. gruodžio 31 d. laidoje pateikia platesniu duomenų apie šio leidinio politinę pusę: "Enciklopedijos uždavinys — pateikti kaip galima pilnesni vaizdą apie Lietuvos, lietuvių kultūros vietą Tarybų Sąjungoje, visame pasaulyje; marksistinės ideologijos pagrindu atskleisti svarbiausią Tarybų Lietuvos gyvenimo, jos istorijos ir kultūros faktų ryšį su atitinkamais Tarybų Sąjungos, viso pasaulio gyvenimo reiškiniais; teisingai parodyti Lietuvos istoriją ir lietuvių kultūrą tarybinės, pasaulinės kultūros kontekste; duoti atkirtį iškraipytam istorijos ir visuomenės gyvenimo nušvietimui, kurio griebiasi užsienyje antitarybinė propaganda, reakcinė buržuazinė istoriografija; padėti aukštėti Tarybų Lietuvos darbo žmones komunizmo, kovos su buržuazine ideologija, proletarinio internacionalizmo dvasia. Aptarime buvo teigiamai įvertintas enciklopedijos rengėjų darbas, pritarta jo pagrindinėms krytims, pažymėta, kad šio žinių lobyno pirmasis tomas mokslininiu informaciniu ir ideologiniu požiūriu iš esmės atitinka visuotinei tarybinei enciklopedijai keliamus reikalavimus . . ." Kitais žodžiais tariant, enciklopedijos redaktoriai ir bendradarbiai yra griežtai įpareigoti laikytis propagandinių sovietinio komunizmo gairių. Pro raudonus akinius jie turi žiūrėti ne tik į Lietuvą, bet ir visą pasaulį. Tokiu atveju tas didysis "žinių lobynas" bus labai menkos mokslinės vertės.

PARAPIJOS BE KUNIGŲ

Laiške iš okupuotos Lietuvos rašoma 1976 m. pabaigoje: "Šiemet išmirė daug kunigų. Tenka jungti parapijas." "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" 1976 m. 23 nr. rašo, kad Lietuvoje yra 85 parapijos, neturinčios nuolatinio kunigo. 1975 m. po ilgo laikotarpio kunigų seminarijon buvo priimta 12 kandidatų, o per tuos metus Lietuvoje mirė 19 kunigų. 1974 m. mirė 22 kunigai. Minėtoji "Kronika" cituoja Helsinkio sutartį, pasirašytą ir Sov. Sąjungos L. I. Brežnevo, kurioje sakoma, kad "dalyvaujančios valstybės gerbs žmogaus teises, įskaitant ir minties, sąžinės, religijos ir įsitikinimų laisvę, nepaisant skirtingos rasės, lyties ar religijos". Deja, kaip faktai rodo, tos sutarties Sov. Sąjunga nesilaiko.

V. Kst.

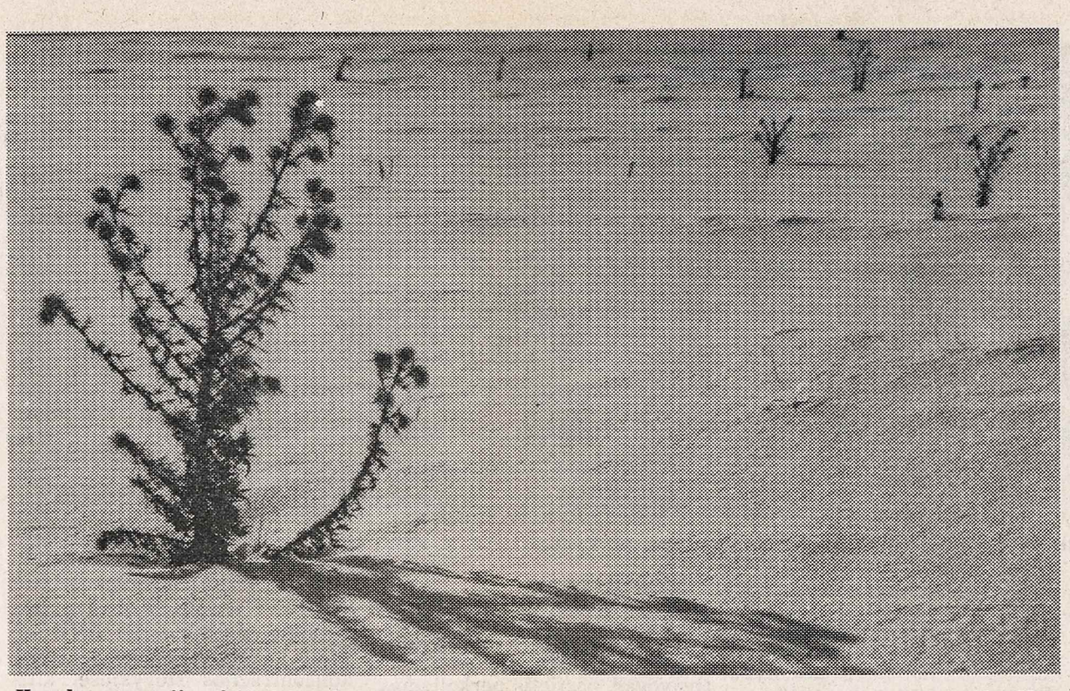

Kanados augmenija stiebiasi į saulę ir pro gilų žiemos sniegą — Nuotr. Vyt. Maco

DELHI–TILLSONBURG

DELHI ŠAULIŲ KUOPA IR TILLSONBURGO MEDŽIOTOJŲ KLUBAS "VILKAS"
maloniai kviečia visus iš toli ir arti atsilankyti į

TRADICINĮ–METINĮ

zuikių BALIŲ

1977 m. sausio 29, šeštadienį, Tillsonburgo Community Centre salėje, 45 Hardy St.
Pradžia — 7 val. vakaro

PROGRAMOJE:
Hamiltono mergaičių choras "AIDAS" su solistu Vaclovu Verikaičiu, sol. Rimu Strimaičiu, akomp. Jonu Govėdu

Gera muzika, turtinga loterija, bufetas ir skani zuikienos, briedienos ir kitų valgių vakarienė

HAMILTON, ONT

KELIONĖ Į SOV. SĄJUNGĄ. Pirmoji Kanados plieno įmonės specialistų delegacija 1976 m. lapkričio 12-25 d.d. lankė Sov. Sąjungos plieno įmones susipažinimo tikslais. Delegacijoje buvo du atstovai iš federacinės valdžios ir keturi iš "Dominion Foundries and Steel Ltd." Hamiltone. Jų tarpe buvo ir Rimas Bagdonas, dirbąs tos įmonės inžinerijos skyriuje augštųjų ir kokso krosnių srityje. Po pirmojo posėdžio Maskvoje, geležies ir plieno ministerijoje, "Dofasco" delegacija lankėsi Novolipeco plieno fabrike, (600 km į pietus nuo Maskvos), Čerepoveco įmonėje (730 km į šiaurę nuo Maskvos). Po to delegacija nuskrido į vidurinį Sibirą ir apžiūrėjo Novokuzniecke esantį Vakarų Sibiro plieno fabriką. Sugrįžus į Maskvą, delegacija nuskrido į Zaporožę, Ukrainoje, ir iš ten nuvažiavo į Krivoj Rogo metalurgijos kombinatą, antrą savo didumu Sov. Sąjungoje. Po šio vizito delegacija sugrįžo į Maskvą. Po paskutiniojo posėdžio geležies ir plieno ministerijoje, oficialaus priėmimo delegacija grįžo į Kanadą. Ta proga R. Bagdonui buvo pratęsta viza, ir jis buvo nuskridęs į Vilnių, kur sutiko savo motiną ir seseris. **K.**

SKAUTŲ VEIKLA. 1976 m. lapkričio 29 d. 19 skautų ir skaučių aplankė Ontario Mokslo Centrą Toronte. Buvo proga pamatyti baltiečių parodą. Centras visiem labai patiko. Įdomiausias skyrius skautams buvo tas, kur demonstravo elektrą. Danius Rukšėnas ir Silvija Stonkutė buvo pakviesti prisijungti prie to demonstravimo. Vadovavo ps. L. Chiarelli ir E. Ciparienė.

1976 m. gruodžio 12 d. įvyko "Širvintos" ir "Nemuno" tuntų Kūčios. Skautiškas ačiū ps. A. Pietrantonio, ps. L. Kontenienei ir v.s. D. Gutauskienei už pagalbą skaučių draugovėms paruošti maistą. Taip pat dėkojame E. Ciparienei, kuri padėjo skautėm iškepti gražų ir skanų kepini. Aplankė mus ir Kalėdų senelis iš Lietuvos.

1976 m. gruodžio 2 d. L. Bagdonaitė-Chiarelli davė paskautininkės įžodį.

Gruodžio 14 d. "Birutės" skaučių draugovė suruošė kalėdinę sueigą, kurioje dalyvavo ir motinos. Per iškilmingą sueigą įžodį davė sesė V. Juodelytė. Skautės motinom išdalino po dovanėlę, kurias jos pačios padarė.

1976 m. gruodžio 23 d. 17 skaučių ir 1 skautas nuvyko į "Hamilton Place" teatrą pamatyti vaidinimo "Jack and the Beanstalk".

1977 m. sausio 30 d. įvyks "Širvintos" ir "Nemuno" tuntų žiemos iškyla po 11 v. pamaldų. Tą pačią dieną, 5.30 v.v., parapijos salėje bus suruoštas linksmavakaris jaunimui. Kviečiame ir tą jaunimą, kuris nepriklauso skautų organizacijai. Informaciju reikalų prašau skambinti Lialei tel. 387-0465.

L. Bagdonaitė-Chiarelli

Sudbury, Ontario

KULTŪRINIS POBŪVIS. Š.m. sausio 9 d., sekmadienį, mažojoj Kristaus Karaliaus parapijos salėj nuo 2.30 p.p. iki 6.20 v.v. buvo rodomos skaidrės iš Lietuvos šeštadieninės mokyklos mokiniams ir šiaip publikai. Ponios sunešė užkandžių ir išvirė kavos, o jaunimui buvo progos pasivaišinti vaisių sultimis ir pyragaičiais. Prie šito parengimo daug prisidėjo S. Rudienė ir P. M. Venskai, kurie paskolino savo naują aparatą skaidrėms rodyti ir dar parodė įdomiu skaidrių iš Afrikos, kurias pagamino tragiškai žuvęs jų sūnus Stasys. Pobūvis praėjo labai jaukioj kultūringoj nuotaikoj. Dalyvavo ir daug suaugusių.

SIDABRINĖ SUKAKTIS. N. Metų išvakarėse Antanas ir Juzė Gataučiai atšventė savo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Buvo atlaikytos padėkos Mišios, kurių metu kun. Ant. Sabas tarė sveikinimo žodį. Po to buvo vaišės jų namuose, kur dalyvavo artimiausieji šeimos draugai ir įteikė vertingų dovanų. Antanas yra uolus lietuviškų pamaldų ir lietuviškų parengimų lankytojas, skaito daug lietuviškos spaudos, visada groja akordeonu lietuviškiems tautiniams šokiams. Ilgiausių metų ir gausios Dievo palaimos. **K. A. S.**

Sault Ste. Marie, Ontario

MŪSŲ VEIKLA. Nors mažai rašoma spaudoje apie šio miesto lietuvių veiklą, mes visdėlto krutame. Turėjome keturis platesnio pobūdžio renginius — Vasario 16, Motinos Dienos, Lietuvos kariuomenės šventės, N. Metų sutikimą. Ypač daug pasidarbavo šeimininkės — jos turėjo sunkiausias pareigas. Ačiū joms. Buvo surengtas lietuviškų valgių bei kepinių pardavimas Dominijos šventės proga. Dalyvavome Amerikos pusėje jos dvišimtmečio parade. Taip pat dalyvavome etninio meno tarybos rengtoje rudens šventėje. Yra gražių lietuvaičių, bet mums neįmanoma išrinkti jų festivalio karalaitėmis, nes dalyvauja daug daugiau ukrainiečių, lenkų, italų, suomių ir kt., kurie balsuoja už savo tautybių kandidates.

KITOS ŽINIOS. Palaidojom tris tautiečius, dar nesenus žmones. Įvyko ketverios vestuvės — dvi lietuvaitės ištekėjo už nelietuvių, vienas vaikinas vedė kitatautę, vienas vyresnio amžiaus tautietis susituokė su lietuvaite.

JAUNIMAS. Mūsų miesto pažiba Jūratė Kaminskaitė, viena iš nedaugelio gavusi valdžios stipendiją, rengiasi daktaratui Paryžiuje. Irena Slyžytė mokosi Vasario 16 gimnazijos VIII klasėje V. Vokietijoje. **K. S. L.**

Delhi, Ontario

ZUIKIŲ BALIUS. Delhi šaulių kuopa ir Tillsonburgo medžiotojų ir žūklautojų klubas sausio 29 d. Tillsonburgo Community Centre salėje ruošia tradicinį zuikių balių. Programoje bus Hamiltono mergaičių choras "Aidas", solistai — Vaclovas Verikaitis ir Rimas Strimaitis su akompaniatorium muz. Jonu Govėdu. Bus gera muzika, veiks bufetas, bus šiltos briedienos, zuikienos ir kt. valgių vakarienė. Visi kviečiami dalyvauti.

Šauliai Pietų Kalifornijoje

LOS ANGELES, CAL. P. Kalifornijoj yra beveik 150 narių pasiekusi Juozo Daumanto šaulių kuopa. Šiais metais įsisteigė jaunimo akademikų būrys, kurį suorganizavo jaunimo vadovas š. Bronius Stančikas. Įstojo jo trys sūnūs — Tomas, Algis ir Saulius. Jie daugiau domisi sportu ir šaudymo pratyba. Kuopos valdyba stengiasi išplėsti veiklą, narių skaičių ir įjungti daugiau jaunimo. Svarstoma galimybė įsigyti nuosavus namus su sale ir galbūt sodyba. Tam reikalui sudaryta speciali komisija: Petras Sakus, Justinas Naujokas, Bronius Žemaitis, Kazimieras Rakūnas.

Daumantiečiai yra pasiryžę išleisti dr. Gr. Valančiaus parašytą knygą apie vysk. Motiejų Valančių "Žemaičių didysis". Jau renkama prenumerata po $10. Knygos spausdinimo darbai jau baigiami.

Daumantiečių kuopoje yra 43 moterys, kuriom vadovauja p. Orlovienė. Jos visuomet paruošia vaišes susirinkimų proga. Šaulys

Fruitland, Ontario

PADĖKA

Reiškiame nuoširdžią padėką suvažiavusiems mūsų pasveikinti penkiasdešimtos vedybinio gyvenimo sukakties proga. Ačiū už dovanas ir visas gėrybes. Ačiū už telegramas ir raštu bei žodžiu sveikinusiems.

Jums dėkingi —
Sofija ir Stasys Rakščiai

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai
Skanėstai kiekvieno skoniui
R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
įsikūręs nuosavuose namuose —
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
830 Main Street East, telefonas 544-7125
"TALKA"

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $8.000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupas 8%
term. depozitus 1 m. 9%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 10½%

"Tėviškės Žiburiams" aukojo

$60: Jonė ir Doma Kaunaitės; $40: Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje; $25: Skautų Tėvų Komitetas; $17: Stasys Ažubalis, sn.; $15: Liucija Skripkutė; $12: Vincas Baliūnas, Petras Žemaitis; $10: Kun. Vacl. Stankūnas, Jonas Kiryaitis, Kazys Ivanauskas, Alf. Lukošius, kun. Vikt. Dabušis, Juoz. Liaugminas; $7: Vl. Geras, dr. R. J. LeRoy, Mečys Vasiliauskas, S. Vasarajs, dr. J. Puzinas, J. Kneitas.

$5: Vinc. Kėžinaitis, Ant. Saladžius, Česl. Rickevičius, Julius Sinkevičius, Juoz. Pikelis, Val. Jasiulionis, dr. Ant. Barkauskas, A. Daugelavičius, Jonas Naujokaitis, Birutė Jankauskienė, Balys Vosylius, Vinc. Tamošiūnas, Ona Ceikienė, Liudas Medelis.

Rėmėjo prenumeratas atsiuntė: $25 — Mykolas Kizis; $20 — Marija Aukštaitė, Ričardas Dirvelis; po $17 — Iz. Antanaitis, Algis Kiaupa, Ignas Juzukonis, Petras Baronas, St. Janušas, Eug. Stunguris; po $15 (už dvejus metus) — Antanas Lukas, už vienerius metus — Vyt. Montvilas, O. Berentas, Liudas Monstvilas, V. K. Dailydė, Vikt. Petraitis, Alb. Panumis, Sof. Skučienė, Jonas Gudavičius, dr. K. G. Ambrozaitis, Jonas Ambrizas, dr. Ant. Kučas, Just. Dobilas, Ant. ir Marija Elijošiai, Česl. Rickevičius, Jonas Danilevičius, Petr. Judzentis, Vinc. Norkevičius, L. Gurevičius, prof. Ant. Musteikis, Step. Kęsgaila, Romas Masiulionis, Domas Vizbaras, Juoz. Sakalas, Ona Dabkienė, Adolf. Kanapka, St. Dalius, Ant. Kaušpėdas, G. J. Šimaitis, dr. B. Vidugiris, dr. O. Valaitienė, Alb. Vibrys, kun. Jonas Staškus, El. Kudžmaitė, Jonas Skeivelas, dr. A. Matukas, Tadas Tarvydas, Vl. Žemaitis, Stepas Pogozel, L. Reivydas, St. Bubulis, Ant. Petrauskas, Elz. Rakauskienė, Juoz. Petrauskas, Ramutis Razma, dr. St. Pacevičius, Ant. Poškus, Paul. Vindašius, Vyt. Stočkus, J. Valiukienė, A. Laurinaitis, P. Laurinaitis, P. Žilinskas, V. Grabauskas, O. Gustainytė, Mrs. V. Bird, A. Bartininkaitis, Pr. Dovidaitis, Vic. Endzelis, Ona Kaminskienė, Vinc. Laurinaitis, Br. Milašius, Jonas Karka, kun. Ant. Sabas, Jurgis Kriaučeliūnas, Just. Stankus, Leonas Pilipavičius, Juoz. Karasiejus, Jonė ir Doma Kaunaitės, Vl. Nausėda, Ant. Prunskus, J. Peseckas, Jonas Poška, P. Sidaras, Jonas Radvilas, kun. Aug. Sabas, P. Serepinas, Pr. Pranaitis, Marija Malcienė, A. Lukšytė-Meiliūnienė, prel. Jonas Balkūnas, Vinc. Tamošiūnas, J. Uogintas, Ant. Morkis, Petras Žemaitis, mons. Vyt. Balčiūnas.

$4: A. Kantvydas; $2.50: Julius Rudys, Kaz. Žabienė; $2: Elena Spilchak, kun. J. Tautkus, Jonas Mačėnas, Juoz. Žvirblis, K. Zauka, Alf. Biveinis, Myk. Krivickas, K. MešKauskas, A. Bekintis, B. Petronis, Vinc. Butrimas, J. Ranonis, Elz. Rakauskienė, Linas Šeškus, Alf. Pivoriūnas, Mrs. F. Walther, L. Markevičius (vietoj kalėdinių atvirukų), Grasilda Steponavičius, Kaz. Baltramaitis, P. Lukošius, Vinc. Dirsė, Jonas Giedriūnas, Juoz. Paulaitis, J. Puzyras, G. Daugėla; $1: Uršulė Matis, J. Rimkus, P. Maleckas.

Visiems lietuviškosios spaudos rėmėjams reiškiame nuoširdžią padėką.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

VLIKO VALDYBOS NARIAI — dr. B. Nemickas, J. Valaitis, Br. Bieliukas, A. Sabalis ir A. Vedeckas sausio 8 d. South Orange, N.J., turėjo pasitarimą su JAV LB valdybos atstovais — A. Gečiu, A. Mačiulaityte-Zerr, R. Česoniu, A. Gurecku, B. Raugu, J. Gaila ir PLB valdybos ryšininku su VLIKo valdyba K. Jankūnu. Pasitarime buvo išsiaiškintos geriausios priemonės ginti Sovietų Sąjungos okupuotoj Lietuvoj sutryptoms žmogaus teisėms, aptarti tarpusavio bendradarbiavimo plėtimo bei keitimosi informacija klausimai, pasidalinta mintimis apie kaikuriuos Rytų Prūsiją liečiančius dalykus, nutarta tokius pokalbius tęsti ateityje.

VAŠINGTONO LIETUVIAI a. a. Leonardui Dambriūnui pagerbti laidotuvių metu surinko Vasario 16 gimnazijai $965, nes ši vienintelė lietuviška gimnazija išeivijoje velioniui buvo arti širdies. Joje šiuo metu mokytojauja ir jo dukra Marytė. Aukų rinkimą, atsisveikinimo kalbas ir aplamai visas laidotuves tvarkė šeimos bičiulis dr. R. Zalubas. Apie velionies gyvenimą bei jo nuopelnus kalbėjo: Lietuvos atstovybės patarėjas dr. St. Bačkis, "Amerikos Balso" lietuvių skyriaus vedėjas A. Petrutis, LB Vašingtono apylinkės pirm. R. Penkiūnienė, ateitininkų sendraugių vardu — J. Vaitkus, Lituanistikos Instituto — dr. V. Maciūnas ir velionies jaunystės dienų bičiulis I. Kazlauskas.

DR. PRANAS SKARDŽIUS mirė 1975 m. gruodžio 18 d. Hot Springs vietovėje, Ark. Jo mirties metines 1976 m. gruodžio 12 d. paminėjo neseniai įsteigta lietuviška radijo valandėlė "Leiskit į tėvynę", vadovaujama Salomėjos Šmaižienės. Visa laida buvo skirta velioniui kalbininkui. Jos metu iš įrašo buvo perduota ir dalis dr. Pr. Skardžiaus kalbos, pasakytos 1973 m. Tautos šventės minėjime. Mišios už velionį buvo atnašautos gruodžio 18, jo mirties dieną, Benediktinių koplyčioje. Po pamaldų pašventintas paminklas Crestview kapinėse, dalyvaujant dideliam būriui lietuvių.

ILGĄ REPORTAŽĄ apie Prano ir Algirdo Brazinskų odisėją 1976 m. lapkričio 18 d. Worcester, Mass., dienraštyje "The Evening Gazette" paskelbė redakcijos narys Leonard J. Lazure. Jame pateikiamas lietuviams jau gerai žinomas P. A. Brazinskų pasakojimas apie jų žygį į laisvuosius Vakarus, kol pagaliau buvo pasiektos JA Valstybės ir Algirdas vedė Worcesterio lietuvaitę Bernadetą Miliauskaitę.

KETVIRTASIS SPAUDOS BALIUS, rengiamas dabartinės Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybos Čikagoje, įvyks sausio 29 d. "Martinique" restorano pokylių salėje. Susidomėjimas baliumi yra didelis — iki š.m. sausio 1 d. parduota 410 įėjimo bilietų. Galimas dalykas, sekanti centro valdyba bus išrinkta kurioje nors kitoje JAV lietuvių kolonijoje, kur tada teks perkelti ir spaudos balius.

Brazilija

IMIGRANTŲ DIENOS MIŠIOSE Sao Paulo arkivyskupijoje lietuviams atstovavo kun. P. Daugintis, St. Šileika ir V. Pupinis, meninėje programoje — "Rūtelės" šokėjai. Valdiška kultūrinė televizijos stotis Sao Paule imigrantams skyrė specialią vienos valandos programą. Apie natūralizuotų Brazilijos piliečių teises kalbėjo Arnaldas Feldmanas, neprikl ausomos Lietuvos vyriausybės apdovanotas Gedimino ordinu. Skambant "Blezdingėlės" muzikai, buvo parodyta keliolika istorinių lietuvių imigracijos nuotraukų ir spalvotas penkiasdešimtmečio ženklas. Žodį apie Brazilijos lietuvius, Lietuvos laisvės siekius tarė Juozas Čiuvinskas. Likusioji programos dalis buvo skirta lenkams, vengrams, čekoslovakams ir žydams.

Argentina

IŠKILMINGAME N. METŲ SUTIKIME Argentinos Lietuvių Centre dalyvavo apie 100 narių ir nemažas būrys svečių iš JAV, Brazilijos, net ir vienas tautietis iš okupuotos Lietuvos. Šios iškilmės suorganizavimu pasirūpino ALC veikėjas Osvaldas Janušys, einantis vadovaujančias pareigas 500 darbininkų turinčioje verpykloje Carlos Lucke. Po vakarienės prabilo AL Centro pirm. Julius Mičiūdas. Naujieji 1977 m. buvo sutikti "Ilgiausių metų" daina, aplaistyti šampanu. Šokama buvo iki pat ryto.

MARIJA ČEKAITIENĖ, Montrealio lietuvė, viešėjo pas savo seserį Adelę Matulienę, gyvenančią Wilde mieste. Pastarosios vyras yra miręs, bet ji turi du sūnus — Eduardą ir Robertą su šeimomis.

Venecuela

BENDRAS KŪČIAS Venecuelos lietuviams surengė JAV ambasados pareigūnas dr. Vytautas Dambrava Caracas mieste, savo rezidencijoje. Kūčiose ir vidurnaktį kapeliono kun. Antano Perkumo atnašautose Mišiose dalyvavo apie 60 tautiečių. Tradiciniais šio švento vakaro patiekalais pasirūpino ponios Klovienė ir Vaisiūnienė. Kūčios buvo pradėtos choro giesmės įrašu "Išleiski rasą", kun. A. Perkumo vaišiu stalo palaiminimu, plotkelių pasidalinimu. Aldonos Dambravienės straipsnį apie lietuviškus Kūčių papročius ispaniškai skaitė jaunimo atstovė Virginija Ignatavičiūtė. Po to visi klausėsi per "Amerikos Balsą" ir Vatikano radiją Lietuvon transliuotos kalėdinės V. Dycko dramos "Ketvirtasis išminčius" ir tarptautinių kalėdinių giesmių. Berneliu Mišiose dalyvių giedojimą papildė Kauno Įgulos šventovės ir Memmingeno lietuvių chorų giesmių įrašai. Mišių metu buvo išklausyta kalėdinė Sibiro lietuvaičių maldaknygės istorija ispanų kalba. Tokias įspūdingas Kūčias Venecuelos lietuviai turėjo po ilgokos dvidešimt metų pertraukos. Jų aprašymą atsiuntė Aleksandra Vaisiūnienė.

Australija

LIETUVIŲ DIENŲ PROGA penkioliktoji ALB krašto tarybos sesija įvyko 1976 m. gruodžio 28-30 d.d. Melburno Lietuvių Namuose. PLB pirm. B. Nainio sveikinimą perskaitė čikagietė sol. N. Linkevičiūtė. Jame buvo pabrėžta, kad didžiausią pokarinį lietuvių laimėjimą išsikovojo Australijos tautiečiai G. Whitlamo paskelbto Baltijos valstybių pripažinimo Sovietų Sąjungai atšaukimu. Suvažiavusius tarybos dalyvius LD rengėjų komiteto vardu sveikino K. Lynikas, Australijos Lietuvių Kataliku Federacijos — V. Čižauskas. 1975-76 m. veiklos apžvalgą padarė ALB krašto valdybos pirm. A. Šimkus. Pagrindinis dėmesys jo teko kovai su G. Whitlamo paskelbtu Baltijos valstybių atidavimu Sovietų Sąjungai ir dvigubos pilietybės principu, kad lietuviai nebūtų laikomi Australijos ir Sovietų Sąjungos piliečiais. Iždininko pranešimą, susirgus V. Ališauskui, skaitė A. Bladzevičius. Faktinės šios valdybos pajamos — $2.630,09. Apmokėjus visas išlaidas ir paskolinus Lietuvių Dienų komitetui $1.500, iždė yra $182,52. Jaunimo problemas nušvietė V. Juška, valdybos narys jaunimo reikalams. Jos daugiausia lietė III jaunimo kongresą, jame įsteigtą Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą, kuri Australijoje turėjo keturis, o dabar teturi du skyrius. V. Juška pažėrė priekaištų vyresniajai kartai, AL Bendruomenei ir net spaudai dėl nepakankamo dėmesio jaunimo reikalams.

NEMAŽO DĖMESIO SUSILAUKĖ ALB krašto valdybos leidžiamas savaitraštis "Mūsų Pastogė", atsilyginančių prenumeratorių turintis tik 990. Vieno numerio išleidimas kainuoja $514. 1976 m. turėta $1.312 nuostolio. Administracijos komiteto pirm. M. Zakaras siūlė prenumeratą pakelti iki $20, plėsti spaustuvę, kad ji galėtų veikti komerciniu pagrindu. Kadangi kitiems šie planai atrodė neįgyvendinamais, sprendimą pavesta padaryti naujai prof. A. Kabailos vadovaujamai ALB valdybai. Priekaištų dėl dabartinės linijos susilaukė red. V. Kazokas, kuris šiuoklausimu palaiko ryšius su valdyba. Dėlto tarybai jis nebuvo paruošęs atskiro pranešimo. Didžiausią nepasitenkinimą reiškė J. Petraitis, suabejojęs "MP" bendruomeniškumu. Pasak jo, šiame savaitraštyje kaikurie straipsniai esą ateistiški ar bent laisvamaniški; skaldantys bendruomenę. Ginčą užbaigė naujasis krašto valdybos pirm. prof. A. Kabaila, primindamas, kad ALB laikraštis turi būti atviras visiem ir visom nuomonėm, bet laikytis tinkamos formos. Jam pačiam, kaip katalikui, nevisi "MP" straipsniai buvo priimtini.

TARYBOS NARIŲ DISKUSIJOSE buvo paliestos ir Suvalkų trikampio lietuvių problemos. Dėl lietuvių teisės turėti pamaldas Seinų katedroje priimta rezoliucija, kuri bus pasiųsta Lenkijos kardinolui Višinskiui, Seinų vyskupui ir lietuvių išeivijos veiksniams. Pritarimo nerado pasiūlymas Lietuvos laisvės bei pagrindinių žmogaus teisių klausimu paramos jieškoti komunistinėj Kinijoj, Jugoslavijoj ir pas V. Europos komunistus. Ilgokai buvo diskutuotas ir Australijos Lietuvių Fondo statutas, paruoštas šiai institucijai įregistruoti. Fondas veiks kaip atskiras vienetas, nepriklausantis AL Bendruomenei. Buvo siūloma statutą papildyti paragrafais, kurie AL Fondą susietų su AL Bendruomene, bet tokiu atveju kliūčių gali sudaryti Australijos įstatymai. Fondo pirm. J. Meiliūno pranešimu, iždė dabar yra apie $15.000 ir du palikimai.

Vokietija

VASARIO 16 GIMNAZIJOS Kalėdų eglutė, sujungta su Kūčiomis, įvyko 1976 m. gruodžio 17 d. Iškilmę kalėdine malda pradėjo evangelikų kapelionas dijak. Fr. Skėrys. Eglutės žvakutes uždegė direktorius V. Natkevičius, katalikų kapelionas kun. J. Dėdinas, ev. dijak. Fr. Skėrys, moksleivių komiteto pirm. J. Margis, vicepirm. E. Gorskytė ir VLB valdybos vicepirm. J. Lukošius. Apie Kūčių papročius ir Kalėdų prasmę kalbėjo direktorius V. Natkevičius. Kūčių vaišės pradėtos malda ir plotkelių laužymu. Eilėraščius deklamavo pirmokai St. Kairys ir A. Mačionis, antrokės G. Černiūtė ir B. Dirgėlaitė, ketvirtokės K. Langytė. Kalėdinių giesmių pagiedojo mergaičių chorelis, vadovaujamas ketvirtokės I. Mačiulytės. Vaidinimą "Kalėdos miške" su jaunesniaisiais mokiniais buvo paruošusi mokytoja M. Dambriūnaitė. Padėkos žodį visiems tarė ev. dijak. Fr. Skėrys. Po to atvyko humoristiškai nusiteikęs Kalėdų senelis su maišu dovanų.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Kanadietė slidininkė: Ar jums šalta? Pasiimkite slides ir pamatysite kaip bus ne tik šilta, bet ir smagu. Žiema slidininkams — didžiausias malonumas Nuotr. Kanados turizmo įstaigos

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja LILIJA ZENKEVIČIŪTĖ, talkinama Toronto lietuvių studentų klubo

Jaunimo sąjunga ir jos ateitis

PAULIUS KURAS

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos mintis kilo iš noro rasti visą jaunimą apimančią organizaciją, kuri jungtų visus bendriems tikslams-darbams ne tik kraštų, bet ir pasaulio mastu. Jau veikė įvairios organizacijos, klubai, tautinių šokių grupės, chorai, kurie davė progos jaunimui pasireikšti bei lavintis kultūrinėje srityje, tačiau buvo pastebėta spraga — nebuvo jaunimo, norinčio dirbti grynai bendruomeninį darbą. Pirmojo bei antrojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso dėka kilo mintis sujungti lietuvišką jaunimą pasauliniu mastu. Taip išvydo Sąjunga pasaulį po antrojo pasaulinio jaunimo kongreso, kai Antanas Saulaitis tapo pirmuoju Sąjungos pirmininku ir sudarė valdybą P. Amerikoje. Sąjunga apėmė visą lietuvišką jaunimą 16-30 metų amžiaus, stengdamasi sudaryti sąlygas veikti, bendrauti, nepaisant ideologinių įsitikinimų, mokslinio išsilavinimo, gyvenamojo krašto.

Uždaviniai ir rezultatai

Pagrindinis Sąjungos valdybos uždavinys — rūpintis bendru jaunimo veiklos planavimu bei derinimu. Sąjunga taip pat turi informuoti lietuvių jaunimą aktualiais klausimais, parūpinti kultūrines, švietimo bei kitas pagalbines priemones jaunimo veiklai, kur tokios pagalbos reikia; organizuoti paskaitas, kursus, studijų dienas bei savaites, suvažiavimus, kuriuose būtų gvildenami susipratusiam lietuviui jaunuoliui rūpimi klausimai.

Tai dideli siekiai, kurie tenka Sąjungos valdyboms. Pagal šiuos tikslus, Sąjunga kaip tik laiku įsteigta. Tačiau klausimas kyla, ar tie prieš 5 metus nustatyti tikslai galioja ir dabar? Ar visas darbas per paskutinį penkmetį rengiant jaunimo kongresus, studijų savaites bei kitus projektus, įgyvendina Sąjungos tikslus?

Į abu klausimus galima atsakyti sekančiai: kiek reikalingas buvo Sąjungos įsteigimas, tiek pat ar net daugiau reikalingas jos išlaikymas. Be augančios Sąjungos vargu ar Lietuvių Bendruomenė rastų jaunų, veiklių narių talkinti savo didžiame darbe.

Sąjungos darbų rezultatai taip pat matomi ir jaunimo kongreso P. Amerikoje, **kur trečios ir ketvirtos kartos lietuvių kilmės jaunimas įsijungė į lietuvišką veiklą, steigia naujas lietuvių jaunimo sąjungas, leidžia jaunimo laikraštėlius, ruošia parengimus, išvykas, kursus, stovyklas.**

Trejopas požiūris

Dėmesys kreiptinas taip pat į Sąjungos narius. Kad betkuris organizuotas vienetas būtų stiprus, reikalingas geras būrys narių. Pagal Sąjungos statutą, kuris dalyvius apriboja 16-30 metų amžiumi, Sąjunga potencialiai turi daug narių, kurie betgi pasidarys veiklūs tiktai, jeigu Sąjungos valdyba imsis darbo visą jaunimą pilnai informuoti apie Sąjungos tikslus bei darbus.

Lietuvišką jaunimą skirčiau į tris grupes. Pirmoji klausia: ar verta išlaikyti Sąjungą? Antroji, kuriai nėra svarbu ar Sąjunga išsilaikys, klausia: ką gero Sąjunga man duos? Trečioji, nežinodama ką Sąjunga daro, klausia: kas yra PLJS, JAV LJS, Kanados LJS?

Vadovybė ir atetis

PLJS vadovybė turi rodyti stiprų pavyzdį ir raginti kraštų vadovybes atlikti jaunimo kongrese suplanuotus uždavinius. Visa, ką čia nurodžiau, būtų lengva įvykdyti, jei turėtumėm pakankamai savanorių, kurie su entuziazmu eitų į lietuvišką darbą. Tačiau, kaip atsimenu, buvo sunku surasti tinkamus žmones perimti PLJS vadovybę. Taip pat buvo sunku rasti žmones, kurie perimtų Kanados LJS vadovybę. Kaip ir visada, reikia pasiaukojusių žmonių vadovauti mūsų dar beaugančiai Sąjungai.

Stovi prieš akis klausimas, kurį sau stato neviena lietuviška organizacija: ar rasime tokių žmonių, kurie norės apsiimti tokius didelius darbus?

Norėčiau kelti klausimą taip pat dėl Sąjungos ateities, būtent, kokią įsivaizduojame Sąjungą už 20 metų, kai mūsų dauguma jau būsime per 30 metų amžiaus ir nebebūsime PLJS dalis? Aš matau Sąjungą kaip veiklią jaunimo organizaciją, kuri, įsisteigusi lietuvių bendruomenėse, toliau sieks bendros veiklos per kraštų sąjungas. Mums būtina nesiriboti tiktai veikla lietuvių tarpe — reikia reikštis plačiau kultūrinėje bei politinėje plotmėje.

Pirmajai grupei priklauso jaunimas, kuris domisi lietuvybės išlaikymu jaunimo tarpe ne tiktai savo kolonijoje, bet ir kituose miestuose. Šis jaunimas vyksta į suvažiavimus, kongresus, dalyvauja visokiose valdybose. Jam nėra persunku išsireikšti lietuviškai kalba ar raštu. Jis suvažiuoja padiskutuoti Sąjungos reikalus su nedažnai matomais draugais.

Prisimenu savo lietuvius draugus, kurie, užuot dalyvavę suvažiavime, nuvyko Montrealin ar į Koloradą slidinėti. Dauguma jų nedalyvavo trečiajame jaunimo kongrese P. Amerikoje, kur buvo gera proga pamatyti naują kraštą savo draugų tarpe, pasitarti lietuviškais reikalais! Daug daugiau jų dalyvavo antrajame jaunimo kongrese, kuris įvyko Čikagoje ir Toronte. Buvo arti namų ir susidarė gera proga praleisti porą vakarų besilinksminant tarp lietuvių draugų. Šis jaunimas priklauso antrajai grupei, kuriai smagu yra bendrauti su lietuviais, bet nėra svarbu rūpintis Sąjungos darbais. Jų galvojimu: "Tegul Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių Centras Čikagoje suorganizuoja gerą liepos 4 d. savaitgalio balių Union Pier ir neprašo padėti prie bilietų ar salę išvalyti po baliaus. Tegul neskambina, kai reikia siųsti telegramas Vašingtonui Helsinkio reikalais." Tokiam jaunimui pakanka žinoti, kad Sąjunga duoda progą sueiti ir pabendrauti.

Yra ir trečia grupė jaunimo — tai tie, kurie nelabai susigaudo kas ta Sąjunga. Jų lietuvybė ribojasi savo šeima: lietuviškai reikia kalbėti tik su tėvais, parapijoje arba šeštadieninėje. Kasmet reikia ateiti Vasario 16 minėjiman. Tai ir viskas. Visas kitas tokio asmens gyvenimas vyksta anglų aplinkoje.

Pagal Sąjungos statutą, ją sudaro asmenys, kurių nusistatymai nėra priešingi lietuvių tautos interesams (pagal Lietuvių Chartą). Taigi, visų trijų grupių jaunimas galėtų rasti sau vietą Sąjungoje.

Klausimas kyla, ar Sąjunga iš tikro jungia visas tris grupes? Kaip Sąjunga gali pasiekti lietuvišką jaunimą, kuris neskaito lietuviškos spaudos?

Ant gerų bėgių

Sąjungai neblogai sekasi plisti pasauliniu mastu. Yra ir problemų, tačiau kiekviename krašte, kur veikia organizuota Lietuvių Bendruomenė, egzistuoja ir Lietuvių Jaunimo Sąjunga. Jos uždavinys per ateinančius kelerius metus yra pasiekti kiekvieną lietuvį jaunuolį savame krašte, išaiškinti Sąjungos tikslus ir raginti jį prisidėti. Pirmaeilis dėmesys atkreiptinas į komunikaciją tarp valdybos ir apylinkių bei pavienių asmenų. Reikalingi taip pat Sąjungos vadovai.

Sąjungai vadovauja keletas susipratusių asmenų. Kongresuose jų mintys dažniausiai ir priimamos be jokio prieštaravimo. Pagal jų mintis suplanuoti ir Sąjungos pagrindai. Jų dėka Sąjunga jau pastatyta ant gerų bėgių ir smarkiai vystosi. Nauji vadovai perima senųjų vietas. Senieji pasiduoda, pripažindami naujų žmonių vertę.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos vadovybė turi stiprią organizaciją, kuri gana gerai veikia. Tos vadovybės užduotis dabar būtų viską sutelkti į labai efektyviai veikiančią organizaciją kartu su kraštų sąjungų vadovybėmis, kurioms priklauso atsakomybė įgyvendinti bendrus planus pagal savo krašto sąlygas.

Užtvaros studentams

1976 m. liepos mėnesio "Krokodilas", rusų humoro žurnalas, vaizduoja JAV universiteto įėjimą, saugomą užtvaros. Tik įmetus pinigų, užtvara pakyla ir įleidžia studentą. Ši sovietinė kritika dėl mokesčio už mokslą yra dažna.

Kanados studentams mokestis už mokslą yra pakeltas $100. Vidutinis mokestis už mokslą universitete Kanadoje yra apie $600 metams ir daugiau, o JAV — nuo $1000 iki $4000, pagal studijuojamus dalykus ir universitetus.

Sovietų Sąjungoje už mokslą universitete nereikia mokėti. Reikštų, kad kiekvienas jaunuolis, baigęs gimnaziją, gali studijuoti universitete. Deja, taip nėra, nes jų universitetus uždaro dar sunkesnė užtvara, nūdažyta komunistų partijos spalva. Įėjimas į universitetą pro tą užtvarą galimas tik su komunistinio jaunimo organizacijos bilietu ar rekomendacijomis, mokėjimu pataikauti komunistų partijai visuose reikaluose, religijos paneigmu.

Tai patvirtina Andriejus Amalrikas, išvykęs iš Sovietų Sąjungos ir gyvenantis Paryžiuje. Jis liudija, kad Sovietų Sąjungoje praktikuojama nelygybė, diskriminacija švietimo srityje. Persekiojami studentai, kurie nėra įsirašę į komunistų eiles. Į visus universitetus priimami tik keli studentai, kurie nėra įsirašę į komunistų partiją. Kitiems būsimiems studentams, jei jie nėra komunistų organizacijos nariai, visų mokslo įstaigų durys uždarytos. Jis pats buvęs pašalintas iš universiteto už parašymą veikalo apie viduramžių Rusiją ne pagal partijos reikalavimus.

Lietuvoje dar blogiau. Pvz. išskirtų šeimų tėvai gyveno Toronte ir susirašinėjo su šeimomis Lietuvoje. Komunistai sužinojo. Jų vaikams neleido stoti į universitetą ar kitą augštąją mokyklą, nors jų mokslo pažymiai buvo labai geri.

Palyginus dirbančiųjų atlyginimus Kanadoje ar JAV-se su dirbančiųjų atlyginimais Sovietų Sąjungoje ir prekių kainas, komunistų valdomas darbininkas gauna tik apie penktadalį ar net vos dešimtadalį mūsų darbininko uždarbio. Be to, ten dirbantieji (ne partijos nariai) negali įsigyti norimų prekių — turi pirkti tik jiems paskirtose krautuvėse atvežtas prekes, negali eiti į komunistų partijos nariams ar užsieniečiams skirtas (dolerines) krautuves. Tuo tarpu komunistų partijos nariams skirtose krautuvėse yra žymiai daugiau ir įvairesnio pasirinkimo prekių už gerokai žemesnę kainą. Partijos narių atlyginimai du ar daugiau kartų yra augštesni už kitų atlyginimus.

Reiškia, valdžia, kuri duoda nemokamą augštąjį mokslą savo patikėtiniams, neišmoka darbininkams uždarbio, duoda tik vargo graši maisto ir aprangos reikalams. Ar kitaip darė seniau dvarininkai bei fabrikantai? Darbininkai yra apvagiami diktatorių valdžios bei jų tarnų. Negalintys dirbti dėl senatvės ar ligos iš gaunamos pensijos negali pragyventi. Pensijos mokamos nuo keliolikos rublių mėnesiui darbininkui ir iki pusės atlyginimo kitiems. Jei darbininkui vien pragyvenimui nepakanka pilno gaunamo uždarbio, neskaitant nuolatinių vogimų darbovietėse, kaip jis gali pragyventi iš gaunamos pusės ar mažiau pensijos? Tokius šelpia dirbantieji šeimos nariai.

Kuris Kanados ar JAV studentas norėtų gauti nemokamą mokslą universitete, jei dirbančiojo atlyginimas būtų $70 ar net ir $200 į mėnesį?

Kurios partijos vadovai JAV ar Kanadoje drįstų reikalauti studentus priklausyti jų partijai? Kas čia galėtų drausti studentui eiti į šventovę ar versti lankyti nuolatinius partijos politinius pamokymus? Tai yra galima tik Sovietų Sąjungoje, kur žmogui laisvė palikta tik laisvai kvėpuoti (pagal rusų dainą).

Ar nebūtų geriau, jei "Krokodilas" nusišluostytų savo krokodiliškas ašaras ir pasiūlytų Kremliaus valdžiai duoti tikrą laisvę visoms rusų komunistų pavergtoms tautoms, neišskiriant nė rusų. **V. Petrelis**

NAUJAS SUMANYMAS

Daugumas jaunimo mėgsta keliauti ir per įvairias keliones susidaryti daug pažinčių. Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga norėtų prisidėti prie keliautojų problemų palengvinimo. Norėtume sudaryti sąlygas, kad keliaująs jaunimas galėtų apsistoti lietuviškose šeimose įvairiose kolonijose. Šis bendravimas būtų naudingas — sustiprintų išsisklaidžiusių lietuvių ryšius ir jaunimo išsilavinimą.

Žadame susisiekti su Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkais ir KLJS nariais įvairiuose Kanados miestuose, nuo Vankuverio iki St. John. Žinoma, norėdami palengvinti tokio keliautojo problemas, nenorime apsunkinti lietuviškų šeimų, kurios priims jaunimą. Kiekviename mieste norėtumėm sudaryti informacijos centrą. Jeigu kiltų kokių neaiškumų, tai čia pat bus ryšininkas, kuris padės viską išsiaiškinti.

Taip pat bus įvestos taisyklės apribojant keliautojo apsistojimo laiką ir taip toliau. Norime pabrėžti, kad šeima aprūpins keliautojus tik nakvyne, o visos kitos informacijos bus gautos centre. Manome, kad kolonijose, kur yra KLJS atstovai, bus lengva sudaryti centrus su jų pačių pagalba. Kitose kolonijose kreipsimės į visus lietuvius ir prašysime paremti mūsų sumanymą.

Jeigu yra kitokių pasiūlymų, prašome rašyti: KLJS, Dana Bilevičiūtė, 12 Virginia Court, Hamilton, Ont. L8V 4H4. Tel (416) 388-8845.

Tikimės, kad mūsų pastangos bus įvertintos! **KLJS, Danguolė Juozapavičiūtė**

Kučios Vasario 16 gimnazijoje. Viršuje iš kairės mokiniai — Rainis Valiūnas, Asta Šernaitė (iš Kanados), Morkus Šaulys, Eduardas Grigužis, Vytautas Grudzinskas ir kiti. Apačioje dalinasi plotkelėmis gimnazijos dir. V. Natkevičius, I. Natkevičienė, mokyt. E. Kaciukevičius ir kiti Nuotr. A. Stankaus

ADRIANA JOCYTĖ, garsėjanti dainininkė iš Argentinos, atvyko į Šiaurės Ameriką. Jos koncertus rengia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba. Koncertas Toronte įvyks sausio 29, šeštadienį, Toronte-Mississaugoje, Anapilio salėje, 7.30 valandą vakaro

Ji dainuos jaunimui

Sausio 11 d. iš Argentinos atvyko Adriana-Monika Jocytė su savo motina Adele Grižaite-Jociene. Toronto aerodrome jas pasitiko pusseserė su vyru ir PLJS valdybos atstovės — Gabija Juozapavičiūtė ir Jūra Šeškutė.

Džiugu buvo matyti, kad Adriana pasiruošė žiemai — atvyko su kailiniais, iš kurių kyšojo gražiai saulėje nudegęs veidas. Argentinoje šiuo metu vasaros vidurys! Staiga jos pateko į kanadišką žiemą, ir tai po baisios sniego audros. Adriana atvyko laimingai su dideliu entuziazmu pradėti visą eilę koncertų.

Trečiajame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese iš daugelio tenai pasirodžiusių talentų didžiausią ir geriausią įspūdį paliko Adriana Jocytė. Jos puikus talentas kaip folklorinės dainininkės paskatino Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybą pakviesti Adrianą koncertams Š. Amerikoje. Po beveik pusės metų susirašinėjimo bei ilgo planavimo, organizavimosi paskiruose miestuose Adrianą jau turime savo tarpe.

Dainininkė dar jauna, turinti 15 metų amžiaus, bet jos balsas kongrese nunešė visus pasirodžiusius talentus! Tai tikrai retas reiškinys, kad tokia jauna solistė taip sužavėtų iš daugelio pasaulio kraštų susirinkusius žiūrovus bei klausytojus.

Adrianos pasisekimai nesiriboja vien pasirodymu jaunimo kongrese. Jaunimo kongresas padėjo jai išgarsėti tiktai lietuvių visuomenėje. Adriana dainavimo karjerą pradėjo gana anksti. Pirmą kartą dainavo Berisso mieste Argentinoje mokinių varžybose iš kelių mokyklų. 1972 m. jinai laimėjo pirmą vietą tokiame konkure. Tais pačiais metais teko koncertuoti Santo Andres de Giles mieste, tarptautiniame folkloriniame festivalyje, kur jinai laimėjo antrą vietą. 1973 m. kitame tarptautiniame festivalyje vėl laimėjo II, o 1975 m. — I vietą. 1975 m. pabaigoje dalyvavo lietuvių jaunimo kongrese, kur iškilo kaip žvaigždė.

Adriana savo talentu reiškiasi ne tiktai festivaliuose bei konkursuose kitataučių tarpe, bet ir Argentinos lietuvių visuomenėje. 1976 m. Vasario 16 minėjimo proga pasirodė Argentinos Lietuvių Centre Buenos Aires. 1976 m. rugsėjo mėnesio pavasario sutikimo baliuje (tenai sezonai skirtingi nuo mūsų) atliko programą. Sutikimą ruošė Argentinos Lietuvių Jaunimo Sąjunga. Ta proga Adriana buvo išrinkta pavasario karalaite. Spalio mėnesį dainavo Argentinos Lietuvių Centro auksinėje sukaktyje Buenos Aires mieste.

Nuo pat mažens dalyvavo Mindaugo draugijoje Berisso mieste ir ten pirmą kartą pasirodė su lietuviškomis dainomis.

Džiugina tai, kad Adriana palaiko ryšį su lietuviais ir dainuoja lietuviškas liaudies dainas, sau akomponuodama gitara. Jinai yra antros kartos lietuvaitė, gimusi Argentinoje. Adrianos tėvas Antanas ir motina Adelė yra gimę Argentinoje. Seneliai iš motinos pusės yra iš Rokiškio, tėvo — iš Tauragės. Šiuo metu Adriana mokosi gimnazijoje ir svajoja apie medicinos studijas.

Adriana atvyko koncertuoti visiems lietuviams Šiaurės Amerikoje, ypač **jaunimui!** Praėjusiame PLJS valdybos surengtame Violetos Rakauskaitės koncerte, deja, jaunimo buvo mažai. Tada jaunimas praleido puikią progą išgirsti tikrai gerą jaunos pajėgos koncertą. Tikimės, kad šį kartą jaunimas labiau susidomės jaunąja dainininke iš Argentinos ir nepraleis retos progos ją išgirsti.

Jos koncertai: sausio 15 — Detroite, sausio 23 — Niujorke, sausio 29 d., 7.30 v.v., Anapilio salėje Missisaugoje - Toronte, vasario 6 — Čikagoje, vasario 12 — Londone, Ont., vasario 13 — Klevelande, vasario 26 — Montrealyje. **Gabija**

Moksleivių kursai Dainavoje

Kun. Stasys Yla nepailstamai tęsia savo pradėtą tradiciją moksleivių sąjungoje, būtent ideologinius kursus jaunimui. Kursai vyksta kasmet Dainavoje. Anksčiau jie būdavo rytiniame JAV pakraštyje Putname, o žiemos atostogų metu Dainavoje. Dabar skirtumas daromas pagal amžių — jaunesniesiems moksleiviams ideologiniai kursai rengiami JAV Padėkos Dienos savaitgalį lapkričio gale Dainavoje, prie Detroito, vyresniesiems (11-12-13 skyriaus) moksleiviams — Kalėdų atostogų metu taip pat Dainavoje.

Ideologiniai kursai visuomet susilaukia didelio dalyvių skaičiaus nes, žinoma, kad per kursus tikrai daug ko išmoksta. Su dideliu entuziazmu kursų laukia ir patys moksleiviai. Jų nebaugina 6 paskaitų į dieną skaičius bei žnnojimas, kad laukia intensyvus darbas. Jo imamasi noriai. Todėl dalyvių skaičius yra ribojamas. Dalyvavimas kursuose tampa lyg tai užsitarnauta privilegija.

Ir 1976 metais Padėkos Dienos savaitgalio kursuose susilaukta nemažiau entuziazmo ir taip pat reto mūsų istorijoje dalyko — didesnio berniukų skaičiaus negu merginų!!! Šie kursai buvo užsimoję supažindinti dalyvius su kun. Ylos parašytu "Ateitininkų vadovu". Tai praktiškų patarimų kursai, kuriuose buvo gvildenami organizavimo principai: pvz. kaip suruošti valdybos posėdį, supažindinti su lietuviška spauda, kaip pravesti susirinkimą, gvildenta žaismo reikšmė jaunuolio gyvenime ir daug kitų praktiškų temų. Į paskaitininkų eiles įjungiami ir vyresnieji, ir jaunesnieji ateitininkai. Tai teikia organizacijai tęstinumo, kurio dažnai kitur pasigendama. Kursų dalyvių amžiaus vidurkis buvo 13-14 metų. Jiems kursai sudarė retą progą gvildenti dažniausiai, ypač anglų visuomenėje, tik vyresniųjų tarpe keliamus klausimus.

Kun. Ylos organizuojami ideologiniai kursai tikrai duoda daug naudos ne tiktai jauniesiems klausytojams, bet ir prilaiko jaunuosius bei vyresniosius sendraugius organizacijos eilėse. Tikimės, tradicija dar ilgai ilgai gyvuos! **Gabija**

Taip prisimena Kalėdas bei Naujus metus torontietis Linas Garbaliauskas

MŪSŲ KALĖDŲ ATOSTOGOS

Mes pradėjome švęsti Kalėdas Kūčių vakarą. Turėjome dvylika valgių. Kai pavalgėm, ėjome prie eglutės. Aš gavau akmenų šlifavimo mašiną, drabužių, roges ir daug kitų dovanų. Vėlai vakare ėjome miegoti. Kitą dieną važiavome į bažnyčią. Naujų Metų vakarą man tėveliai leido laukti iki 12 valandos.

Tadas Slivinskas, IV sk.

Šiais metais linksmai praleidau atsostogas. Kalėdų senelis atnešė man gražių dovanų. Ir krikšto tėveliai davė man pinigų. Pirmą dieną, grįžę iš bažnyčios, pavalgėme pietus ir išėjome su broliuku ir sesute čiuožti. Susitikome su savo mokyklos draugais, visi kartu žaidėme ledo ritulį. Grįžę namo, radome svečių. Vienas svečias papasakojo savo įspūdžius, kaip jisai važiavo į Lietuvą. Paskiau rodė vaizdelius. Komunistinėje Lietuvoje negalėjo laisvai važiuoti kur norėjo.

Linas Balaišis, IV skr.

Mūsų visa šeima Kūčias valgė Toronto Lietuvių Namuose. Kūčios buvo labai įdomios. Kunigas skaitė maldą, o solistė giedojo Kalėdų giesmes. Buvo dvylika įvairių valgių, kurie buvo labai skanūs. Kalėdų senelis mus apdovanojo įvairiomis dovanomis. Grįžę iš Kūčių, atidarėme dovanas, kurios buvo labai įdomios. Atidarę dovanas, ėjome gulti. Pirmą Kalėdų dieną visi važiavom į bažnyčią, o vėliau nuvažiavom į svečius, kur valgėme kalakutą ir žaidėme su vaikučiais. Per atostogas prižiūrėjau savo mažiausią sesutę, padėjau mamai ir važiavau čiuožti į High parką. Taip ir prabėgo mano Kalėdų atostogos.

Rūta Racevičiūtė, IV skr.

Mano atostogos buvo labai geros. Mes su rogutėmis važiavom nuo kalno. Mes buvome ir CN bokšte. Keltas mus užkėlė į viršūnę. Iš ten namai atrodė labai maži. Per Kalėdas aš gavau elektrinį traukinį. Nuvažiavome pas mūsų močiutę. Ten yra labai didelis kalnas, nuo kurio važinėjom rogutėmis.

Linas Medelis, IV skr.

Pirmas dvi dienas atostogų aš važiavau slidinėti į Loretto. Kitą dieną buvo Kūčios. Aš padėjau savo mamai padengti stalą ir sutvarkyti kitus kambarius. Vakare atėjo mūsų giminės ir geri pažįstami švęsti Kūčių vakaro su mumis. Kai visi susirinko ir atsisėdo prie Kūčių stalo, mano broliukai ir aš truputį paskaitėme ir paskui pradėjome laužti visų plotkeles. Po valgio vienas svečias apsirengė Kalėdų seneliu ir išdalino dovanas, sudėtas po egle. Paskui ėjome į 12 val. Mišias Prisikėlimo šventovėje, bet negavome vietos atsisėsti.

Naujų Metų išvakarėse mūsų šeima ir krikšto mamos šeima važiavome į Ed's Warehouse Roast Beef restoraną. Kai pavalgėme, važiavome į filmą "Bugsy Molon". Po to važiavome pas močiutę ir 12 vl. išgėrėme šampano. Kitą dieną ėjome slidinėti. Kai parvažiavome, turėjome vaišes, nes buvo mano tėtės gimtadienis.

Indrė Čuplinskaitė, V skr.

KATINĖLIO MURKIO NUOTYKIS

Onutė, išeidama į mokyklą, aiškino savo katinėliui: "Murkiuk, neik laukan, šiandien labai šalta, gali nosytę ar kojeles nušalti." Bet Murkis nepaklausė. Vos tik Onutė pravėrė duris, jis spruko laukan ir lydėjo ją į mokyklą. Veltui Onutė maldavo grįžti namo. Jis šokinėdamas teisinosi: "Miau-miau aš šalčio nebijau, miau-miau aš nieko nebijau".

Onutė, įlipusi į mokyklos autobusą, staiga pastebėjo, kaip didelis, gauruotas šuo nusivijo katinėlį, o šis spruko į medį.

Onutei visą dieną nesisekė mokykloje. Ji buvo liūdna, nežaidė su draugėmis, visą laiką galvojo apie Murkį, ką jis veikia medyje, gal alkanas, gal sušalęs, o gal iš medžio iškrito...

Grįždama iš mokyklos, ji greit nubėgo prie medžio, kur paskutinį kartą matė savo katinėlį. Buvo girdėti tylus kniaukimas. Žvelgdama į šakas, ji tyliai šaukė: "Murki, Murkeli, kur tu?" Staiga pamatė jį, tupintį ant šakos. Buvo pasišiaušęs, nuo šalčio sustyręs ir iš baimės drebėjo. Onutė, iš džiaugsmo iškėlusi rankas į viršų, pradėjo garsiai šaukti:

"Murki, ar matai? Aš čia, šok žemėn, aš tave sugausiu! Šok greičiau! Vienas, du, trys..." Murkis nesijudino iš vietos, tik dar gailiau pradėjo kniaukti:

"Miau-miau, aš labai bijau". Iš tikrųjų medžio šaka, ant kurios jis tupėjo, buvo gana augštai.

Kiek tik kojos nešė, Onutė bėgo namų link. Uždususi skubiai papasakojo namiškiams, kas atsitiko. Tuojau Onutė su tėveliu nešė kopėčias prie medžio. Tėvelis, iškėlęs neklaužadą iš medžio, atidavė dukrelei. Onutės džiaugsmui nebuvo galo. Glausdama prie širdies, glostė katinėlį ir ramino: "Tuojau tu vėl būsi šiltame kambarėlyje, gausi šilto pienelio ir mėsytės, vėl bus gera ir jauku pas mane, tik prižadėk, kad nuo šios dienos visados klausysi manęs. **A. Ahr.**

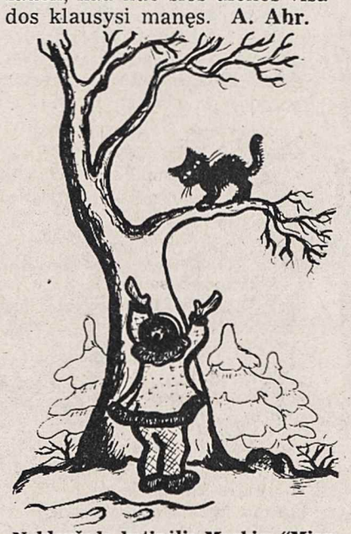

Neklaužada katinėlis Murkis: "Miau-miau, šuniuko aš bijau!"

Tėvelio pasakos

— Mamyte, ar visos pasakos prasideda žodžiais "Seniai, labai seniai...?"

— Ne, vaikeli. Yra pasakų, kurios prasideda taip: "Šį vakarą vėl turiu eiti į posėdį".

Lietuvių vaikai be lietuvių kalbos — nuostolis šeimai ir tautai

Baisioji naktis

Gulėjau lovoje sustingusi iš baimės. Mama su tėveliu buvo išėję į kaimynų vestuves, o brolis buvo pas draugus. Buvo vienuolikta valanda vakaro. Aš drebėjau palindusi po antklode viena tuščiame name...

Pirmiausia man pasirodė vaiduoklis kieme. Jis buvo baltas ir šokinėjo tarp medelių. Man per nugarą šiurpuliai nuėjo. Vienai būti namuose vakare yra labai nejauku! Staiga pamačiau ant sienos raganos išvaizdą. Surikau garsiai iš išgąsčio. Mano balsas nuaidėjo per visą namą. "Kad tik mama ir tėvelis sugrįžtų greičiau!" — galvojau sau. Mane miegas viliojo, akys norėjo užsimerkti, bet aš buvau užsispyrusi neužmigti. Juk nežinai, kas galėtų atsitikti, kai smagiai snaudi, o baidyklės aplinkui laksto... Staiga išgirdau, kad apačioje šoninės durys sugirgždėjo. "Vagis? Nori ką nors pavogti!" — praskriejo mintis.

Gąsdinančios mintys veržėsi į galvą: norėjau sužinoti, kas dedasi apačioje! Patylomis išlipau iš lovos, užsivilkau chalatą ir ant pirštų galų atsargiai nuėjau žemyn. Mačiau, kad rūsyje dega šviesa, ir patylomis kažkas šnibžda. Pasiekiau rūsio duris ir jas tyliai atidariau. Staiga mano šliurė nuslydo nuo kojos žemyn, krisdama ant kiekvieno laipto. Aš laikiau kvapą, nežinodama ką daryti. Tik staiga pasigirdo tėvelio balsas: "Na, tai tu dar nemiegi?"...

Aldona Gedrimaitė

Mano katytė

Aš labai norėjau katytės ir visą laiką prašiau tėvelius, kad galėtume parsivežti katiną iš ūkio. Vieną dieną tėvelis sutiko. Nuvažiavome į ūkį ir išsirinkom vieną. Kai pamatėm rainiuką, tuoj įsimylėjom. Kai mes jį parsivežėm, pradėjom su juo žaisti. Jam ypatingai patiko žaisti su sviedinukais. Mes manėm, kad katinas alkanas, tai padavėm jam pieno. Visą vakarą galvojom kokį vardą duoti jam. Pagaliau sugalvojom jam vardą Tigras!

Buvo jau žiema. Saligatviai buvo apšalę. Tėvelis išleido Tigrą laukan. Aš labai bijojau, kad katinas nepaslystų! Tigras žaidė trumpai ir ėmė kniaukti prie durų. Man pasidarė gaila jo, įleidau į vidų ir pradėjau glostyt.

Diana Gedminaitė

Čiuožėjas

Tik 5 sekundės beliko. Jo padvardė jau iššaukta. Pasirodo vardė jau iššaukta. Visi tyli, laukia. Staiga pradeda groti muzika, per visų kūnus perbėga elektros srovė. Čiuožėjas mato ne žmones, bet masę, kuri labai mėgsta sportą. Jis žino — jei padarytų bent mažiausią klaidą, jaustųsi lyg padaręs didžiausią nusikaltimą. Jis visai nemato sienos ant ledo, tik mato beribę. Jam rodos, kad čiuožia ant debesų, o žmonės jaučia jo norą. Kai pasibaigs jo laikas ir jis nusilenks visiems, jam mėtys rožes ant ledo, net ašaros byrės iš akių. O tam čiuožėjui tos rožės ir ašaros sukelia tokį jausmą, kad net nėra žodžių jam išreikšti.

Laima Janušauskaitė, Xb sk.

KLAIDA

Šiandien Onutė grįžo iš mokyklos ne viena. Pirmą kartą ji parsivedė klasės draugę Danutę, nes jos mama turėjo eiti pas gydytoją. Onutė padėkojo mamytei, kad leido pietų metu pagloboti Danutę. Abi, sukalbėjusios maldą prieš valgį, pradėjo valgyti bulvinius blynus su uogiene. Staiga Danutė paklausė:

— Onute, man labai įdomu, kokia kalba tu kalbėjai su savo mamyte?

— Lietuviškai, aš su savo tėveliais tik lietuviškai kalbu, — atsakė Onutė. — Aš esu lietuvaitė, lankau lietuvišką mokyklą, be to, šokiu tautinius šokius ir skaitau lietuviškai "Eglutę".

— Tokia keista ta kalba, — tarė Danutė, — aš tik pirmą kartą išgirdau taip kalbant.

— Pirmą kartą? — nustebo Onutė ir su pasididžiavimu aiškino toliau.

— Ar tu nežinai, kad tai viena seniausių kalbų? Pirmoji ir seniausioji kalba pasaulyje buvo žydų kalba. Ją kalbėjo Adomas ir Jieva, bet jų anūkų anūkai jau kalbėjo lietuviškai. Danute, aš stebiuosi, kaip tu iki šiol nieko apie tai nežinojai?

Tai girdėdama, į jų pasikalbėjimą įsiterpė mama.

— Onute, tavo aiškinimas neteisingas! Svetimtaučiams reikia teisingai pasakoti apie savo tautą, jos praeitį ir kalbą.

Onutė pajuto padariusi klaidą ir paraudo. **A. Abr.**

Lietuvos praeitis nemirs - rašo vokietis

Kelionė į Baltijos kraštus — į sunkiai prieinamą Lietuvą • Vokiečių korespondento įspūdžiai

"Sueddeutsche Zeitung" korespondentas Rudolf Chimelli 1976 m. pabaigoje aplankė Baltijos kraštus ir išspausdino apie juos kelis reportažus, pridėdamas žemėlapį ir vieną kitą iliustraciją. "T. Žiburių redakciją neseniai pasiekė minėto laikraščio iškarpos. Čia pateikiame vokiečių korespondento įspūdžius apie Lietuvą.

Antrinėje reportažo antraštėje pasakyta: "Toliausiai į Vakarus esančios sovietų respublikos gyventojai K. Bendrijoje mato savo tapatybės dalį." Šią mintį jis ir ryškina straipsnyje, kurį pradeda nuo Vilniaus Aušros Vartų. Taip jie esą vadinami lietuviškai, bet vietinių žmonių jie ir toliau vadinami senovišku lenkišku vardu "Ostra Brama". Tai mažytė koplyčia, kuri ir šiokiadieniais būna pilna tikinčiųjų. Lietuviams Aušros Vartų Marija esanti tai, kas vokiečiams Altoetingo, lenkams Čenstakavos Madona. Bet norint pamatyti Aušros Vartus esą reikia atsisakyti oficialiosios informacijos, nes apie juos nerašo jokie vadovai, neinformuoja "Inturistas" ir neįjungia į lankytinų vietų sąrašą. Kaip praeities "atgyvena" Aušros Vartai esą nesiderina su socialistine dabartimi, su ūkiniais planais, partijos nutarimais. Jie esą pasmerkti mirčiai, kaip ir visa kita lietuvių praeitis. O visdėlto, pastebi korespondentas, dabartiniai valdovai nepagalvojo, kad tokios maldininkų vietos galėtų būti religinės laisvės pavyzdžiais Sov. Sąjungoje.

* * *

Religijos laisvės klausimas Lietuvoje užsieniečiui esąs nelengvai suvokiamas. Ten visa tai, kas katalikiška, yra ir lietuviška, panašiai kaip kaimyninėje Lenkijoje. Be to, veikia ir Maskvos receptas: "lietuviška forma, socialistinis turinys".

Visdėlto šis receptas esąs taikomas gana siaurai: jei tautiškumas išeina už kalbos ir tautosakos ribų, tuojau būna apšaukiamas "buržuaziniu nacionalizmu", nukreiptu prieš Maskvą. Lietuvis, kuris dalyvauja Mišiose, pats dažnai nežino, ar jis tai daro reikšdamas savo religingumą, ar protestą prieš tautinės tapatybės slopinimą.

Pamaldose dalyvauja daug žmonių. Iš anksčiau veikusių 40 šventovių tebesąs tuzinas neužd arytų. Vietoje paveikslų galerija paverstos katedros veikia Šv. Pauliaus šventovė. Net šaltos šiokios dienos vakarą toji šventovė buvusi pilna senimo ir jaunimo. Tokiu vaizdu galėtų pasigėrėti net ir Vakarų dvasiškiai.

Išorėje K. Bendrija sugyvenanti su režimu. Esanti viena kunigų seminarija Kaune, kuri mažai kunigų teparuošianti. Jos rektorius kun. Viktoras Butkus esąs lojalus režimui ir energingai paneigia, kad sovietinėje Lietuvoje esą valdžios įvesti religinės veiklos ar sąžinės laisvės suvaržymai. Visdėlto slaptai spausdinama "LKB Kronika" tvirtina priešingai. Ji negalėjo būti nutildyta net ir drakoniškomis priemonėmis. Šalia jos išeinanti "Aušra", kuri primena nelegalų tautinį lietuvių sąjūdį 19 šimtmetyje.

* * *

Net ir per 30 metų lietuvių priešinimasis okupaciniam režimui nenurimo. Esą daug lietuvių žuvo partizaninėse kovose. Pagal sovietų duomenis, jose žuvo 13.000 kareivių ir lojalių piliečių. Vienoje srityje esą žuvo net 4000 asmenų.

Pagal statistiką, lietuvių skaičius visame krašte nemažėjąs. Vilniuje esą 79.000 lietuvių, tiek pat ir rusų (pagal 1959 m. surašymą). Čikagoje esą per 100.000 lietuvių. Vilnius labai padidėjęs, išaugę nauji rajonai. Jo simbolis — Kristoforas buvęs pakeistas raudona vėliava ant pilies bokšto.

Vakarietis lankytojas Lietuvoje tegalįs matyti Vilnių, Kauną ir Trakus su valdžios skirtu palydovu. Visa kita yra uždrausta. Neleidžiama lankyti ir Tauragės, Rytprūsių pasienio srities, Baltijos pajūrio, Kuršių įlankos, Nidos Kuršių Nerijoje, kur Nobelio premijos laureatas Tomas Mannas 1929 m. pasistatydino vasarnamį. Pastarasis, kuriame rašytojas praleido tris vasaras prieš savo emigraciją ir parašė trečiąjį tomą veikalo "Juozapas ir jo broliai", paverstas muzėjumi. Jis prieinamas tiktai sovietų piliečiam ir privilegijuotiem užsieniečiam. Svečių knygoje matyti parašai Eriko Honeckerio ir Willi Stoph (augštieji komunistinės R. Vokietijos valdžios pareigūnai, Red.). Jiedu čia praleidžia savo atostogas.

Korespondentas gana įžvalgiai aprašė ir Estiją su Latvija. Jis rėmėsi ne tik sovietiniais duomenimis, bet ir kitų šaltinių informacijomis. Tuo būdu jo reportažai perteikė skaitytojams dabartinio gyvenimo tikrovę.

• **Ne reklaminis tautiškumas, ne garsaus "valio" šaukimas, kuris nieko kita nekainuoja, kaip tik apdraustą nuo užkimimo gerklę, mums reikalingas, — o tylus, ramus, ištvermingas darbas tautai.**

VYSK. K. PALTAROKAS

• **Mes greičiau būsime linkę pasiaukoti, jei atsiminsime, kad tėvynėje likusieji neša kur kas sunkesnę naštą negu mes...** **J. ERETAS**

Ekskursijos į Europą 1977 m.

1. Balandžio 28 – gegužės 6	**(8 dienos)**	Vilniuje 6 naktys, Maskvoje 1 naktis
2. Visos vietos jau užimtos		
3. Gegužės 24 – birželio 7	**(14 dienų)**	Vilniuje 6 naktys, Maskvoje 2 naktys, Romoje 6 naktys
4. Birželio 19 – liepos 4	**(14 dienų)**	Vilniuje 6 naktys, Maskvoje 2 naktys, Vienoje 6 naktys
5. Liepos 7 – 21	**(14 dienų)**	Leningrade 1 naktis, Vilniuje 6 naktys, Leningrade 2 naktys, Stockholme 2 naktys, Kopenhagoje 2 naktys
6. Liepos 21 – rugpjūčio 4	**(14 dienų)**	Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 6 naktys, Frankfurte 4 naktys
7. Rugpjūčio 8 – 28	**(20 dienų)**	Vilniuje 5 naktys, Frankfurte 3 naktys, Romoje 11 naktų
8. Rugsėjo 1 – 15	**(14 dienų)**	Vilniuje 6 naktys, Maskvoje 2 naktys, Romoje 5 naktys
9. Rugsėjo 22 – 30	**(dar gali pasikeisti, 8 dienos)**	Vilniuje 6 naktys, Maskvoje 1 naktis
10. Lapkričio 7 – 15	**(8 dienos)**	Vilniuje 6 naktys, Maskvoje 1 naktis

Šiame sąraše minėtos grupės nr. 3 — 8 imtinai galės pasirinkti, vietoje šiame tvarkaraštyje nurodytų miestų, Minską arba kitus miestus Europoje bei Sov. Sąjungoje, **jeigu susidarys 5 keleivių grupė, norinti ten** važiuoti. Smulkesnių informacijų teirautis telefonu arba rašyti šiuo adresu:

V. Bačėnas (416) 533-3531 ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

2224 DUNDAS STREET WEST, TORONTO, ONTARIO M6R 1X3

1977 vasario 3

wintario BONUS DRAW

Ekstra vienas milijonas dolerių
100 papildomų laimikių po $10.000

1. Reguliarus penkių ženklų "Wintario" bilietas ir serijos numeris.

Penkios laimėjimo galimybės $100.000 ir per 40.000 kitų neapmokestinamų prizų.

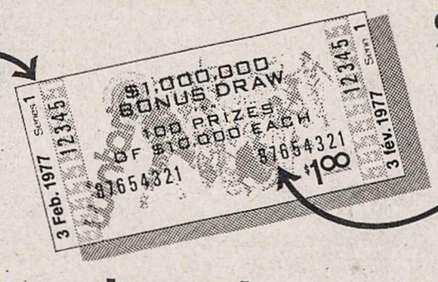

2. Aštuonių ženklų papildomų laimėjimų skaičius.

Jeigu jūsų bilieto aštuonių ženklų papildomas numeris visiškai sutampa su vienu iš 100 ištrauktų papildomų numerių, laimite neapmokestinamus $10.000.

Už dolerį galite išlošti abu laimikius

Vasario 3 įvyksiančiam loterijos traukimui jūsų "Wintario" bilietas turi **du** numerius — vieną **reguliariam "Wintario" traukimui** laimikių $3-$4 milijonų vertės, kitą — **specialaus papildomo milijono.** kurį sudaro šimtas ekstra laimikių po $10.000.*

Pagal loterijos nuostatus, visi neatsiimti laimėti pinigai laikomi prizų fonde vienerius metus. Praėjus atsiėmimo laikotarpiui, jie perkeliami į specialų prizų fondą, skirtą papildomiems laimikiams sekančiuose traukimuose. Vasario 3 yra trečioji papildomų traukimų diena.

Ta proga, del papildomų prizų traukimo, bilietų pardavimas bus sustabdytas 1977 m. vasario 3, ketvirtadienį, 6 v.v. Tad tuojau įsigykite bilietą, nes jie eina greitai. Be to, pasiruoškite stebėti specialią vienos valandos "Wintario" televizinę programą iš Bowmanville, Bowmanville gimnazijos, vasario 3 d., 9 v.v.

*atsiėmimo laikotarpis — vieneri metai

Tuojau įsigykite bilietą

wintario we all win
ONTARIO LOTTERY CORPORATION

Nepriklausomos Lietuvos laikotarpis

J. Jakštas

V. Daugirdaitės-Sruogienės "Lietuvos Steigiamasis Seimas"

I

Nepriklausomos Lietuvos dvidešimtmetis buvo laikotarpis, turėjęs savo pradžią, eigą ir pabaigą. Jis buvo epochinis, atbaigtas istorinio vyksmo kūrinys, vertas ypatingo mokslinio tyrinėjimo. Jis buvo labai savitas visoje mūsų tautos istorijoje. Deja, tas epochinis nepriklausomos Lietuvos laikotarpis iki šiol nėra pagrindinai studijuotas ir aprašytas pagal visus prieinamus šaltinius. Iki šiol mes, gyvendami jau ketvirtą dešimtmetį nuo to įžymaus laikotarpio galo, dar nesusilaukėme nepriklausomybės tarpsnio istorijos. Tiesa, maždaug prieš 10 metų vienas mūsų fondas buvo užsimojęs išleisti ją ir organizavo kolektyvą jai parengti, bet, metams slenkant, užmojis nutilo. Turime tik dabartinėje Lietuvoje išleistą nepriklausomybės laikotarpio istoriją — Žiugždos redaguotos Lietuvos TSR istorijos trečią tomą. Ji, kaip ir visos sovietinės istorijos, parašyta pagal marksizmo-leninizmo reikalavimus, yra skirta ne pavaizduoti Lietuvai, kokia ji buvo, bet jai suniekinti. Ji tėra menkos mokslinės vertės.

Mes išeiviškoje buityje ribojamės gvildenimu paskirų nepriklausomos Lietuvos klausimų periodinėje spaudoje ar monografijose. Pastaruoju metu pasirodė trys rašiniai, kurių kiekvienas skirtas atskiram dalykui: J. Pyragiaus "Birželio septintoji" ("Laisvoji Lietuva", 1976. V. 13 - VII. 26.), A. Kasulaičio "Lithuaniain Christian Democracy" (1976) ir V. Daugirdaitės - Sruogienės "Lietuvos Steigiamasis Seimas" (1975).

II

V. Sruogienės veikalas yra iš dalies nepriklausomos Lietuvos istorija nuo pradžios ir beveik iki 1922 m. galo. Jis suskirstytas trimis dalimis. Centrinė dalis turi antraštę "Steigiamojo seimo darbai". Prieš ją eina įžanginė dalis (taip ir pavadinta — Įžanga") ir paskutinioji "Baigiamoji dalis".

Įžanginė dalis turi du skyrius. Pirmas skyrius pradedamas įmantriai pavadintu poskyriu: "Nepriklausomybė ir seimas — bendra tautos vizija". Čia rodoma, kad nepriklausomybės ir seimo mintis lietuviams kilo jau XIX š. viduryje, ir pirmojo pasaulinio karo metu ji pradėta įgyvendinti. Toliau trumpai dėstoma, kaip kūrėsi nepriklausoma Lietuva ir kaip prieita prie steigiamojo seimo rinkimų. Pats rinkimų vyksmas, partijų, jų programų apibūdinimas, išrinktų atstovų sąrašas su jų profesijų ir išeitų mokslų lentelėmis pateikiamas antrame įžanginės dalies skyriuje.

Jei pirmas įžanginės dalies skyrius yra daugiau kartojimas mūsuose dažnai aprašinėto dalyko, tai jau antras — st. seimo rinkimų skyrius su duodamomis lentelėmis yra originalus autorės tyrinėjimo vaisius. Niekas iki šiol to nebandė daryti.

Vidurinė dalis — steigiamojo seimo darbai yra iš esmės seimo veiklos (nuo 1920. V. 15 iki 1922. X. 7.) dokumentacija. Autorė turėjo surinkti išmėtytus šaltinius ir iš jų masės atrinkti tuos, kurie buvo, jos įsitikinimu, teiktini skaitytojams. Pagrindinė versmė buvo st. seimo posėdžių protokolai — St. Seimo darbai (SSD). Jų visumą, autorės nurodymu, sudarė 2500-3000 puslapių. Kaip iš išnašų matyti, SSD cituojami visoje st. seimo veiklos apžvalgoje. Vyrauja atstovų kalbos. Jos duodamos trejopai: ištisai, atpasakojant turinį ir cituojant ištraukas.

Tik iš didelio atsargumo nenusidėti "objektyvumui" mūsų autorė baigiamajame žodyje pastebi: "Suprantama, išskiriant sakinius iš atstovų kalbų konteksto susidaro pavojus nusižengti objektyvumui, kuriam išlaikyti dėta daug pastangų" (254 p.) Iš tikrųjų istorikas nenusižengia objektyvumui, jeigu jis doroja šaltinius savo požiūriu, jų dalis pateikia skaitytojui, jei tik neiškraipo jų turinio bei prasmės. Žinoma, taip šaltinius tvarkydamas, visą medžiagą dorodamas, istorikas darosi subjektyvus. Jis savaip atvaizduoja tam tikrą visuomeninio gyvenimo momentą. Istorikas, ir vergiškai laikydamasis šaltinių, teisingiausiai juos interpretuodamas, visdėlto sukuria savitą istoriją. Kiekviena istorija turi istoriko asmens antspaudą, atseit, yra subjektyvi. Bet subjektyvumas neišskiria objektyvumo, jei istorija pagrįsta šaltiniais, tinkamai interpretuojamais. Tad ir rimčiausiuose veikaluose vis susitinka objektyvumas ir subjektyvumas. Daugelio klystama manant, kad objektyvumas ir subjektyvumas esą priešingos sąvokos, kad vienos istorijos yra objektyvios, kitos subjektyvios.

V. Sruogienė iš 3000 puslapių st. seimo posėdžių protokolų atrinko savo nuožiūra kaikuriuos puslapius ir juos panaudojo. Tad ji buvo šiuo atveju subjektyvi. Kitas st. seimo tyrinėtojas galėtų atrinkti kitus tų pačių posėdžių protokolų puslapius ir sukurti kitokį jo vaizdą. Ar galėtų kas sakyti, kad vienas jų yra objektyvus, kitas subjektyvus? Iš tikrųjų abu jie būtų objektyvūs ir kartu subjektyvūs. Jie skirtųsi tik savo pažiūromis į st. seimą.

III

Apžvelgdama st. seimo darbus, autorė plačiausiai kalba, kaip ir dera, apie žemės reformą ir konstituciją. Prieš imdamasi vaizduoti tuos du dalykus, ji pateikia J. Tumo ir K. Žuko st. seimo atidarymo aprašymą. Toliau seka skyrius, kuriam duota tarsi iš įprastų susirinkimų darbotvarkių perimta antraštė "Einamieji reikalai". Ta antrašte ji sujungia skirtingus dalykus, susijusius su st. seimo darbais ir su politinio gyvenimo įvykiais, kaip Vilniaus atgavimas ir praradimas, konfliktas su Lenkija, mažasis seimas, universiteto įsteigimas, laikinoji konstitucija ir kt.

Žemės reformos svarstymas pradedamas nuo istorinės įžangos, kur trumpai papasakojama apie žemės valdymo santykius Lietuvoje, būtinai reikalingus reformos. Po to einama prie paruošiamųjų darbų reformos įstatymams svarstyti. Šioje vietoje autorė su geru pagrindu išskirtinai pažymi du seimo narius, žemės reformos skatintojus — A. Rimką ir M. Krupavičių. Pirmasis moksliniais tyrinėjimais nubrėžė reformai teorinius pagrindus, antrasis stengėsi kuo greičiausiai pravesti per seimą reformos įstatymą, jį vykdyti. Kaip įstatymas svarstytas seime, autorė pavaizduoja narių kalbomis, joms skirdama 17 psl. (139-156). Po ilgų kalbų priimtasis įstatymas nepateikiamas ištisai; pasitenkinama paminėjimu svarbesnių nuostatų.

Prie svarstymo ir priėmimo tokio svarbaus įstatymo, pakeitusio iš pašaknų socialinę-ekonominę krašto buitį, būtų tikę pridurti jo vertinimą, pabrėžiant gerąsias puses.

Į st. seimo darbus įterpta vienintelė jo kadencijos metu įvykusi vyriausybės krizė (1922 m. sausio mėn.). Autorė nesiima gvildenti krizės priežasties ir apie ją pakalba tiek, kiek ji atsiliepė į st. seimo veiklą. Ji pateikia ištisai buvusių susiblokavusių partijų, krikščionių demokratų ir socialistų liaudininkų, demokratų bei valstiečių sąjungos bloko vadų deklaracijas, kurių viena buvo kaltinamoji, o kita atsikertamoji. Tai partinė dvikova seimo tribūnoje. Užsimenama ir apie naujo ministerio kabineto (E. Galvanausko) sudarymą. Jo pirmininko deklaracija seime sutrauktai atpasakojama. Krizės aprašymo pabaigoje paminėta užsienio reikalų ministeriui J. Purickiui iškelta byla už spekuliaciją (173 p.) reikalinga platesnio pavaizdavimo. Autorė ribojasi vien lakoniška fraze iš seimo tribūnos: " . . . byla . . . iš kurios pelnėsi ne tik daugelis kitų žmonių, bet ir pats . . . J. Purickis". Daugumai veikalo skaitytojų taip trumpai užsiminta garsioji byla nieko nesako.

Nuosekliai, chronologine eile išdėstytas konstitucijos svarstymas. Ilgos diskusijos su gausiais narių pasisakymais rodo, kaip buvo vaizduojamasi ateities Lietuva. Diskusijose dalyvavusių atstovų kalbos, rodos, pateikiamos ištraukomis. Iš diskusijų matyti, kad kiek plačiau buvo paliestas buvusio prezidento A. Smetonos asmuo. Autorė to įsakmiai nesako, tačiau cituoja kun. J. Staugaičio pareiškimą: " . . . čia buvo daug kalbėta prieš buvusio prezidento asmenį" (183 p.). Jei jau duodama tokia ištrauka iš atstovo kalbos, tai būtų reikėję paminėti ir atstovų pasisakymus prieš buvusio prezidento asmenį. Kai to nepadaryta, tai kun. J. Staugaičio pareiškimas paliekа pakibęs ore.

Patraukliai, dokumentuotai atpasakojusi konstitucijos svarstymą ir jos priėmimą, V. Sruogienė taikliai įvertina ją, sekdama K. Račkausku, šiais žodžiais:

"1922 metų Lietuvos Valstybės konstitucija buvo rašyta tuo laiku, kada Europoje reiškėsi Rusijos revoliucijos nuotaikos. Jos atsispindi konstitucijos tekste ir ypač St. Seimo kairiųjų partijų kovoje už radikalesnius nuostatus. Tačiau jau tas faktas, kad projekto autoriai rėmėsi Vakarų Europos valstybių konstitucijomis, išreiškia Lietuvos tradicinius ryšius su kultūringu humanistiniu Vakarų pasauliu. Konstitucijoje gana ryškūs liberalinės filosofijos pagrindai" (193 p.).

Prie dviejų didžiųjų st. seimo įstatymų — žemės reformos ir konstitucijos dar priduriamas priimtas ir tuojau vykdytas savosios valiutos (lito) įstatymas. Trumpai apibrėžiamos aplinkybės, kėlusios savosios valiutos reikalą. Nevieną skaitytoją gali net stebinti šia proga V. Sruogienės panaudota dr. Jono Šliūpo iki šiol neišspausdinta autobiografija (parašyta II D. karo metu) ir iš jos cituojamas sakinys, kad daktaras siūlęs prezidentui A. Smetonai 1919 m. pagrįsti lietuvišką valiutą Amerikos doleriais (194 p.). Autorės teisingai pabrėžiamas tvirtas, pastovus lito kursas, išsilaikęs per visą nepriklausomybės laikotarpį.

St. seimas priėmė dar daug kitų įstatymų. Sruogienė jų priskaito iki 300. Jie suskirstyti į 10 grupių ir kiekviena jų trumpai, suglaustai pavaizduojama, kaip ji seime buvo diskutuojama ir priimama. Tai daroma pateikiant atstovų kalbų ištraukas.

Stipriai dokumentuotai išdėstytą visą st. seimo darbuotę V. Sruogienė užsklendžia šia pastaba: "Kad ir mūsų nepriklausomo gyvenimo pradžioje būta blogybių, bet jas nusvėrė geraviliškumas. Visus gaivino entuziazmas, optimizmas, geresnės ateities viltys. Atrodė, kad dedami pagrindai ilgam ir ramiam valstybės klestėjimui" (207-8 p.).

IV

Paskutinėje dalyje pateikiamas įdomus ir labai originalus skyrius "Ryškesnės asmenybės atstovų tarpe". Čia pateikiamos 21 nario, labiau seimo veikloje pasireiškusio, trumpos charakteristikos. Iš jų galima spręsti, kad tada dar jaunutė autorė mėgo lankytis seimo posėdžiuose ir stebėti narių poelgius, klausyti jų kalbų. Ji išlaikė tuos įspūdžius per ilgus metus ir dabar juos išdėstė savo darbe. Apie kaikuriuos narius ji kalba pasiremdama kitais liudininkais, bet jų daugumą apibūdina visai savarankiškai.

Kam tie seimo nariai nebuvo svetimi, negalės nepritarti jų autorės apibūdinimui. Imkime pvz. kad ir buvusio populiaraus profesoriaus Vinco Čepinskio charakteristiką.

Vincas Čepinskis — didelis eruditas seime, tikras pozityvizmo amžiaus atstovas. Humanistas giliąja prasme, tolerantas. Kalbėdavo daug, kalbos pasižymėdavo lengvu humoru, imponuodavo rimtais ekskursais į istoriją, Šv. Raštą, į filosofiją, taip pat ir į griežtuosius mokslus (214 p.).

Arba štai abiejų Staugaičių charakteristika:

Abudu St. Seimo vicepirmininkai — kunigas Justinas Staugaitis ir gydytojas Jonas Staugaitis — vienas į kitą nepanašūs, bet abu turėjo savy kažką tėviško; palyginus su dauguma atstovų, jie buvo vyresnio amžiaus, taktiški ir mokėjo apraminti besiginčijančius vien savo autoritetu (216 p.).

Žodžiu sakant, šis baigiamosios dalies skyrius yra 21 st. seimo nario žodžiais tapyta paveikslų galerija.

Baigiamąją dalį dar papildo pridedamas buvusios seimo protokolų biuro vedėjos mirusios B. Grigaitytės-Novickienės laiškas — atsiminimai apie seimo kanceliarijos veiklą.

V

Veikalas apie steigiamąjį Lietuvos seimą yra atrinktų dokumentų telkinys. Kaip autorė baigiamajame žodyje pasisako, ji turėjusi "atsisakyti nuo jų analizės" (253 p.), t.y. nerašė vispusiškos istorijos. Ji tik pasinaudodama dokumentais supažindina skaitytoją su st. seimo darbais.

Tuo būdu ji duoda medžiagos ir būsimam istorikui pavaizduoti (pridėjus jos dar daugiau) st. seimą visos nepriklausomos istorijos rėmuose. Taip pat istorikui pravers autorės sukaupta gausi bibliografija. Jis ištisusi net per 6 puslapius. Teikiami šaltiniai ir literatūra aiškiai rodo, kad V. Sruogienės labai atsidėjus ruoštasi kuo geriausiai atlikti jai patikėtą darbą ir duoti dabartinei visuomenei ir dar būsimoms kartoms skaitinį, kuris bylos apie tą iškilųjį Lietuvos laikotarpį.

Ypatingą autorės kruopštumą liudija dar sudaryta sinchroninė lentelė, pridėta knygos gale. Joje sužymėti svarbesnieji Lietuvo istorijos etapai nuo "Aušros" laikų (1883 m.) iki 1922 m. pabaigos.

Neprašytas atsiliepimas į rašytojo žodį

(Atkelta iš 3-čio psl.)

O kas, jei vykstąs į Lietuvą norės pamatyti savo gimtinės kampelį, kuris bus pats gražiausias pasauly? Čia — pagal ritualinę ryšių sampratą — jau tabu. O kas, jei "kraštas" reiškia teritoriją? Tada iš karto atskiriame dvi prasmes. **Lietuvis galvoja apie savo tėvynę nuo Klaipėdos ligi Zarasų ir Vilniaus, o partietis privalo galvoti apie maskvinę žodžio prasmę, kuri apima imperiją nuo Palangos ligi Vladivostoko su implikuotomis prievartinio piliečio pareigomis ginti rusų okupuotas žemes, pvz. net prie Usurio upės.**

Argi tai ne makabriška? O jeigu "kraštu" suprasime žmones Lietuvoje, tai vėl daug rūšių ten esama. Apie išimtis nekalbėsime, betgi aplamai nėra žmonių šiapus ir anapus geležinės uždangos, kurie nenorėtų ryšių su savo giminėmis, draugais ar pažįstamais. Ir ne mes tuos ryšius traukome ar trukdome, o tie, kurie neleidžia susijungti žmonoms su vyrais, vaikams su tėvais, kuriems esmėje ne ryšiai, o svetima valiuta, pasipinigavimas, lupikavimas (siuntų muitai) rūpi, nors retais atvejais tikisi bent laikinai pagauti kokią žuvelę savo ritualiniame bučiuje.

Tačiau ypatingai įdomu pasikalbėti ir su partiniu tik prie keturių akių, kai žmogus neprivalo vaidinti roboto vaidmenį. Tada abu — išeivis ir vietinis lietuvis — gali atrasti naują Ameriką neįprastose aplinkose. Blogiau, kai "ryšys" yra viešas, apspręstas ritualo.

Bet ir vėl — nenorėčiau būti klaidingai suprastas. Žmogui yra sunku pilnai suakmenėti ar pavirsti tobulu robotu, tad ir šiuo atveju bendravimas gali pradrėksti ar suaižyti tą sieną ar pasukti nenumatytą straigtelį budriame robote (konjakas kartais čia pagelbsti), ir netikėta ašara gali pratrykšti (tai išskirtinis atvejis). Dažniausiai betgi belsdamas greičiau kaktą, ne sieną pramuši. Tad toks "ryšys" nėra ryšys. Kaip žinome, "kultūriniame bendravime" nėra lygių teisių bei pusiausvyros (mes gauname visas knygas su dažnu ritualu iš ten, o pripažinto išeivių rašytojo knyga tik retu atveju pasiekia eilinį pilietį anapus), **visdėlto viena užkietėjusio komunisto ašara, rodanti, kad jis dar turi sąžinę, gali atsverti ryšių vienšališkumą.** Manau, kad ir mūsų veiksnių nuorodos, esmėje teisingos, pateisintų anksčiau paminėtą išimtinį atvejį.

Deja, deja, tikrajam ryšiui su "kraštu" neužtenka šalin numesti kovos kirvius. Reikėtų atsisakyti širdies, realaus požiūrio į tikrovę ir tikrovinės kalbos, dėtis suklydėliu ir papūgiškai kartoti ritualines frazes. Tai vargiai įmanoma, nes mes ne šizofrenikai ir skiriame tikrovę nuo fikcijos.

Deja, deja, esmėje rašytojo Kralikausko ir mūsų visų išeivių dialogas su palikta ir pasiilgta tėvyne yra ne tiek mūsų, kiek totalistinės sistemos bei ritualo apsprendžiamas. Bene tiksliausiai jį galima išreikšti parafrazuotais Bernardo Brazdžionio žodžiais: "Tėvynės aš nepardaviau — sušaudykit mane!"

ATSIŲSTA PAMINĖTI

AIDAI, 1976 m. 9 nr. Straipsniai: Petronelė Orintaitė, Pranas Dielininkaitis Naumiestyje; Anatolijus Matulis, Kalbos vaidmuo psichiatrijoje; Antanas L. Rubšys, Vilties teologija — eschatologinė Dievo karalystė. Eilėraščiai — Kazio Bradūno, Ainos Zomdegos. Novelė "Vaidilos už kapinių" — Jurgio Gliaudos. Kultūrinė apžvalga, knygu recenzijos, iliustracijos — dail. Br. Murino tapybos kūriniai. Redaguoja dr. J. Girnius ir kun. L. Andriekus, OFM.

METMENYS, 1976 m. 32 nr. Straipsniai: Rimvydas Šilbajoris, Balys Sruoga ir simbolistai; A. J. Greimas, Vulvanus Jagaubis; K. Ostrauskas, Pastabos apie Škėmą (ir Radauskase apie Škėmą); Vincas Trumpa, Lietuva Justino Marcinkevičiaus trilogijoje; M. Gimbutienė, Šviesos ir nakties deivės mitologijoje; K. Janulis, Mirtis ir kitos mintys (Albertui Veščiūnui prisiminti). Gausu poezijos ir beletristikos. Apžvalgos ir kritika. Redaguoja Vyt. Kavolis.

NAUJOJI VILTIS, politikos ir kultūros žurnalas, 1976 m. 9 nr. Straipsniai: A. Gerutis, Pirmieji nepriklausomos Lietuvos metai; L. Dargis, Nepriklausomos Lietuvos 1937 metų tautinės pajamos; A. Budreckis, Vilniaus vyskupai XVIII amžiuje; V. Juodeika, Karolio Marksо psichografinis profilis. Apžvalgos, knygų recenzijos, bibliografija. Redaguoja kolegija: dr. J. Balys, A. Laikūnas, dr. Br. Nemickas.

Į LAISVĘ, 1976 m. 68 (105) nr. Straipsniai: Leonardas Dambriūnas, Dabartinė Lietuvos būklė ir kelias į ateitį; Vytautas Kutkus, Bendruomenės problemos ir jų priežastys; Stasys Žymantas, Susitikimas su Pranu Padaliu. Apžvalgos. Redagavo Vyt. Vaitiekūnas.

MŪSŲ SPARNAI, lietuvių evangelikų reformatų žurnalas, 1976 m. 41 nr. Redaguoja Jokūbas Kregždė ir redakcinė komisija Čikagoje.

Telesforas Valius, Čiurlionis II, spalvotas vario raižinys 1975 m. Šį paveikslą autorius paskyrė kaip dovaną "Tėviškės Žiburių" spaudos vakaro loterijai

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS centro valdyba prieš Kalėdas įvykusiame posėdyje priėmė septynis naujus narius: dr. Rimą Černių iš Čikagos, inž. Juozą Daną, G'ntą Mitalą ir inž. Kazį Vilčinską ir Kanados sostinės Otavos, kun. Vytautą Palubinską ir dr. Grigą Valančių iš Los Angeles, Joną Kuprionį, gyvenantį Van Nuys, Kalifornijoje. Vienuoliktąjį akademijos suvažiavimą nutarta surengti 1979 m. rugsėjo pradžioje Čikagoje, kai bus Darbo Dienos savaitgalis. Tais metais viso pasaulio lietuviai minės Vilniaus universiteto įsteigimo 400 metų sukaktį.

DAIL. JOLANTA JANAVIČIENĖ keramikos darbų parodą surengė Sydnėjuje, Old Bakery galerijoje. Praėjusią vasarą ji tris mėnesius viešėjo Europoje, studijinėje kelionėje susipažindama su europiečių keramiku technika ir naujomis kryptimis. Keramikos darbus šiai parodai sukūrė grįžusi Australijon iš ilgos kelionės.

J. S. BACHO VARGONŲ MUZIKOS rečitalį Garchinge prie Muencheno, Šv. Severinos šventovėje, surengė bostonietis Vytenis M. Vasyliūnas, nuolatinis savo tėvo smuikininko Izidoriaus Vasyliūno palydovas koncertuose JAV. J. S. Bacho kūrinių programą jis buvo paruošęs ir pirmą kartą atlikęs Tėvų pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte. Koncerto Garchinge klausėsi ir būrelis Muencheno lietuvių.

SOL. LILIJA ŠUKYTĖ, dainuojanti Bavarijos operoje Muenchene, dalyvavo religiniame koncerte, kuriame buvo atlikta J. S. Bacho oratorija "Magnificat", W. A. Mocarto "Mišios c-moll". Neseniai išleistame plokštelių rinkinyje W. A. Mocarto "Ascanio in Alba" yra ir L. Šukytės balso įrašas su kitais žymiais solistais.

DAIL. VINCAS JOMANTAS, Australijos lietuvis, skulptūros ir grafikos darbų parodą surengė Sydnėjaus Rudy Komono galerijoje. Parodai jis buvo pateikęs penkias medines skulptūras ir tris medžio grafikos kūrinius. Pastarieji lankytojui atrodo kaip mediniai paveikslai, o modernios skulptūros — lyg tolimas Rūpintojėlių aidas. Skulptūroms V. Jomantas daugiausia pasirenka suprastintas bei suabstraktintas žmogaus formas ir kelias figūras įjungia į vieną ansamblį.

VYSK. VINCENTAS BRIZGYS yra parašęs knygą apie pirmąją sovietinę Lietuvos okupaciją ir jos vargus nacių okupacijos metais. Knygoje paliečiama ir Lietuvos žydus ištikusi tragedija. Balandžio mėnesį knyga bus išleista lietuvių kalba, o vėliau pasirodys ir angliškasis jos vertimas.

DAIL. K. ŠVAINAUSKAS, gyvenantis ir kuriantis Lenkijoje, praėjusį rudenį surengė XVIII savo grafikos darbų parodą. Pagrindinis dėmesys šioje parodoje teko ciklui "Kalniečiu legendos", ciklui jūros tema, architektūriniams ir kultūriniams paminklams. Pastarųjų tarpe buvo namas, kuriame gyveno M. K. Čiurlionis, ir Pustelniko ligoninė, kurioje jis praleido paskutines savo dienas.

TREČIOJI BALTIEČIŲ LITERATŪROS KONFERENCIJA įvyks balandžio 29-30 d.d. Wisconsino universitete, Vi., JAV. Ją rengia minėtasis universitetas ir baltiešikom studijom puoselėti AABS draugija. Darbotvarkėn yra įtrauktos paskaitos, diskusijos, anglų kalbon išverstų kūrinių skaitymas. Lietuviams atstovaus: Birutė Ciplijauskaitė iš Wisconsin universiteto, Algirdas Landsbergis iš Farleigh-Dickinson universiteto ir Rimvydas Šilbajoris iš valstybinio Ohio universiteto. Konferencija bus susieta su retų knygų paroda, ypač lietuviškų, kurių rinkinį Wisconsino universitetui padovanojo Pensilvanijos universiteto emeritas prof. Alfredas Senn, 1923-30 m. dėstęs sanskritą bei kitus kalbotyros dalykus Kauno universitete. Jis yra vedęs lietuvaitę Mariją Vedlugaitę, gerai išmokęs lietuvių kalbą, daug dėmesio skyręs lietuvių kalbotyrai.

BOSAS RIČARDAS DAUNORAS, buvęs Vilniaus operos solistas, politinę globą gavęs Prancūzijoje, pasirašė sutartį su Briuselio opera "Theatre Royal de la Monnaie" dainuoti šešiuose G. Verdi "Aidos" spektakliuose: sausio 9, 30, vasario 2, 5, 8, 11 ir 13 dienomis. Šiuose spektakliuose jis atlieka Egipto karaliaus vaidmenį.

KLEVELANDO LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBO patikėtinių taryba įsteigė metinę $1.000 premiją kultūriniams reikalams. Ji bus skiriama už pasižymėjimą lietuviškojo švietimo, mokslo, meno ir aplamai kultūros srityse, už atliktus svarbius darbus lietuvybei visuomeniniame, organizaciniame, informaciniame ar politiniame gyvenime. Premijuojami tebus Klevelande ar Ohio valstijoje gyvenantys asmenys arba organizacijos, institucijos, chorai, ansambliai ir klubai. Patikėtinių taryba galės skirti pilną $1.000 premiją arba dvi $500 premijas. Lėšos premijoms bus gaunamos iš KLA Piliečių Klubo narių mokesčio. Patikėtinių taryba kasmet iki kovo 30 d. turi sudaryti trijų visuomenės atstovų komisiją premijai paskirti.

PIRMOJI LIETUVIŠKA OPERA "BIRUTĖ", sukurta kompoz. M. Petrausko, premjeros susilaukė prieš 70 metų. Šią sukaktį specialiu koncertu paminėjo Vilniaus operos ir baleto teatras mažojoje savo salėje. Dalyvių eilėse buvo du pirmosios operos atlikėjai — architektas V. Žemkalnis ir Birutę dainavusi M. Piaseckaitė-Slapelienė, turinti 97 metus amžiaus. Ji papasakojo atsiminimų apie pirmąjį "Birutės" spektaklį bei jo dalyvius, paniūniavo pagrindinę savo ariją. Šios seniausios operos veteranės balsas buvo įrašytas magnetofono juostelėn. Garbės pakylon teatro direktorius sol. V. Noreika pakvietė kompoz. M. Petrausko dukrą R. Petrauskaitę, teatro veteranus A. Žalinkevičaitę-Petrauskienę, A. Staškevičiūtę, A. Kučingį ir H. Jagminą. Kompozitorių M. Petrausko, J. Karnavičiaus, A. Račiūno ir V. Klovos operų ištraukas atliko solistai G. Apanavičiūtė, E. Saulevičiūtė, N. Ambrazaitytė, R. Siparis, V. Noreika, J. Stasiūnas, J. Urvelis, R. Vešiota ir operos choro grupė, vadovaujama A. Krogerto. Akompanavo pianistės H. Znaidzilauskaitė ir Ž. Noreikienė.

NAUJAMETINIŲ DAINŲ IR PAPROČIŲ VAKARĄ suorganizavo folklorinė Vilniaus meno darbuotojų rūmų sekcija. Filologijos kandidato S. Skrodenio vadovaujamą programą atliko: Vilniaus elektrografijos instituto, pedagoginio instituto etnografiniai ansambliai, profsąjungų kultūros rūmų "Dainų klubo" atstovai ir folklorininis Vilniaus universiteto ansamblis.

RAŠYTOJŲ SĄJUNGOS KLUBE Vilniuje įvyko įdomi dail. Igno Martinaičio tapybinių miniatiūrų paroda. Jai buvo sutelkti rašytojų portretai — J. Vaičiūnaitės, K. Kubilinsko, B. Sruogos, J. Strielkūno, P. Širvio, V. Mykolaičio-Putino, J. Macevičiaus, Vydūno, belgo E. Verhaereno ir prancūzo A. de Saint-Exupery. Šion portretų galerijon I. Martinaitis įtraukė ir savo portretą, nutapyta su sarkazmo doze.

DAIL. JONAS ŠVAŽAS, pasižymėjęs tapybos darbais, mirė Vilniuje 1976 m. gruodžio 14 d., būdamas 51 metų amžiaus. Vilniaus dailės instituto tapybos fakultetą buvo baigęs 1953 m. Institute pradžioje dirbo dėstytoju, nuo 1965 m. — docentu. Dailininkų Sąjungoje ilgus metus vadovavo tapybos sekcijai, buvo partinės organizacijos sekretorium. Kūrė teminius paveikslus, portretus, miestų ir pramonės peizažus, nevengdamas prisitaikymo prie kompartijos reikalavimu. Respublikinę 1975 m. premiją buvo laimėjęs už tapybos darbus "Darbininkas", "Tiltas", "Vakaras", "Klaipėdos uoste", "Vytautas Montvila" ir "Jonava".

JURBARKO LIAUDIES TEATRAS, vadovaujamas rež. A. Pauliukaičio, paruošė jau 34-tą premjerą, kuriai buvo pasirinkta G. Kanovičiaus pjesė "Niekuomet nesakyk sudie". Teatro kolektyvą sudaro įvairių profesijų bei amžiaus saviveiklininkai.

RYGOS LIETUVIS VLADAS TUMAS, liaudies menininkas, surengė įdomią "Medžio plastikos" parodą Šiauliu "Aušros" muziejuje. Jis yra geležinkelietis, laisvalaikį skiriantis medžio drožybai, šakų ir šaknų skulptūroms, medžio mozaikai. Su jo kūryba, kuri, atrodo, yra panaši į montrealiečio Pr. Baltuonio, jau yra susipažinę vilniečiai ir panevėžiečiai. Parodos rodiniai iš Šiaulių buvo pervežti į Klaipėdą.

VILNIAUS DRAMOS TEATRAS N. Metų išvakarėse pateikė mažiesiems žiūrovams skirtą premjerą, kuriai buvo pasirinkta anglų rašytojo James M. Barrie 1904 m. sukurta drama "Peter Pan". Spektaklį režisavo I. Bučienė, scenovaizdžius sukūrė dail. F. Linčiūtė-Vaitiekūnienė, muziką — kompoz. F. Latėnas, šokius — E. Bukaitis. Pagrindinį Peter Pan vaidmenį atliko S. Račys, talkinamas aktorių R. Kirkilionytės, G. Ciplinskaitės, R. Rimeikio, K. Gudonytės ir J. Kisieliaus.

NAUJĄ MENINĮ FILMĄ "Virto ąžuolai" pagal J. Baltušio to paties pavadinimo novelę sukūrė debiutuojantis rež. G. Lukšas, baigęs sąjunginį kinematografijos institutą. Scenariju paruošė pats G. Lukšas su V. Čepaičiu. Filmo operatorius — A. Mockus, dailininkė — F. Vaitiekūnienė. Pagrindinį Kazytės vaidmenį atliko Kauno dramos teatro aktorė N. Lepeškaitė. Rež. G. Lukšas yra sukūręs keletą filmu centrinei Maskvos televizijai. "Virto ąžuolai" — pirmasis jo bandymas kino ekranams.

VILNIAUS FILATELISTŲ surengtoje pašto ženklų parodoje geriausiais rinkiniais buvo pripažinti: Inžinerinio statybos instituto docento R. Podgelio — "Prancūzų tapyba pašto miniatiūrose", Vilniaus universiteto dėstytojo S. Makausko — "Ką žinai apie filateliją" ir inž. V. Vyšniausko — "Krepšinis pašto ženkluose.

KLAIPĖDIETIS DAIL. VYTAUTAS JAKŠTYS, Vilniaus konservatorijos dėstytojas, savo antrąją estampų parodą surengė Klaipėdos dramos teatro priesalyje. Trisdešimt grafikos darbų atspindėjo supoetintas legendas, vaikystės prisiminimus, pavasarį ir Klaipėdą.

V. Kst.

GO WEST REALTY LTD.
2273 DUNDAS ST. WEST
TORONTO, ONT. M6R 1X6
(prie Bloor St. W., priešais "Towers" aikštę)

PRANEŠAME, kad Toronto ir daugelio Kanados lietuvių pažįstamas visuomeninkas — nekilnojamo turto pardavėjas STASYS JOKUBAITIS nuo š.m. sausio mėn. 15 d. pradėjo dirbti šioje įstaigoje kaip bendradarbis.

Mūsų įstaiga yra netoli Toronto Lietuvių Namų Dundas gatvėje prie Bloor. Visus St. Jokubaičio buvusius ir ypač būsimus klientus, progai pasitaikius, kviečiame užeiti į mūsų įstaigą arba paskambinti tel. 534-3511.

Prieš perkant ar parduodant, sąžiningo patarnavimo ir nemokamo nekilnojamo turto įkainojimo reikalu, visada kreipkitės į mūsų įstaigos bendradarbį Stasį Jokubaitį.

ST. JOKUBAITIS — (bendradarbis)
Toronto Real Estate Board narys
Tel. 534-3511 – namų 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS Drug Store
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas
999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 10 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 2 metų	9¼%
Antradieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9%
Trečiadieniais	uždaryta	pensijų ir namų s-tas	9%
Ketvirtadieniais	10 - 8	taupomąsias s-tas	7½%
Penktadieniais	10 - 8	depozitų - čekių s-tas	6%
Šeštadieniais	9 - 1	DUODA PASKOLAS:	
Sekmadieniais	9.30 - 1	asmenines	9½%
		nekiln. turto	9½%
		investacines	11%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

Simon's TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.
Nuomojam, taisom, parduodam televizijas ADMIRAL, "stereo" ir kitos rūšies aparatus.

ED. KONDRATAS, siuvėjas
Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

Autorite Sales and SERVICE
Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)
- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt. Sav. FRANK PETTIT

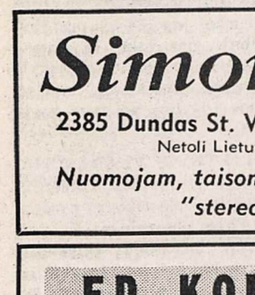

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?
KLAUSKITE MANE APIE • pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP — registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudą • šeimos apsaugą • studentų draudos fondus mokslui eiti
2 Carlton Street, suite 714
Namai: 766-5857 • Raštinė: 363-7881
Juozas Eimis Ramas, District Manager of Canadian Premier Life

Dufferin RADIO AND TV SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Toronto Lietuvių Vaikų Namų darželyje: linksma žaisti su draugais, nors lauke ir nešilta Nuotr. V. Matulaičio

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tų kvebekiečių atlyginimų kontrolė yra federacinės Kanados vyriausybės žinioje. Šis Kvebeko žingsnis buvo nemalonus Kanados finansų ministeriui D. Macdonaldui, įvykdytas be jokių pasitarimų ir net pranešimo. D. Macdonaldas jį laiko neišmintingu, nes dabartinė ekonomijos būklė nepateisina atšaukimo. Komentatoriai daro išvadą, kad premjeras R. Levesque šiuo žingsniu nori pabrėžti Kvebeko savarankiškumą pakeliui į pilną nepriklausomybę.

Akciją prieš galimą Kvebeko atsiskyrimą nuo Kanados planuoja senatas. R. Peraultas, vyriausybės vadas senate, tikisi panaudoti apie 90 visų partijų senatorių, kurie propaguos Kanados federaciją, važinėdami po Kvebeką, ir stengsis jai laimėti kvebekiečius. Tikimasi, kad senatoriams talkon ateis ir kaikurie federacinio parlamento nariai. Ontario premjeras W. Davis iš savo ministerių kabineto sudarė septynių asmenų komitetą, kuris taip pat studijuos priemones Kanados federacijai užtikrinti. Patarėjais bus pakviesi vyriausybei nepriklausantys ontariečiai, vadovaujami Toronto York universiteto rektoriaus I. MacDonaldo.

Federacinis sveikatos departamentas paskelbė tris programas, kurios kainuos $2,6 milijono ir parūpins darbo sekančią vasarą 1.020-čiai studentų. Pusę jų samdys pats departamentas, o kitiems bus pavesti įvairūs tyrimai, susieti su alkoholio, tabako ir narkotikų vartojimo problemomis.

Federacinės konservatorių partijos vadas J. Clarkas sudarė patariamąjį 21-no asmens komitetą, vadovaujamą torontietės R. Gersteinienės. Jin pakviesti akademikai, verslininkai ir parlamento nariai stengsis paruošti politines programas pažangiųjų konservatorių partijai. Medžiagos bus ieškoma susitikimuose su kanadiečiais visose provincijose. Kol konservatoriai yra opozicijoje, programos bus taikomos kovai su premjero P. E. Trudeau liberalų vyriausybe ir taip pat sekančiuose parlamento rinkimuose. Jeigu juos laimės konservatoriai, tokios programos bus įgyvendintos krašto valdyme. J. Clarkas taipgi pareiškė, kad jis negali kategoriškai atsisakyti jėgos panaudojimo Kvebekui išlaikyti federacijoje, kaip tai jau yra padaręs premjeras P. E. Trudeau. Tačiau jis nesitiki, kad prie tokio klausimo bus prieita, bet jam palieka pravirąs duris.

Montrealio McGill universiteto prof. I. Cotlerio vadovaujama grupė — piliečių komisija tyrė Arabų Sąjungos įsakytą Izraelio boikotą, kurį praktikuoja ir kaikurios Kanados bendrovės, nenorėdamos prarasti prekybos ryšių su arabų šalimis. Tokios bendrovės įsipareigoja neturėti jokių prekybinių bei finansinių ryšių su Izraeliu. Piliečių komisijos vardu buvo įteiktas specialus pranešimas premjerui P. E. Trudeau ir visiem jo ministerių kabineto nariam. Jame yra pateikti aštuonių bendrovių ir keturių Kanados bankų pavadinimai bei jų ryšiai su arabų šalimis. Piliečių komisijos eilėse yra ir buvęs federacinės NDP socialistų partijos vadas D. Lewis, žydų kilmės politikas. Pranešimo autoriai reikalauja, kad Kanados vyriausybė įstatymo keliu sustabdytų tokį Izraelio boikotą kaip arabų valstybių kišimąsi į Kanados vidaus reikalus. Tokiai minčiai pritarė didžiausias Kanados dienraštis "Toronto Star" specialiu vedamuoju. Pernai rudenį premjero P. E. Trudeau vyriausybė žadėjo sustabdyti savo paramą Izraelį boikotuojančioms bendrovėms, bet lig šiol jokių priemonių nesiėmė, nes būtų prieita prie kito kraštutinumo, Demokratiniame krašte privačios bendrovės turi pilną teisę savo gaminius eksportuoti ten, kur jos nori ir kur randa rinką. Naftą pardavinėjančios arabų šalys šiandien turi didžiules pinigų atsargas, o Izraelis pagal gyventojų skaičių yra tapęs daugiausia skolų turinčia valstybe pasaulyje. "Time" žurnalo duomenimis, jos siekia net $10,7 bilijono, daugiausia dėl ginklavimosi, kuriam 1976 m. teko beveik pusė biudžeto. Infliacija tais metais pakilo iki 42%. Tokiose aplinkybėse Kanados bendrovėms beveik neįmanoma prekyba su Izraeliu, išskyrus gaminių tiekimą kreditan ar nemokamai, kaip daro JAV vyriausybė, ginklų siuntas padengdama iš savo iždo.

Ateitininkų žinios

Renkama nauja Ateitininkų Federacijos taryba — patariamasis bet ne vykdomasis organas. Taryba paruošia ideologines gaires ir siūlo Federacijos valdybai vykdyti. Federacijos tarybą renka visi ateitininkai. Šiuometinės Federacijos tarybos pirmininku yra kun. Gediminas Kijauskas, SJ.

Sendraugių valdybą Toronte sudarė jaunosios kartos sendraugiai: Laima Underienė, Almis Kuolas, Danguolė Kuolienė, Algis Puteris ir Vyt. Bireta.

"Mes prieš visą pasaulį ištariame 'visa atnaujinti Kristuje'. Tai ištarusieji paimame ant savęs pirmutinę didžiausią pareigą atnaujinti Kristuje save, atnaujinti Kristuje savo gyvenimą, parodyti savo gyvenimu, savo gyvenimo darbais ir elgesiu, kad mums šie žodžiai tai ne tuščia frazė" (Pr. Dovydaitis, 1911m.).

PLJS valdyba kviečia visus ateitininkus atsilankyti į Adrianos Jocytės iš Argentinos koncertą sausio 29, šeštadienį, 7.30 v.v., Anapilio salėje. Adrianai būtų labai malonu susipažinti su jaunimu, kuris dirba ateitininkišką darbą.

Skautų veikla

• Vasario 16-tosios skautiškasis minėjimas vyks šia tvarka: vasario 6 d., 11.30 v.r., iškilmingos pamaldos Prisikėlimo šventovėje; 2 v.p.p. "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų sueiga Lietuvių Namuose. Iškilmėse dalyvaus LS Brolijos vyr. skautininkas s. fil. S. Miknaitis (į Torontą iš Čikagos atvyks vasario 5 d.).

• Sausio 30 d., 11 v.r., skautų būklė šaukiamas "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų vadovų-vių posėdis. Kviečiami visi dalyvauti.

• Mindaugo dr-vės žiemos iškyla bus sausio 29-30 d.d. Woodland Trails Camp, kanadiečių skautų stovyklavietėje, apie 30 mylių į šiaurę nuo Toronto.

• Vasario 5 d., 2 v.p.p., skautų būkle šaukiama skautininkų ir "Rambyno" tunto vadovų sueiga, kurioje dalyvaus LS Brolijos vyr. skautininkas s. fil. S. Miknaitis. Č. S.

• Kviečiame visus skautus-tes ateiti į PLJS valdybos rengiamą koncertą-šokius sausio 29, šeštadienį, 7.30 v.v. Anapilyje, kur turėsite retą progą pasiklausyti jaunos folklorinės dainininkės Adrianos Jocytės iš Argentinos. PLJS valdyba

SPORTAS

SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

Vasario 19, šeštadienį, Estonian Devil's Elbow Ski Resort, Bethany, Ontario, įvyks 1977 m. Š. Amerikos Baltiečių Sporto Federacijos slidinėjimo pirmenybės: 10-12 v.r. "Cross Country" slidinėjimas, 12 v. "Alpine Skiing", vėliau Slalom" ir "Giant Slalom". Visais pirmenybių reikalais rūpinasi ŠALFASS slidinėjimo vadovas Vytenis Čiurlionis Klevelande (tel. 1-216-481-1525) ir Mečys Empakeris Toronte (tel. 213-1487).

VYČIO ŽINIOS

Anapilio salėje sausio 16 d. sužaistos dvejos krepšinio rungtynėss tarp Vyčio ir Hamiltono Kovo krepšininkų.

Jaunių B rungtynėse pranašesni buvo jaunieji Vyčio krepšininkai, kurie laimėjo rungtynes 41:30 pasekme. Žaidė: Vyčio gretose — Zenkevičius 9, Kasperavičius 8, Kišonas, Radzevičius 10, Augaitis 12, Karpis 2; Kovo — Saunoris 4, Juodelė 1, Liškauskas 12, Kalvaitis 5, Pilipauskas, Sadauskas 8. Vyčio komandoje didelę pažanga yra padaręs E. Augaitis. Kovo komandoje geriausias žaidėjas atrodo Liškauskas.

Antrose rungtynėse Vyčio jauniai A žaidė su Kovo vyrų B komanda. Nors Vyčio jauniai parodė didelį pasipriešinimą ir brandų žaidimą, tačiau rungtynes pralaimėjo fiziškai pajėgesniems Kovo žaidėjams. Pralaimėta 44:46 pasekme. Žaidė Vyčio komandoje — Kaknevičius, Bumelis 6, Bajorinas, Arlauskas 16, Gataveckas 5, Duliūnas 6, Krawczyk 7, V. Petronis 4, R. Petronis.

Atviras Toronto stalo teniso turnyras įvyko sausio 16 d. Lakeview pr. mokyklos patalpose. Gausiai dalyvavo pajėgiausi Kanados stalo tenisininkai — iš viso 134. Moterų vienete I v. laimėjo M. Domonkos iš Montrealio. Ji baigminiame žaidime nugalėjo I. Cordas, kuri pusbaigmyje įveikė V. Nešukaitytę. Moterų dvejeto varžybos buvo sėkmingesnės vytietėms: V. ir G. Nešukaitytės laimėjo I v., baigminiame žaidime nugalėjusios B. Plučaitę — M. Domonkos. G. Nešukaitytė dar laimėjo I v. mergaičių 15 m. amžiaus klasėje, II — 17 m. klasėje ir II mišriame dvejete su V. Skujinš. Šio gausaus ir sėkmingo turnyro vyr. vadovu buvo J. Nešukaitis.

Jarvis mokyklos kviestiniame krepšinio turnyre dalyvavo keletas pajėgesnių komandų iš Toronto, Ontario ir JAV. Komandu sąrašuose matėsi ir keletas lietuviškų pavardžiu Šv. Mokylo m-los komandoje žaidė L. Rautinš ir R. Kaknevičius, Humberside — A. Morkūnas ir Vyčio V. Gataveckas, Bloor — R. Žabas ir Vyčio R. Duliūnas. Bloor mokyklos komanda paguodos turnyre laimėjo I v. R. Duliūnas baigminiame žaidime keliais vykusiais praėjimais komandai laimėjo keletą taškų.

CYO lygos posėdis, kuriame buvo sprendžiami perorganizavimo klausimai, įvyko sausio 13 d. Nutarta griežtai laikytis nustatyto tvarkaraščio ir pašalinti iš pirmenybiu už pasivėlavimą arba neatvykima. Vyčio komandų, dalyvaujančių šiose pirmenybėse, žaidėjai ir vadovai prašomi nesivėluoti į numatytas rungtynes ir taip pat dalyvauti visose numatytose rungtynėse. Posėdyje dalyvavo du Vyčio atstovai — J. Karpis ir J. Balsys. Pastarasis buvo išrinktas į komitetą, kuris prižiūrės lygos pirmenybių vykdymą. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Vyrų krepšinio komanda sausio 3 d. pralaimėjo Falcon komandai 68:74. Atrodo, kad Kalėdų bei N. Metų šventės turėjo įtakos — trūko tarpusavio susižaidimo. Sausio 12 d. ta pati komanda laimėjo prieš Jarvis House 96:77. Pastaroji yra stipriausia šioje lygoje ir užima pirmą vietą. Geriausiai žaidė K. Bartusevičius ir K. Urbonas. Dar žaidė E. Norkus, A. Šlekys, R. Sriubiškis, V. Dementavičius, Al. Grigonis. Komandą treniruoja M. Tanos.

Sveikiname R. Sriubiškį, po susižeidimo sugrįžusį žaisti.

Klubo rėmėjų valdyba dėkoja Alf. Garbeniui, Misevičiams ir Berentams už suteiktą paramą "Aušros" klubo veiklai.

Dovana

Pirkėjas:

— Suvyniokite man gražiai tas tris nosines. Padovanosiu žmonai.

— Norite padaryti žmonai siurprizą?

— O taip! Ji tikisi gauti dovanų kailinį paltą.

Alfonsas A. Garbenis

Alfonsas Wm. Garbenis, B.A.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

BERESFORD - BLOOR, atskiras plytų namas, 8 kambariai per 2 augštu, pakeistas dviem šeimom; pilnai užbaigtas rūsys, įvažiavimas ir garažas; įmokėti apie $15.000.

INDIAN RD., 19 kambarių, didelis gražus namas, legaliai pakeistas; 5 butai, rūsys, naujas šildymas; didelis sklypas, platus privatus įvažiavimas, mūrinis garažas dviem mašinom; reikia parduoti; palikimas; papiginta kaina.

INDIAN RD. - BLOOR, atskiras [PARDUOTAS], 13 kambarių per 3 augštus, 4 virtuvės, 3 [illegible] mūriniai garažai, geras pelningas namas; įmokėti $1[illegible]

BOUSTEAD, atskiras tributis, 13 kambarių per 3 augštus, vandeniu apšildomas; gilus sklypas, privatus įvažiavimas, 2 garažai; arti Lietuvių Namų ir požeminio.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

DUFFERIN - BLOOR, atskiras [PARDUOTAS] mas, 10 kambarių per 2 augštu; vandeni[illegible] įvažiavimas ir "Lane", palikimas; apie [illegible]mokėti; prašo $72.900.

HIGH PARK GATVĖ, atskiras 7 k[illegible] [PARDUOTAS] namas, pilnai modernizuotas, 2 prausyklos [illegible] rūsys, vandeniu šildomas, privatus įv[illegible] — garažas.

MARGARETA GATVĖ, atskiras, pilnai [illegible] [PARDUOTAS] dernintas 6 kambarių namas; 2 virtuvė[illegible], garažas; mažas įmokėjimas; arti Bloor gatvės.

WESTON RD., naujas vienaaugštis [illegible] [PARDUOTAS], 3 miegamųjų; prijungtas garažas; s[illegible] parduoti; įmokėti apie $15.000.

JANE - ST. CLAIR, atskiras medinis namas, 6 kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas; pigus pirkinys; įmokėti $5.000.

ETOBICOKE KRAUTUVĖ, apynaujis pastatas, nuoma $300 į mėnesį; nuomininkas viską apmoka, išskyrus mokesčius; morgičius be nuošimčių; prašo $55.000. Geras investavimas.

WASAGA BEACH (PAŠONĖJE), naujas, vienaaugštis 3-jų miegamųjų namas su gerais ūkio pastatais; 86 akrai derlingos žemės, teka mažas upelis; visai arti Nottawasaga upės; asfaltuotas kelias. Savininkai ima vieną mortgičių. Geras pirkinys.

VAKARAIS SKAMBINKITE Į NAMUS
Alfonsas A. GARBENIS 489-1543
Alfonsas Wm. GARBENIS 769-0656

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:	IMA:
9¼% už 2 m. term. dep.	
9% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už pensijų ir namų planą	
8% už spec. taupymo sąsk.	9½% už mortgičius
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 14 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.
Toronto Real Estate Board narys
1055 Bloor Street West
A. (Blue) Bliūdžius
Telefonai 534-9246, namų 537-2291
- ☆ rezidenciniai
- ☆ komerciniai
- ☆ investacijos
- ☆ mortgičiai
- ☆ įkainojimas
- ☆ namų drauda

STEPHAN'S Furs 406 Roncesvalles Ave. tel. 536-5936
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Canadian Art Memorials Ltd.
176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757
LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

A & B ELECTRIC CO.
įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus
ALBINAS ARTIČKONIS — Miesto leidimas E-1079
GINTAS ARTIČKONIS — Skambinti (collect)
Nemokamas įkainojimas — Tel. 1-936-4612

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

PAMINĖTAS DEŠIMTMETIS

Sausio 8 d. puošnioje "Condesa del Mar" restorano pokylių salėje buvo paminėta "Lietuviai televizijoje" pusvalandžio 10 metų sukaktis. "Lietuviai televizijoje" programos pradėtos 1966. III. 26 ir kiekvieną sekmadienį nepertraukiamai transliuojamos iki šių dienų. Maždaug 8 metus programas organizavo ir vedė T. Šlutas. Paskutinių dvejų metų laikotarpyje kas antrą sekmadienį savo programas turi Jaunimo Centras, kurioms vadovauja kun. A. Kezys. Taigi, programų organizavimo našta dalinasi T. Šlutas ir kun. A. Kezys.

Į "Lietuviai televizijoje" sukakties paminėjimo banketą susirinko per 300 svečių. Jų tarpe ir būrys amerikiečių: JAV kongreso atstovai J. G. Fary ir M. Russo, "Cicero Life" vyr. redaktorius O'Gara su žmona, eilė teisėjų ir kitu amerikiečių pareigūnų. Sveikino PLB pirm. inž. Br. Nainys ir ALTos cv sekr. kun. A. Stašys. Programų vedėjas T. Šlutas ir rėmėjų v-bos pirm. J. Indriūnas pabėrė eilę įdomių minčių apie "Lietuviai televizijoje". Neilgą, bet sklandžią oficialią programą pranešinėjo dr. F. Kaunas lietuvių ir anglų kalbomis. Banketo eiga buvo televizijos kamerų filmuojama ir rodoma salėje išstatytuose ekranuose.

Apie 50 min. užtrukusią meninę dalį atliko iš Niujorko atvykęs aktorius-humoristas V. Žukauskas, Čikagoje pasirodęs jau 25-tą kartą. Jo įvairių humoristinių vaizdų bei nuotykių interpretacija nelietė Čikagos aktualijų, bet aplamai išeivijos lietuvių šeimų gyvenimo užkulisius, kultūrinį judėjimą ir pan. Didesnį įspūdį darė tos aktualijos, kurios rečiau girdimos iš to paties aktoriaus lūpų.

Džiugi žinia, kad sukaktuvinio banketo, nors ir pavėluotai suruošto, proga "Lietuviai televizijoje" gavo nemažai aukų, kurios įgalins tolimesnę pusvalandžio egzistenciją. Jaunimo Centro programų vedėjas savo pusvalandžiui televizijoje paremti sausio 30 d. Jaunimo Centre rengia 5-tąjį teatrinio vieneto "Antras kaimas" spektaklį.

"Antro kaimo" pasisekimas Čikagoje šį sezoną yra netikėtas. Paruošęs naują repertuarą, prieškalėdžio laikotarpyje "Antras kaimas" paskelbė rengsiąs keturis spektaklius. Kai ju visiems norintiems pamatyti neužteko, gruodžio 4 d. buvo paskelbtas penktasis papildomas spektaklis. Bet ir tame spektaklyje visi norintieji netilpo "Playhouse" salėje. Todėl šeštąjį spektaklį "Antras kaimas" duos jau Jaunimo Centre, jo direktoriaus pakviestas.

VĖL PRABILS "MARGUTIS"

"Lietuviai televizijoje" sukaktuviniame bankete teko sužinoti ilgai lauktą naujieną, kad "Margučio" radijo valandėlės, eilę mėnesių tylėjusios, nuo sausio 24 d. vėl bus tęsiamos 5 dienas į savaitę nuo 7 iki 8 v.r. Po ilgų jieškojimų gauta galinga stotis ir visai patogus laikas. Programos bus perduodamos iš nuosavos "Margučio" studijos Marquette Parke. "Margučio" štabas jau pasiruošęs pradėti darbą. Sutartį su stotim pasirašė "Margučio" patikėtinių v-bos pirm. inž. V. Adamkus.

BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Inž. V. Adamkus, V-sios tautinių šokių šventės metu buvęs ryšininkas su Baltaisiais Rūmais ir lydėjęs prezidento G. Fordo žmoną tautinių šokių šventėje, sausio mėn. pradžioje lankėsi Vašingtone. Ta proga nuvyko į Baltuosius Rūmus, kur buvo neoficialiai, bet labai draugiškai priimtas prezidento ir jo žmonos. Prisiminus gražiai prajusia V-ją tautinių šokių šventę, inž. V. Adamkui buvo aprodyti Baltieji Rūmai ir įteikta asmeninė Fordų dovana — auksiniai rankogalių segtukai su specialiomis graviūromis.

SVEIKSTA

Rašytojai A. Kairys ir P. Gaučys po ištikusios auto nelaimės ankstyvą N. Metų rytą pamažu sveiksta Šv. Kryžiaus ligoninėje. Toje pat nelaimėje žuvusi rašyt. P. Gaučio žmona Emilija, "Dainavos" ansamblio krikšto motina, palaidota liet. Šv. Kazimiero kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių. Karstą nešė "Dainavos" ansamblio vyrai. Mirusios šeimai atstovavo sūnus su žmona ir kiti giminės, nes mirusios vyras rašyt. P. Gaučys dėl kaulų sulaužymo negalėjo pajudėti iš ligoninės lovos. Gaučių šeimai gili užuojauta.

NAUJAS VEIKALAS

Jau senokai paruoštas, gausiai iliustruotas veikalas "Pensilvanijos angliakasių Lietuva" šiomis dienomis pasirodė knygų rinkoje. Tai jau antrasis Lietuvių Etninės Foto Enciklopedijos leidinys. Pirmasis buvo "Palikę tėviškės namus" — Šv. Kazimiero kapinių Čikagoje albumas su įdomiais straipsniais ir daugybe nuotraukų. "Pensilvanijos angliakasių Lietuva" yra stambesnis veikalas už pirmąjį. Jis apima 22 lietuviškas salas, išlikusias iki šių dienų senajame Pensilvanijos anglių kasyklų rajone, kur praėjusiame šimtmetyje kūresi pirmieji lietuviai imigrantai S. Amerikos žemyne. Iš tų vietų anais laikais ir sklido lietuvių visuomeninė bei kultūrinė šviesa. Veikalui tekstą parašė Vl. Būtėnas, portfolio — Elenos Bradūnaitės ir Jurgio Bradūno, keli šimtai nuotraukų — kun. Alg. Kezio. Šalia istoriniu nuotraukų, yra nemažai ir meninių. Kaikuriose nuotraukose matyti ir Toronte gyvenanti L. Švėgždaitė. Šio naujo, didelio formato ir gražiai išleisto albumo kaina 20 dol. Galima užsisakyti pas kun. Alg. Kezį, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60632, USA. "Pensilvanijos angliakasių Lietuvos" sutiktuvės Čikagoje įvyks sausio 30 d. "Lietuviai televizijoje" pusvalandyje ir vasario 4 d. penktadienio vakaronėje Jaunimo Centro kavinėje.

A†A

RAPOLUI VALIULIUI

mirus Lietuvoje, dukrą JADVYGĄ AUGĖNIENĘ

ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

A. V. Žalnieriūnai *N. J. Šimkai*

A. T. Žiliai *A. O. Tamošauskai*

TORONTO Ont

Anapilio Moterų Būrelis sausio 23, sekmadienį, po 11 v. pamaldų didžiojoje salėje surengė metinį savo pobūvį, kuriame gausiai dalyvavo narės (jų yra per 100) ir jų šeimos. Įžanginį žodį tarė buvusi AMB pirm. S. Aušrotienė, suminėdama atliktus darbus: meno parodas, madų parodą, talką "TŽ" spaudos baliuje, dalyvavimą Karavane, sekmadienines kavutes, nupirktą žėrandėlį Anapilio priesaliui ir t.t. Lietuvos Kankinių šventovės statybai įteikė $1000 čekį, Tautos Fondui — $25. Baigdama pranešimą, S. Aušrotienė padėkojo visoms už glaudų bendradarbiavimą ir savo pareigas oficialiai perdavė naujajai pirm. Gražinai Lapienei. Pastaroji pranešė apie naujus užmojus — dail. V. Žiliaus tapybos parodą Anapilyje vasario 19—20 d. d., talkinimą "TŽ" spaudos baliuje ir kt. Dar kalbėjo kun. P. Ažubalis, par. k-to pirm. J. Žiūraitis. Dalyviai, pasistiprinę anapiliečių moterų paruoštomis vaišėmis, gėrėjosi "Volungės" mergaičių dešimtuko puikiai paruoštu koncertu. Tarp daugelio dainų gražiai skambėjo muz. St. Gailevičiaus naujai sukurta daina. Programą pranešinėjo V. Kuprevičiūtė, akompanavo S. Freimanienė. Vieneto vadovė— muz. D. Viskontienė. Šis vienetas giedojo ir pamaldose. Loteriją pravedė F. Urbonienė ir D. Garbaliauskienė. Pobūvyje dalyvavo tarybos pirm. A. Rinkūnas, parapijos katalikių moterų skyriaus atstovės, taipgi Išganytojo evangelikių moterų dr-jos atstovės.

Toronto Maironio mokyklai Kanados Lietuvių Fondas paskyrė $1200, KLB Toronto apylinkė $350, Vl. Pūtvio šaulių kuopa $25. Mokyklos vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

Prisikėlimo parapijos salėje sausio 22 buvo surengtas metinis Toronto Maironio mokyklos vakaras. Prie nuotaikos pakėlimo prisidėjo Toronto "Gintaro" meninė programa ir jaunimo dalyvavimas šokiuose. Gintariečiai gražiai ir įspūdingai pasirodė. Mergaičių oktetas padainavo "Oi, motinėle", "Tu prisimink", "Kokiais keliais aš bekeliaučiau". Vyresniųjų grupė pašoko Siaudelę, Pasiutpolkę, Tabalą ir Landytinį.

Loterijai laimikius aukojo p. p. J. ir O. Ažubaliai, St. Dabkus, Daugi-ai, Delkai, A. Dobilas, Dovidaičiai, Gaižučiai, Parkside Meat Market, Sendžikai, Skakauskai, Slivinskai. Taip pat gražų paveikslą loterijai dovanojo ir dail. R. Žiūraitienė.

Tėvų komitetas nuoširdžiai dėkoja "Gintaro" ir loterijos laimikių aukotojams.

Daugiakultūris dainos konkursas. Ir šiemet skelbiamas dainos konkursas Douglas McGowan premijai ($1.500) gauti. Jos mecenatai — Johnny Lombardi ir Sam Sniderman iš Toronto. Sukurtos dainos tekstas (lietuvių kalba) ir melodija, įrekorduota kasetės juostelėje, turi būti įteikta iki š.m. kovo 1 d. Konkurso dalyviai turi būti Kanados piliečiai arba imigrantai. Jie turi gauti konkurso registracijos blanką, jį užpildyti ir pridėti savo 200 žodžių biografiją. Konkurse gali dalyvauti ir grupės (iki 4 asmenų). Sukurtoji daina turi būti išversta į anglų kalbą. Ji turi išreikšti jausmą, kaip geriausiai kanadiečiai gali vertinti kitų kultūrą. Kreiptis šiuo adresu: The Annual Canadian Multicultural Songwriting Competition, 637 College St., Toronto Ont. M6G 1B6. Tel. (416) 531-9991.

Australijos Lietuvių Dienos

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tę, kurioje rungėsi visi Australijos lietuvių sporto klubai. Nugalėtoju liko Geelongo sporto klubas "Vytis".

Buvo surengtas ir lietuvių šachmatininkų turnyras, kuriame pirmą vietą laimėjo melburniškis A. Baltutis.

Gruodžio 31 d. buvo surengtas LD dalyviams ir svečiams grandiozinis N. Metų sutikimo balius "Royal Ballroom" salėje, kur buvo tarsi užbaigimas "visų vargų" Lietuvių Dienose. O tų vargų rengėjams ir dalyviams buvo gana daug dėl nepaprastai perkrautos programos ir pasitaikiusio karšto oro.

Trumpai suglaudus reikia pasakyti, kad Lietuvių Dienos Melburne praėjo su pasisekimu ir buvo didelė lietuviška atgaiva, davė daug impulso tiems, kurie kantriai dirba lietuvišką kultūrinį bei visuomeninį darbą.

Sekančios Lietuvių Dienos įvyks 1978 m. Sydnėjuje.

Atskiras žodis apie "Gyvatarą"

Kanados tautinių šokių grupė "Gyvataras" paliko neišdildomą įspūdį ne tik lietuviams, bet ir australiečiams. Jeigu Australijos parlamento pirm. B. Snedden, pamatęs "Gyvataro" šokį taip buvo sužavėtas, kad po koncerto pakvietė visus jo šokėjus pas save, juos vaišino, valgydino, maudėsi kartu su jais baseine ir kvietė pasilikti Australijoje,—tai ką bekalbėti apie Australijos lietuvius, kurie turėjo progą pamatyti "Gyvatarą" šokant. Australijoje ir jaunimas, ir senimas "Gyvataro" niekad neužmirš. Ir štai dėl ko: kiekvieno "Gyvataro" šokėjo veido išraiška pritaikyta šokiui, nuostabiai gražūs drabužiai, tobulai suderinti šokio judesiai, tempas, kuris išjudino ir jaunus, ir senus — pavergė visų žiūrovų širdis. Šokių vadovių duota puiki interpretacija padarė šokius gyvus ir mielus kiekvieno širdžiai. Žiūrėjome ir stebėjomės. Reikia pripažinti, kad "Gyvataras" yra puikus ambasadorius kitataučiams. Jų šokis Australijoje tai įrodė. Garbė jų vadovėms — ponioms Breichmanienei ir Jokubynienei. Linkime joms dar ilgai būti energingomis ir patvariomis, kad dar daug metų galėtų taip puikiai puoselėti lietuvišką šokį mūsų visų ir Lietuvos garbei.

Venecuelos LB pirm. Venckus laiške "TŽ" redakcijai rašo: "Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba visais savo dalyvių parašais Kalėdų švenčių ir N. Metų proga pasveikino Venecuelos LB pirmininko asmenyje. Tai kultūringas jaunųjų visuomenininkų mostas, nes kitų panašių junginių vadovybės teprisimena vyr. veikėjus tik tada, kai reikia materialinės ar kitokios paramos. Su tikru nuoširdumu linkime PLJS valdybai Kanadoje kuo geriausios sėkmės ir sklandžios veiklos, siekiant laisvės Lietuvai".

Ona Jonaitienė, KLK Moterų Draugijos veikėja, gydosi generalinėje Toronto ligoninėje. Our Lady of Mercy ligoninėje serga Adolfas Klemka.

"Ethnic Kaleidoscope Canada", darbo jėgos ir imigracijos leidžiamas informacinis mėnraštis, redaguojamas George Bonavia, pateikia gana daug žinių apie tautinių grupių veiklą Kanadoje. Apie lietuvius informuojama labai mažai. Matyt, redakcija neturi ryšio su jais. O ir tos žinios, kurios kartais pasirodo, būna dažniausiai netikslios. Pvz. 1977 m. sausio numeryje aprašyta Toronto Lietuvių Namų 25 metų sukakties iškilmė ir pažymėta, kad jos garbės svečių eilėje buvo dr. J. Zmuidzinas, "editor of the Lithuaniain weekly 'Lights of Lithuania', and Rev. Dr. P. Gaida, President of the World Lithuanian Association". Lietuviai, tai paskaitę, šypsosis, o kitataučiai tą žinią kartos.

Oakville, Ontario

KLB OAKVILLĖS APYLINKĖS VALDYBA šaukia metinį visuotinį narių susirinkimą vasario 6, sekmadienį, 4 v.p.p., p.p. Linkevičių namuose (2216 8th Line). Nustatytu laiku nesusirinkus daugumai, už pusvalandžio įvyks kitas susirinkimas, kuris bus teisėtas betkuriam narių skaičiui dalyvaujant. **Valdyba**

WINDSOR, Ontario

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymo 59-tų metinių minėjimas įvyks vasario 13, sekmadienį, sekančia tvarka: 10.30 v.r. vėliavos pakėlimas prie miesto valdybos rūmų — City Hall (tikimasi šiais metais gauti leidimą), 11 v.r. iškilmingos pamaldos Šv. Kazimiero šventovėje, 808 Marion g-vė (Mišias atnašaus ir pamokslą pasakys klebonas kun. D. Lengvinas), 12.30 v.p.p. De Santis mokykloje, 930 Marion g-vė, įvyks minėjimas. Paskaitą skaitys rašytojas Vytautas Alantas. Meninę dalį atliks Windsoro jaunimas ir tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja mokyt. J. Stanevičiūtė-Holmes. Aukos bus renkamos Tautos Fondui. Jas priims Fondo atstovė E. Pakauskienė. Po minėjimo visi dalyviai bus pavaišinti kava ir užkandžiais parapijos salėje. Windsoro apylinkės valdyba kviečia visus apylinkėje esančius tautiečius dalyvauti minėjime. **Valdyba**

LIGONIAI. Sunkiai serga Windsor Western ligoninėje Feliksas Švabauskas. Toje pačioje ligoninėje gydosi mokyt. Joanos Kurienės tėvelis J. Klimas (paralyžiaus paliesta kairioji ranka ir koja). Dr. J. G. Puodžiuko rūpestingoje priežiūroje jis šiek tiek stiprėja. Po operacijos grįžo ir sveiksta namuose B. Balaišis. "Aušros" kvarteto dainininkė Aldona Tautkevičiūtė dirba Šv. Juozapo ligoninėje Toronte. Šiomis dienomis stipriai sunegalavo — teks atsigulti ligoninėn ištyrimui ir gydymui. Linkime mieliems tautiečiams kuo greičiausiai sustiprėti.

E. Z.

• **Lietuviškoji šeima yra mažoji Lietuva, kurioje auga ateities tauta**

SKAITYTOJAI PASISAKO

KAS KALTAS?

Siunčiu 1977 m. prenumeratą. Po įvykusio "stebuklo" visą gruodžio mėnesį laiku gavau laikraštį. Mat, baigėsi prenumerata. Paprastai gaunu laikraštį po dviejų savaičių, o kartais visai negaunu. Nepamirškite, mano sumokėta, ir aš turiu laiku gauti laikraštį. Mažiau verkit, daugiau rūpinkitės. Kur matėt, kad laikraštis atostogautų! Atostogaukit, bet laikraštis turi išeiti, o jei ne, tai neskaitykite už metus. Gal aš ir kieta, bet teisi.

P. Garkevičienė,
Midland, Ont.

Red. pastaba. Tuo klausimu "T. Žiburiuose" buvo jau daug kartų aiškinta, bet vis atsiranda skaitytojų, kurie dėl vėluojamo laikraščio pristatymo tebekaltina jo administraciją. Dėlto ir šiuo atveju primename, kad už vėlavimą kaltas tiktai paštas. "T. Žiburiai" reguliariai, be jokio pavėlavimo kiekvieną antradienį, apie 2 v. p. p., visiem prenumeratoriam išsiunčiami per centrinį Toronto paštą. Vienur prenumeratoriai "TŽ" gauna greitai, kitur labai pavėluotai. Tuo reikalu daug kartų buvo klabinta pašte, bet nieko nelaimėta. — Neatostogauja tiktai dienraščiai, kurie turi pakankamai darbininkų, galinčių vienas kitą pavaduoti. Savaitraščiai, kuriuose dirba tik keletas asmenų, to padaryti negali. Dėlto jiems tenka sustabdyti laikraščio spausdinimą, kad galėtų pailsėti darbininkai. Skaitytojai tai turėtų suprasti. Kalėdų laikotarpyje išeina padidintas "TŽ" numeris (1976 m. kalėdinis nr. buvo net 18 psl.), kuris kompensuoja švenčių savaitę, kai nedirba nei paštas, nei spaustuvės. Be to, metų laikotarpyje išeina net apie pusę padidintų "TŽ" numerių. Tuo būdu atostogos kompensuojamos su dideliu kaupu.

PAŠTAS IR LAIKRAŠTIS

Gerbiamieji,

Paštas Jūsų laikraštį pristato labai nereguliariai. Deja, nuo "Tėv. Žiburių" negaliu atsisakyti. Priešingai — esu priverstas pakelti prenumeratos mokestį. Prie to keisto sprendimo privedė puikūs vedamieji, gausios žinios iš Lietuvos ir daugelis kitų aktualių straipsnių. "Tėviškės Žiburiai" tapo geriausiu lietuvišku savaitraščiu šiame kontinente, — ir nei p. Sruogienė, nei lenkai, nei žydai to nepakeis. Gyvuokit!

Jūsų **P. Žilinskas,**
Cleveland, Ohio

BRAZINSKAI RAŠO

Šv. Kalėdų ir N. Metų proga linkime Jums ir Jūsų redaguojamiems "Tėviškės Žiburiams" daug ištvermės ir pasisekimo dirbant sunkų, bet nepaprastai svarbų ir reikšmingą lietuvybės išlaikymo bei Lietuvos laisvinimo darbą. Nuoširdžiai dėkojame Jums, "Tėviškės Žiburiams" ir visiems Kanados lietuviams už didžiulę brolišką paramą mums Turkijoje.

Šie metai buvo nepaprastai reikšmingi. Mūsų šešerių metų kova ir kančios buvo apvainikuotos pergale — mes pasiekėm laisvus Amerikos krantus. Mes esame pasiryžę pasilikti JAV-se, kol mūsų tėvynė Lietuva yra okupuota. Čia, Amerikoje, mes norime kaip galima našiau bei prasmingiau prisidėti prie demokratijos gynimo, lietuvybės išlaikymo ir Lietuvos laisvinimo pastangų.

Mūsų padėtis dabar yra sunki, nes negalime niekur dirbti ir gresia deportavimo pavojus. Mums reikalinga visų geros valios lietuvių broliška moralinė ir materialinė parama.

Tikime, kad 1977-ji metai atneš pagrindinių problemų išsprendimą ir bus reikšmingi Lietuvos laivės kovoje.

Vardan tos Lietuvos vienybė tėvydi!

Pranas Brazinskas
Algirdas Brazinskas

TVARKA ŠVENTOVĖSE

Mūsų šventovėse yra suolai. Anksčiau atėję maldininkai dažnai atsisėda nuo krašto, o vėliau atėję turi irtis į vidurį suolo per kitų kojas kartais į patį vidurį. Vieną sekmadienį viena maldininkė mane, taip besiirianti, išbarė, sakydama: "Asile, kur lipi tiesiai ant mazolio!" Tokių pastabų nereikėtų, jeigu atėję į pamaldas žmonės sėstų iš eilės, pradedant nuo vidurio suolo. Į tai turėtų atkreipti dėmesį parapijų klebonai.

Parapijietis

KĄ MAN DUODA RELIGIJA?

Tikrai įdomus straipsnis, nors ir mažųjų "Žiburėliuose" parašytas.

Iš tikrųjų religija daug ką duoda kiekvienam tikinčiam asmeniui. Man religija yra kelią rodantis policininkas. Mes gerai žinom, kad policininkui matant niekas nevagia, nevažiuoja pergreit, nei kitokių blogybių nedaro. Religija yra tikrai geras budėtojas, nes visada yra prie manęs, ir labai pigus — neprašo algos pakėlimo, visada yra patenkintas tuo, ką duodu. **Vaclovas Pniauskas**

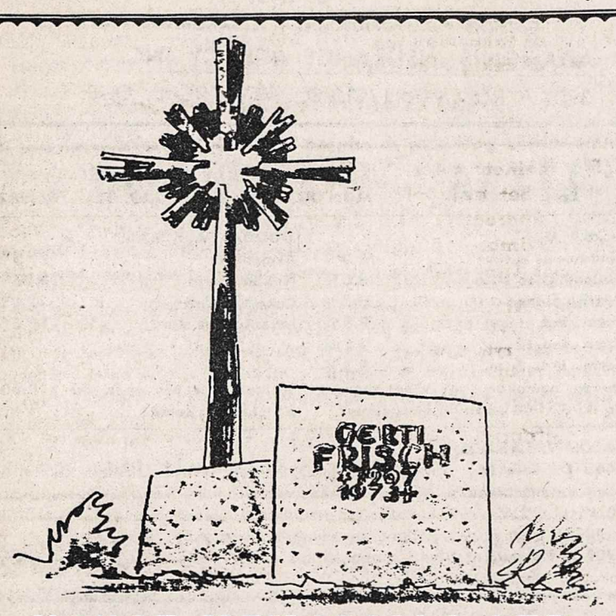

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**
Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

HETHERINGTON
KELIONIŲ AGENTŪROJE visus kelionių reikalus į betkurią šalį sutvarkys
Marius Rusinas (9 v.r. — 5.30 v.v.) Tel. 531-4674
1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

FRANK BARAUSKAS LIMITED, REALTOR
3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8
Įstaigos telefonas: 233-3323
• namai • ūkiai • investacijos • mortgičiai
PRANAS BARAUSKAS, namų tel. 743-0100
FELIKSAS SENKUS 535-2625
ARVYDAS ZAKAREVIČIUS 245-0077

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir
W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v,v,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
2224 Dundas Street W., Toronto, Ontario M6R 1X3
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r iki 7 v. v.

BALTIC EXPORTING CO.
SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRAŠTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
Telefonas 531-3098
Savininkai S. ir F. Janavičiai

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

Visų laukiamas metinis

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ SPAUDOS BALIUS

PROGRAMOJE:
- *Hamiltono mergaičių "Aido" choras, vad. sol V. Verikaičio, su specialiu repertuaru*
- *duetai — solistų Rimo Strimaičio ir Vaclovo Verikaičio (akompaniatorius — Jonas Govėdas)*
- *didžioji loterija (spalvota televizija, paveikslai, skulptūros, keramka ir t.t.)*
- *mažoji loterija (su įėjimo bilietais; "Napoleono" tortas ir daug kitų dalykų)*
- *įvairūs gėrimai, šilti valgiai, skanėstai*
- *geras šokių orkestras*

vasario 5, šeštadienį, ANAPILIO salėje

Baliaus pradžia — 7 v.v., meninės programos — 7.30 v.v.

Bilietai — $5.00, studentams — $2.50 (galerijoje); gaunami "T. Žiburių" administracijoje ir parapijose (sekmadieniais) po pamaldų. Stalus (po 10 asmenų) rezervuoti "TŽ" administracijoj tel. (416) 275-4672.

SPAUDOS BALIUS — VISŲ VAKARAS. DALYVAUKIME JAME IŠ VISUR — TOLI IR ARTI!

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Praėjusį sekmadienį pamaldose giedojo mergaičių vienetas "Volungė", vadovaujamas muz. Dalios Viskontienės. Nuoširdžiai dėkojame malonioms dainininkėms.

— Nuoširdi padėka buvusiai Anapilio Moterų Būrelio valdybai ir jos pirm. S. Aušrotiesei už labai sėkmingą darbą ir geriausi linkėjimai naujajai būrelio valdybai bei jos pirm. Gr. Lapienei. Taip pat nuoširdi padėka Būreliui už $1000 auką šventovės statybai.

— Šventovės statybai aukojo $200: dr. A. D. Barkauskai; $100: A. O. Jakimavičiai. Ačiū aukotojams.

— A. a. Prano Basčio artimiesiems nuoširdi užuojauta.

— Sausio 18 d. įvyko jaunimo sekcijos pasitarimas. Sudaroma: a. krepšinio grupė 9—12 metų amžiaus vaikams; vadovas — Algis Kairys; b. foto mėgėjų grupė; vadovas Omeras Burzdžius; c. slidinėjimo grupė. Sekantis sekcijos susirinkimas su atskirų grupių paaliniais — vasario 1, antradienį, 7.30 v. v.

— Norint autobusais pasiekti Anapilį savaitės metu (išskyrus sekmadienius), iš Islingtono požeminio stoties persėdama į Mississauga autobusą nr. 1, važiuojantį Dundas gatve. Važiuoti iki Glengarry gatvės sustojimo (du sustojimai už Mavis gatvės į vakarus) ir persėsti į autobusą nr. 4, kuris priveža iki Queensway West — Stavebank Rd. sustojimo. Iš čia tik 5 minutės pėsčiom iki Anapilio salės. Autobusas nr. 4 važinėja kas 30 min. Sekmadieniais parapija samdo specialų mokyklos autobusą, kuris 11 v. pamaldoms lietuvius veža nuo Islingtono požeminio tiesiai į Anapilį.

— Pakrikštyta: Indrė-Vida Viskontaitė ir Elena-Marytė Skrinskaitė.

— Pamaldos: šį sekmadienį, 10 v. r., už a. a. Praną Bastį, 11 v. už a. a. Mariją Baltrušaitienę ir Aleksų šeimos mirusius.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Sekmadienį, 9.30 v.r., pamaldos su sekmadienio mokykla. Po jų — moterų draugijos susirinkimas pas p-lę Elzę Jankutę, 22 Hewitt Avenue. Visos panelės, ponios, narės ir nenarės nuoširdžiai kviečiamos dalyvauti.

— Parapijos tarybos nutarimu, š. m. vasario 6, sekmadienį, 9.30 v. r., įvyks bendros angliškos ir lietuviškos pamaldos, o po jų — kavutė.

11 v. d. prasidės visuotinis metinis parapijos susirinkimas. Kiekvieno balsuojančio nario dalyvavimas ne tik pageidautinas, bet ir būtinas. Kas teikia lietuviškai evangeliškai parapijai tęstinumą? Tai tas lietuvis evangelikas-ė, kuris (kuri) lanko pamaldas sekmadieniais, priima Bažnyčios teikiamas šv. Sakramento dovanas, prisideda prie apaštalavimo, aukodamas savo laiką, pajamas, sugebėjimus, žodžiu bei meilės darbu mato vargstantį lietuvį išeivijoje bei pavergtą tėvynę Lietuvą. Bažnyčią sudaro tikintieji, bet ne plytos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— A.a. Pranas Bastys laidojamas sausio 26 d. iš mūsų šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse. Užuojauta seserėčiai Anelei Puterienei ir jos šeimai.

— Gili užuojauta: Jadvygai Augėnienei ir šeimai, mirus Lietuvoje jos tėveliui Rapolui Valiui; Tomui Žiliui, mirus Lietuvoje jo seseriai Onai Juknevičienei; B. Strazdienei ir Danai Lazauskienei, mirus Lietuvoje dr. Gražinai Unguraitienei-Bulvyčiūtei.

— Pirmosios Komunijos pamokos po 10 v. Mišių — seselių namuose. Į pamokas kartu su vaikučiais kviečiami ir tėvai vasario 6 ir 27 d.d., kovo 13 ir 27 d.d. Malonėkite bent vienas iš tėvų dalyvauti.

— Sveikiname Anelę ir Izidorių Gataveckus, atšventusius savo 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktį.

— KL Katalikių Moteru Dr-jos šios parapijos skyriaus naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. B. Biretienė, vicepirm. A. Kuolienė, sekr. R. Stabačinskienė, koresp. B. Danaitienė, ižd. B. Vaitiekūnienė, kavinės koordinatorė Br. Sapijonienė, parengimu bei agapių vadovės J. Kulikauskienė, L. Jurėnienė ir R. Simanavičienė, ligonių lankytojos E. Lukošienė ir I. Žemaitienė. Sekantis susirinkimas — vasario 13 d. Programoje — dr. Gr. Girdauskaitės-Szabo paskaita apie odos ligas.

— Religijos pamokos jaunimui — sausio 30 d. nuo 10 iki 12 v.r. Parodu salėje. Visus jaunuolius ir jaunuoles kviečiame šiose pamokose dalyvauti. Ypatingai pamokos svarbios tiems, kurie lanko nekatalikiškas mokyklas.

— Choro repeticijos — ketvirtadieniais, 7.30 v.v., muzikos studijoje. Kviečiame naujus choristus į šį vienetą. Vadovauja muz. Eugenijus Krikščiūnas.

— Pensininkų pobūviai — trečiadieniais Parodų salėje, 4 v.p.p.

— Parapijos vakarienė — kovo 13, sekmadienį. Šia proga bus iškilmingai paminėtas mūsų šventovės atnaujinimo užbaigimas. Programą atliks sol. V. Verikaitis ir R. Strimaitis.

— Mišios: šeštadienį, 8 v.r., už Stasį Černiauską, užpr.. V. Pranckevičius; 8.30 v. už Juliją Racevičienę, užpr. Iz. Prišas; 9 v. už Steponą Juodikaitį, užpr. J. Juodikaitienė; 9.20 už Aušra Sapijonytę, užpr. E. G. Kuchalskiai; 10 v. už Mariją Melnykienę, užpr. Vl. Melnykas. Sekmadienį 8 v. už Jurgį Blažaitį, užpr. A. Birgelienė; 9 v. už Kalinausku šeimos mirusius, užpr. O. Kalinauskienė; 10 v. už Petronelę ir Aleksandra Zableckus, užpr. a.a. S. Budrevičienė; 11.30 už parapiją; 7 v.v. prašant šeimai palaimos, užpr. M. Matusevičienė.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

PARDUODAMAS NAMAS žema kaina bei mažu įmokėjimu su sąlyga, kad dabartinis savininkas (lietuvis) galėtų pasilaikyti du kambarius sau gyventi. Skambinti tel. 767-4736, Toronte.

IŠNUOMOJAMI vienas arba du kambariai ir virtuvė antrame augšte. Pusiau atskiras įėjimas, netoli Prisikėlimo šventovės. Skambinti vakarais tel. 532-6453.

ANAPILIO KNYGYNE gauta naujų muzikos plokštelių: "JŪROS LOPŠINĖ" — lengvos muzikos rinkinys, įdainuota V. Noreikos, O. Valiukevičiūtės, N. Paltinienės ir E. Ivanausko duetai, P. Pociaus, L. Čepracko ir kitų. Kaina $6.50. Taip pat dar turime Londono "Pirmąkart Rasa" ir "Aušros" plokštelių.

PALIKIMAS

Parduodami 104 akrai prie Magnetawan upės į šiaurę nuo Burkes Falls, Ont.

Skambinti TOMUI SUNGAILAI

tel. 822-6256

Toronte

ARIZONOS šiltas, sausas ir saulėtas oras vis daugiau ir daugiau pritraukia žmonių, kurie tikrai rūpinasi savo sveikata. Be to, nuosavybių kainos čia, kol kas, vis dar yra gerokai žemesnės negu kitur. D. ZAKARAS, CENTURY 21 REALTY, 8528 N. 7 St., Phoenix, Arizona 85020, USA.

PRIVAČIAI PARDUODAMAS netoli Lietuvių Namų atskiras 9 kambarių namas. Skambinti betkuriam testamento vykdytojui telefonais: 766-3886, 532-4648 arba 534-1274 Toronte.

JIEŠKAU GYVENIMO DRAUGĖS — našlės, 55-70 metų amžiaus. Atsakysiu tik į rimtus laiškus. Pridėti trumpą savo gyvenimo aprašymą. Siųsti "T. Žiburių" administracijai, pažymint JUOZUI.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA *kviečia visus atsilankyti į*

Adrianos Jocytės iš Argentinos KONCERTĄ-šokius

Anapilio salėje, sausio 29, šeštadienį, 7.30 valandą vakaro.

Gros orkestras "MUZIKA"

Bilietų kaina suaugusiems — $4.00, studentams ir pensininkams — $2.50 (bilietai gaunami prie įėjimo)

Lietuvių Namų Vyrai maloniai kviečia visus lietuvius dalyvauti

METINIAME POBŪVYJE ŠOKIUOSE

sausio 29, šeštadienį, 7 v. vakaro, LN Karaliaus Mindaugo menėje

PROGRAMOJE:
tautinių šokių grupė "Atžalynas", visų mėgstamas orkestras, baras, turtinga loterija ir kitos staigmenos

ĮĖJIMAS — $3.00, studentams ir pensininkams — $2.00

Ponioms ir panelėms įėjimas nemokamas. Bilietai gaunami Lietuvių Namų raštinėje, pas T. Stanulį ir LN vyrus

Rengia — LN Vyrų Būrys

Lietuvių Namų žinios

— Sausio 22 d. mirė a. a. Pranas Bastys, ilgametis narys, 4 metus valdybos narys ir 3 metus pirmininkas.

— Pr. sekmadienį LN popietėje dalyvavo 250. Svečių knygoje pasirašė: Anna Radauskas iš Čikagos ir St. Kukta iš St. Catharines. Juozas Petrauskas ir Jonas Genys gimtadienių proga buvo pagerbti.

— Sausio 29 d. Lietuvių Namų vyrų šokiai turės turtingą loteriją, kuriai ponios, atsidėkodamos už pakvietimą nemokamai ateiti į šokius, padovanojo puikių laimikių.

— LN vidus perdažomas. Tam darbui reikia darbininkų - bedarbių. Suinteresuoti prašomi kreiptis į raštinę arba skambinti tel. 533-9030.

— LN reikia pagalbinio darbininko trim dienom į savaitę. Pageidautinas gyvenąs netoli LN. Kreiptis į reikalų vedėją.

— LN ir LN Moterų Būrelis dėkoja A. ir J. Paršeliūnams už daugkartinį gėlių parūpinimą įvairiems parengimams.

— LN paprastai mini papročių šventes. Užgavėnės bus prisimenamos vasario 19, šeštadienį. Tą vakarą LN įvyks šokiai ir vakarienė su tradiciniais Užgavėnių valgiais.

— Per paskutines dvi savaites LN nario įnašus sumokėjo: Kęstutis Poderys, J. Budrevičius, Petras Meškauskas po $100, Jeronimas Vaitkus $20, Algirdas Taraila $5.

— Lietuvių Pensininkų Klubas primena savo nariams, kad sausio 30, sekmadienį, 3 v. p. p. LN "Gedimino Pilies" menėje įvyks metinis susirinkimas. Bus renkama nauja valdyba ir svarstomas įstatų pakeitimas. Gausus narių dalyvavimas labai pageidaujamas. Susirinkime dalyvaus "Horizon" inspektorius (valdžios atstovas).

Toronto Lietuvių Namų Moterų Būrelio susirinkimas įvyks vasario 6, sekmadienį, 3 v.p.p., "Gedimino Pilies" menėje. Visos narės bei ponios, norinčios įsijungti į Būrelio veiklą, maloniai kviečiamos dalyvauti.

A. a. Pranas Bastys mirė naktį iš sausio 22 į 23 d. Toronto Šv. Juozapo ligoninėje. Pašarvotas Turner a. Porter laidotuvių namuose. Laidojamas sausio 26, trečiadienį, 10 v. r., iš Prisikėlimo šventovės. Velionis Lietuvoje buvo mokytoju ir darbo inspektoriumi. Prano Imsrio slapyvardžiu yra parašęs vaikams ir išleisdinęs 4 eilėraščių rinkinius. Kurį laiką gyveno Vokietijoje ir Britanijoje. Kanadon atvyko 1952 m. ir čia plačiai reiškėsi visuomeniniame ir žurnalistiniame lietuvių gyvenime.

Tarptautinis sąskrydis už pasaulio laisvę

Commonwealth Ballroom HOLIDAY INN, 89 Chestnut St. (prie Toronto miesto rotušės)

1977 m. vasario 5, šeštadienį, 1.30 – 5 v.p.p.

Dalyvaus 21 tautybės atstovai, jų tarpe ir lietuvių

TIKSLAI IR UŽDAVINIAI: 1. Išreikšti pritarimą pagrindiniams laisvės principams, išdėstytiems Kanados žmogaus teisių chartoje. 2. Įkvėpti bei paskatinti visus vyrus ir moteris imtis asmeninės ir visuomeninės atsakomybės, ginančios laisvę ir ją užtikrinančios visoms pavergtoms tautoms. 3. Puoselėti konstruktyvių ir vieningų pastangų dvasią, siekiant pasaulio laisvės, pagrįstos moralinėmis ir dvasinėmis vertybėmis.

PROGRAMOJE: Atstovų kalbos • Pagrindinis kalbėtojas dr. P. Bilaniuk iš Toronto universiteto • Orkestras "Go World Brass Band" • Dainininkė Lucielle Loring • Pranešimas visuomenei • Nutarimai

Nemokami bilietai: 923-6279

The Committee for the International Rally for World Freedom, P. O. Box 442, Station P, Toronto M5S 2S9

Jauna dainininkė Adriana Jocytė, sėkmingai koncertavusi Detroite ir kitur, šį šeštadienį, sausio 29, dainuos Toronto — Mississaugos lietuvių visuomenei Anapilio salėje. Šį koncertą-balių rengia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba, esanti Toronte. Šio pobūdžio koncertais ji siekia supažindinti visuomenę su jaunaisiais talentais, padėti jiems finansiškai ir sutelkti lėšų lietuvių jaunimo veiklai. Plačiau žiūr. skelbime.

Baltiečių pietūs. Vasario 5, šeštadienį, 1 v. p. p., jaukioje "Old Mill" svetainėje, 21 Old Mill Rd. (prie Old Mill požeminio stoties), baltiečių moterų taryba ruošia metinius pietus su įdomia programa. Norintieji dalyvauti prašomi kreiptis į E. Senkuvienę tel. 535-2625 arba I. Kairienę tel. 763-2739.

Kredito unija "Talka" Hamiltone, įvertindama "T. Žiburių" paslaugas jos veiklai, skirstydama savo metinį pelną, paskyrė $100 auką. Nuožirdžiai dėkojame už paramą.

Metinis "TŽ" spaudos balius jau čia pat — vasario 5, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje. Yra likusios tik kelios neužimtos vietos apatinėje salėje. Galerijoje dar yra daug laisvų stalų bei vietų. Meninė programa jau galutinai paruošta. Didžioji loterija sudaryta iš stambių laimikių. Dar telkiami laimikiai mažajai loterijai. Bilietai gaunami "TŽ" administracijoje ir sekmadieniais parapijose po pamaldų.

Hamiltoniškio "Gyvataro" narė Anelė Kaminskaitė atsiuntė "TŽ" šias eilutes iš Australijos: "Sveikiname iš šiltos ir tolimos Australijos! Lietuvių Dienos Melburne sklandžiai praėjo. Kalėdos buvo šiltos ir smagios. 'Gyvataro' koncertai sužavėjo žmones. Dar lieka mums aplankyti Kanberą ir Sydnėjų".

St. Jokūbaitis, ilgą laiką dirbęs nekilnojamų nuosavybių pirkimo - pardavimo bendrovėje "Progress", perėjo dirbti į "Go West Realty Ltd." bendrovę. Žiūr. skelbimą 8 psl.

MONTREALQUE

Visi maloniai kviečiami į Žvejotojų-Medžiotojų Klubo **"NIDA"**

SEZONO UŽDARYMO BALIŲ

1977 m. vasario 12 d., 7 val. vakaro, Aušros Vartų parapijos salėje.

PROGRAMOJE: taurių, pažymėjimų įteikimas, Sudburio "Trejetuko" koncertas, "Gintaro" tautinių šokių grupė

Gera vakarienė, bufetas, muzika, loterija.

Įėjimas — $5.00, jaunimui — $4.00. **VALDYBA**

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Sausio 16 klebonas kun. dr. F. Jucevičius perskaitė paruoštą parapijos finansinę apyskaitą. 1956 m. pastatyta šventovė, lengvai talpinanti 500 žmonių, su gražiai įrengta erdve sale ir klebonija, šiais metais yra išmokėta. Klebonas aukojo Mišias už kunigus, dirbusius parapijoje prieš jo atvykimą, už parapijiečius, kurie savo darbu, aukomis, rūpesčiu įsteigė ir išlaikė šią parapiją. Teįvertina jaunoji karta ir teišlaiko tėvų pastangas, sutelkusias tokią gražią parapiją. Pažymėtina, kad šventovė pastatyta kun. J. Bobino klebonavimo metu, bet skolos daugiausia buvo išmokėtos esant kun. dr. F. Jucevičiui klebonu, t. y. per paskutinius 16 metų. Parapijiečiam, ypač parapijos komitetui, Šv. Onos, Šv. Elzbietos dr-jom padedant, klebonas, būdamas ekonomiškas, geras finansų tvarkytojas, galėjo tai sėkmingai įvykdyti. Daugiau kaip ketvirtadalio milijono dolerių vertės parapijos nuosavybė yra lietuvių rankose.

— Naują parapijos komitetą sudaro: pirm. Leonas Šimonėlis, nariai — Anthony Yaunish, Julija Gargasienė, Antanas Zienka, Jerry Mac Namara ir naujai pradėjęs pareigas eiti — Kazimieras Rašytinis.

— Mirė Lydija Susčevičienė-Grinaitė, 64 m. Palaidota iš Šv. Jono liuteronų parapijos Cote de Neiges kapinėse šalia savo vyro Jurgio, mirusio prieš 4 metus. Liko duktė Jūratė-Mary Eliott ir brolis (Kaune).

— Iš Šv. Kazimiero šventovės palaidota Marcelle Yoškys-Vanglikaitė.

S. Sk.

Sol. Gina Čapkauskienė su dideliu pasisekimu koncertavo Baltimorėje sausio 15 d. Dalyvavo 400 asmenų, nežiūrint baisaus oro. Koncertą rengė Baltimorės lietuvių radijo programa "Lithuanian Melody Time".

Dainininkės iš Argentinos Adrianos Jocytės koncertas rengiamas vasario 26, šeštadienį, AV par. salėje. Po koncerto bus vyno bei sūrio vaišės ir loterija. Tą dieną bus ir jaunimo šokių maratonas šeštad. mokyklai paremti.

A.a. plk. Aleksandro Lapino atminimui įamžinti, šeimos pageidavimu, vietoj gėlių aukojo Kanados Lietuvų Fondui po $50: J. Šostakų ir S. Jaugelio šeimos, Montrealio Jaunimo Ansamblis "Gintaras"; po $25: J. O. Šablauskai, J. Michel, Sika Chemical of Canada Ltd., Froncon Division de Canfarge Ltee.; po $20: I. P. Lukoševičiai, J. K. Andruškevičiai, V. Pėteraitis, J. P. Adamoniai, M. J. Adomaičiai, Č. O. Januškevičiai, B. Bunių šeima, A. P. Povilaičiai, L. R. Kunnapuu; po $15: G. Urbonaitė, L. K. Mindaugo Šaulių Kuopa, Aviation Electric Recreation & Education Assoc.; po $10: I. A. Kličiai, G. Gedvilienė, L. Gedvilaitė, S. J. Naruševičiai, A. L. Pascale, V P. Efertai, J. S. Kęsgailos, G J. Žurkevičiai, A. R. Ottai, E. V. Kerbeliai, N. Akstinienė, G. V. Kudžmos, E. A. Kudžmos, R. L. Urbonai, M Kasputienė, O. Bieliūnaitė, R. J. Piečaičiai, M J. Pakuliai, J. Poškienė, T. P. Čipkai, Z. G. Barysai, G. J. Zabieliauskai, J J. Adomoniai, A. P. Drešeriai, D. B. Staškevičiai, S. V. Piečaičiai, S. A. Staškevičiai, H. Z. Lapinai (9.75); po $5: J. Veraitis, A. Kalvaitis.

Surinkta $714.75. JAV valiutos skirtumas — $0.25. Iš viso $715.00. Ačiū visiems. **KLF įgaliotinis**

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	11.0%
Taupomąsias s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.25%
Pensijų planas	8.5%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 1 m.	9.5%	Investacines nuo	10.5%
Term. ind. 2 m.	9.5%		
Term. ind. 3 m.	9.5%		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ik 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Vasario 16 iškilmės Toronte rengiamos vasario 20 d. Anapilio salėje. KLB Toronto apylinkės valdyba minėjimą pradės 4 v. p. p. lietuviškąja programos dalimi, kurios metu pagrindinę kalbą pasakys **neseniai iš okup. Lietuvos atvykęs dail. Vladislovas Žilius.** Po lietuviškosios dalies (apie 5 v. p. p.) bus angliškoji dalis, į kurią kviečiami įvairių tautybių kanadiečiai svečiai. Meninę programą atliks Hamiltono mergaičių choras "Aidas" ir Toronto tautinių šokių grupės. Vasario 18, penktadienį, Prisikėlimo par. salėje rengiamas priėmimas kanadiečiams svečiams.

TELEFONU IŠ ČIKAGOS: žurnalistinė premija $1000 (mecenatas kun. dr. J. Prunskis) paskirta "Laiškai Lietuviams" red. kun. J. Vaišniui, SJ. — Mirė a. a. kun. dr. A. Juška, 64 m. amžiaus; laidojamas sausio 26 d. — Iš dr. P. Daužvardžio fondo paskirtos premijos ir jauniesiems "T. Žiburių" bendradarbiams: Rasai Lukoševičiūtei $100, Gabijai Juozapavičiūtei $75, Algiui Čepui $25, atsižvelgiant į jų rašinius 1976 m.

Toronto katalikų arkivyskupija rengia naują kursą būsimiems dijakonams Šv. Augustino kunigų seminarijoje (savaitgaliais). Jis prasidės š.m. rugsėjo mėnesį. Jau telkiami kandidatai. Reikalaujama, kad vedę kandidatai būtų bent 35 metų amžiaus, nevedę — 25, baigę bent dvejų metų kursą universitete kurioje nors mokslo šakoje, pasiruošę trejų metų teologijos studijoms. Šv. Augustino seminarijoje. Kandidatai gali greiptis tuo reikalu į savo kleboną arba į minėto kurso direktorių kun. Charles Amico, St. Augustine's Seminary, 2661 Kingston Rd., Scarboro, Ont., M1M 1M3.

Toronto Maironio mokykloje rengiamas mokinių iškalbos konkursas. Kovo 5 d. konkursas įvyks klasėse, kur iš kiekvienos klasės bus išrinkti 4 geriausi kalbėtojai. Po to visi pagal skyrius bus suskirstyti į 4 grupes, ir iš kiekvienos grupės bus premijuojami trys mokiniai. Dovanų knygomis gaus laimėtojai ir klasėse. Tėvai prašomi į tai atkreipti dėmesį.

Lietuvos knygų rašų knygų saugykla